

Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2015 (z uzupełnieniami za lata poprzednie)

DOI: 10.14746/BHW.2016.35.10

Wstęp

Bibliografia rejestruje druki zwarte, artykuły z czasopism i prac zbiorowych, wydane w 2015 roku oraz pozycje z lat wcześniejszych, które nie zostały ujęte w poprzednich częściach bibliografii, publikowanych na łamach *Biuletynu Historii Wychowania* od 2002 roku. Nie uwzględniono recenzji, opublikowanych w 2015 roku, a dotyczących prac zarejestrowanych we wcześniejszych częściach bibliografii. Bibliografia ma układ według podanego niżej schematu. W poszczególnych działach i poddziałach (z wyjątkiem poddziału 5. *Szkoły wyższe* w Dziale III, gdzie zastosowano układ według nazw szkół oraz poddziału 2. *Poszczególne biografie* w Dziale IV, w którym pozycje ułożone zostały według nazwisk osób) zastosowano układ alfabetyczny według haseł autorskich lub tytułowych. Opisy w razie potrzeby zostały uzupełnione adnotacjami, a w przypadku prac zbiorowych wyszczególniono składające się na nie artykuły, dotyczące historii oświaty i wychowania.

Schemat układu bibliografii:

- I. Opracowania ogólne. Bibliografie
- II. Rozwój oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej
 1. Opracowania ogólne
 2. Okres do 1795 roku
 3. Okres 1795–1918
 4. Okres 1918–1939
 5. Okres 1939–1945
 6. Okres 1945–1989
 7. Okres 1989–2015
 8. Oświata polonijna
- III. Dzieje szkół różnych stopni
 1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze
 2. Szkoły ponadpodstawowe ogólnokształcące
 3. Szkoły zawodowe
 4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)
 5. Szkoły wyższe

- IV. Biografie
 - 1. Zbiory życiorysów
 - 2. Poszczególne biografie
- V. Dzieje oświaty pozaszkolnej
 - 1. Oświata dorosłych
 - 2. Biblioteki
- VI. Dzieje ruchu nauczycielskiego
 - 1. Opracowania ogólne
 - 2. Pamiętniki nauczycieli
- VII. Organizacje młodzieżowe
 - 1. Harcerstwo
 - 2. Inne

I. OPRAWOWANIA OGÓLNE. BIBLIOGRAFIE

1. BADANIA biograficzne w pedagogice. Studia źródłowe i bibliograficzne. Pod red. Władysławy Szulakiewicz. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK ss. 242, il. (Pedagogika Toruńska; t. 6).

Treść: Przedmowa. O pamięci i zapomnianiu w pedagogice s. 9–12; Walasek Stefania: Historyk wychowania wobec badań biograficznych s. 15–27; Szulakiewicz W.: Bronisław Trentowski w życiu prywatnym – autoportret filozofa w listach s. 29–45; Opiela Maria: Źródła do biografii i myśli pedagogicznej Edmunda Bojanowskiego s. 47–64; Falkowska Joanna: Twórczość pedagogiczna jako źródło do biografii Antoniny Machczyńskiej s. 65–82; Sztamborska Monika: Biografia pedagogiczna świętej Urszuli Ledóchowskiej w świetle listów i wspomnień s. 83–102; Królikowska Anna: Teofil Bzowski i Chyrowiaczy. Korespondencja wzajemna s. 103–115; Wierzbicki Mirosław Stanisław: Kardynał August Hlond jako wychowawca w instytucjach salezjańskich – stan badań i źródła do biografii s. 117–136; Grabowska Dorota: Biografia edukacyjna Mieczysława Opalka w literaturze pamiętnikarskiej s. 137–154; Topij-Stempińska Beata: Źródła do biografii pedagogicznej o. Józefa Boka SJ s. 155–168; Bieś Andrzej Paweł: Nauczyciele szkół jezuickich imperium rosyjskiego (1773–1820) w źródłach zakonnych s. 171–185; Skrzypek Agnieszka: Portret zbiorowy Zgromadzenia Służebniczek Dębickich w świetle wybranych źródeł archiwalnych s. 187–198; Wałęga Agnieszka: Nauczyciele galicyjscy w świetle „Szkoly” s. 199–211; Michalska Iwonna: Źródła do biografii łódzkich pedagogów – stan badań i źródła do biografii s. 213–225; Skrzyniarz Ryszard: Źródła archiwalne do biografii pedagogów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego s. 227–237.

2. BADANIA historyczne w pedagogice. Kontekst źródłowy. Pod red. Władysławy Szulakiewicz. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8ř ss. 165. (Pedagogika Toruńska; t. 5).

Treść: Szulakiewicz W.: Przedmowa s. 7–8; Michalska Iwonna: Czasopiśmiennictwo w badaniach historyczno-pedagogicznych s. 9–24; Szulakiewicz W.: Korespondencja w badaniach historii edukacji i nauki s. 25–51; Grabowska Dorota: Wartość literatury pamiętnikarskiej w badaniach pedeutologii historycznej s. 53–76; Falkowska Joanna: Dzienniki Urzędowe c.k. Rady Szkolnej Krajowej jako źródło do dziejów oświaty w Galicji s. 77–109; Gołdyn Piotr: Kronika szkolna jako nie(d)ocenione źródło do dziejów oświaty regionalnej s. 111–131; Gulczyńska Justyna: Jak badać szkolnictwo w PRL-u? Rodzaje źródeł wytworzonych w czasach totalitarnych s. 133–147; Michalski Grzegorz: O potrzebie historyczno-pedagogicznych badań nad działalnością wydawniczą XIX i XX wieku s. 149–165.

3. BRODNICKI Mariusz: Dekonstrukcyjna etyka lektury interpretacją dla historyków wychowania. [W:] Historia interpretacja, reprezentacja. [T.] 3. Red. nauk. Lech Mokrzecki, Mariusz Brodnicki, Jacek Taraszkiewicz. Gdańsk 2015 s. 159–170.

4. CHODKOWSKA Maria, Bednaryczyk-Grzybek Renata: Twórczość i praktyka pedagogiczna Janusza Korczaka w kontekście teorii socjologicznej Floriana Znanieckiego. Lublin 2014 Wydaw. UMCS ss. 315.

Rec.: Gorczyca Rafał, Medycyna Nowożytna. T. 21: 2015 z. 1 s. 157–159; Kabacińska-Luczak Katarzyna, *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 157–161.

5. DUDA Tadeusz: Akta szkolne ze Starego Sącza i Mostków z lat 1889–1948 i ich wartość do badań naukowych. *Rocznik Sądecki*. T. 43: 2015 s. 232–236.

W składnicy akt Szkoły Podstawowej im. ks. prof. Józefa Tischnera w Starym Sączu.

6. FALKOWSKA Joanna: Sprawozdanie z Konferencji naukowej pt. „Biografie pedagogiczne – konteksty źródłowe” (Toruń, 11.05.2015). *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne*. Z. 426: *Pedagogika*. [Nr] 31: 2015 s. 213–215.

7. GORLOFF Elżbieta: International Standing Conference for History of Education – 35 (35 Międzynarodowa Konferencja Historii Edukacji) Education and Power – Historical Perspectives, Ryga, 21–24 sierpnia 2013 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 57: 2014 nr 1/2 s. 212–215.

8. GRUCA Anna: Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2013 (z uzupełnieniami za lata poprzednie). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 179–241.

9. GRZELAKOWSKA Elżbieta: Na tropie przeszłości, czyli materiały z zasobu Muzeum Oświaty Ziemi Łódzkiej źródłami do poznania historii. [W:] Zbiory specjalne w bibliotekach polskich. Problematyka badawcza i organizacyjna. Pod red. Agnieszki Borysowskiej. Szczecin 2015 s. 248–262.

10. JAMROŹEK Wiesław: Kongresy i zjazdy pedagogiczne w rozwoju polskiej myśli i praktyki edukacyjnej (do 1939 roku). Poznań 2015 WN UAM ss. 194, nlb. 2, sum. UAM w Poznaniu. (Psychologia i Pedagogika; nr 226). XIX–XX w.

11. JANIĄK Alicja: Wychowanie dziecka w pedagogii Janusza Korczaka. Lublin-Sandomierz 2015 TN KUL Jana Pawła II; Wydaw. Diec. i Druk. ss. 246, nlb. 2, sum. TN KUL. (Prace Wydziału Nauk Społecznych; 167).

12. KALISZEWSKA Małgorzata: Ruch freinetowski w Polsce w latach 1957–2014. Dorobek, dylematy i perspektywy. Kielce 2015 UJK ss. 454, nlb. 2, il.

13. OPIELA Maria Loyola: Wkład kobiet w rozwój teorii i praktyki wczesnej edukacji w Polsce w XIX i XX wieku. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 34: 2014 [z.] 2 s. 101–119.

14. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 1: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz. Kraków 2012 Impuls ss. 570, il.

Z treści: Kostkiewicz J.: Pedagogie katolickich zgromadzeń zakonnych – wprowadzenie w problematykę s. 11–20; Jusiak Roman: Pedagogia franciszkańska – charakterystyka ogólna s. 21–34; Jusiak R.: Pedagogia franciszkanów bernardynów (Zakon Braci Mniejszych) s. 35–60; Bieś Andrzej Paweł, Dybowska Ewa, Grzebiń Ludwik: Pedagogia jezuitów (ignacjańska) (Towarzystwa Jezusowego) s. 61–100; Kobiela Ewelina: Pedagogia sióstr katarzynek (Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy) s. 101–131; Gołek Bartłomiej: Pedagogia pijarów (Zakonu Kleryków Regularnych Ubogich Matki Bożej Szkół Pobożnych) s. 133–161; Hajduk Łukasz: Pedagogia misjonarzy lazarystów (wincentyńska) (Zgromadzenia Księży Misjonarzy świętego Wincentego á Paulo) s. 163–194; Babicki Zbigniew: Pedagogia pallotyńców (Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego) s. 195–228; Misiaszek Kazimierz: Pedagogia salezjanów (Towarzystwa św. Franciszka Salezego) s. 229–269; Wrońska Halina: Pedagogia salezjanek (Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki) s. 271–307; Kostkiewicz J.: Zgromadzenie Zmartwychwstania Pańskiego i jego system wychowawczy s. 309–334; Kostkiewicz J.: Misje edukacyjne i ważniejsze instytucje oświatowo-wychowawcze zmartwychwstańców s. 335–367; Walulik Anna: Pedagogia nazaretanek (Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu) s. 369–403; Myszka Anna: Pedagogia sióstr pasterek (Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej) s. 405–443; Opiela Maria Loyola: Pedagogia bł. Edmunda Bojanowskiego realizowana przez Siostry Służebniczki NMP. Na przykładzie Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP s. 445–497; Kustra Czesław: Pedagogia michalitów (Zgromadzenia Świętego Michała Archaniola) s. 499–536; Olbrycht Katarzyna: Pedagogia szarych urszulanek (Zgromadzenia Urszulanek Serca Jezusa Konającego) s. 537–566.

15. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 2: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz, Kazimierz Misiaczek. Kraków 2013 Impuls ss. 457, il.

Z treści: Maj Adam: Pedagogia oratorianów (Kongregacji Oratorium Świętego Filipa Neri) s. 11–37; Zawadka Janusz: Pedagogia mariańska (Zgromadzenia Księży Marianów Niepokalanej Poczęcia Najświętszej Maryi Panny) s. 39–80; Pelczarski Kazimierz: Pedagogia redemptorystów (Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela) s. 81–113; Chorab Monika, Kostkiewicz Janina: Pedagogia oblatów (Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej) s. 115–131; Janikula Gabriela: Pedagogia adoratorek (Zgromadzenia Adoratorek Krwi Chrystusa) s. 133–184; Kluz Magdalena Renata, Handerska Joanna Jolanta, Kardach Bernadetta Paulina: Pedagogia jadowizanek (Zgromadzenia Sióstr Świętej Jadwigi) s. 185–222; Zmichrowska Maria Jolanta: Pedagogia niepokalanek (Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny) s. 223–244;

Piela Michał: Pedagogia salwatorińska (Towarzystwa Boskiego Zbawiciela). Aspekty historyczne s. 245–260; Chudy Tomasz: Współczesność s. 261–299; Henschke Eleonora: Pedagogia zmartwychwstanek (Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa) s. 301–344; Pryba Andrzej: Pedagogia świętorodzinna (Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny) s. 345–366; Wiśniewski Tomasz Krystian: Pedagogia oriońska (Zgromadzenia Małego Dzieła Boskiej Opatrzności) s. 367–403; Machaj Agnieszka: Pedagogia orionistek (Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonek Miłosierdzia) s. 405–417; Sakowska Edyta Elżbieta: Pedagogia pasjonistek (Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa) s. 419–454.

16. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 3: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz. Kraków 2015 Impuls ss. 630.

Z treści: Sander Elżbieta: Pedagogia klarysek krakowskich (Zakonu Świętej Klary) s. 11–39; Kostkiewicz J.: Pedagogia klarysek starsońskich (Zakonu Świętej Klary) s. 41–53; Kopera Łukasz S.: Pedagogia augustianów (Zakonu Świętego Augustyna) s. 55–73; Abramczuk Krystyna Zofia: Pedagogia Zgromadzenia Sióstr Augustianek s. 75–107; Klich Daria, Kotowska Alma, Rogozińska Anna: Założycielka urszulanek – święta Aniela i jej intuicja pedagogiczna s. 109–125; Klich D., Kotowska A., Rogozińska A.: Działalność urszulanek Unii Rzymskiej po linii charyzmatu s. 127–169; Gąsior Renata: Pedagogia prezentek (Zgromadzenia Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny) s. 171–216; Nowińska Joanna: Pedagogia szarytek – pedagogia „charité” (Filles de la Charité / Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo) s. 217–247; Chudzik Joanna, Wołoszczak Urszula: Pedagogia Magdaleny Zofii Barat (Zgromadzenia Najświętszego Serca Jezusa – Sacré Coeur) s. 249–280; Ryszka Łukasz: Pedagogia pijarek (Instytutu Córki Maryi Sióstr Szkół Pobożnych) s. 281–302; Małdrzykowska Anna: Pedagogia pallotynek (Zgromadzenia Sióstr Misjonek Apostolstwa Katolickiego św. Wincentego Pallottiego) s. 303–332; Godawa Grzegorz: Pedagogia dominikanek (Zgromadzenia Sióstr św. Dominika) s. 333–353; Jakoniuk Teresa: Pedagogia sercanek (Zgromadzenia Córki Najczystszejgo Serca Najświętszej Maryi Panny) s. 355–374; Hajduk Łukasz: Pedagogia felicjanek (Zgromadzenia Sióstr Świętego Feliksa z Kantalicio) s. 375–400; Frąk Dorota: Pedagogia Zgromadzenia Sług Jezusa s. 401–430; Krzyżan Justyna: Pedagogia Zgromadzenia Córki Bożej Miłości s. 431–472; Król Lech: Pedagogia Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego s. 473–505; Chrapek Maria: Pedagogia michalitek (Zgromadzenia Sióstr Świętego Michała Archaniola) s. 507–556; Komor Anastazja Joanna: Pedagogia szenszacka (Szenszackiego Instytutu Sióstr Maryi) s. 557–581; Bociek Klaudyna: Pedagogia terezańska (Zgromadzenia Sióstr św. Teresa od Dzieciątka Jezus) s. 583–612; Kostkiewicz J., Skrzyński Ryszard: Najstarsze zakony katolickie w Polsce i ich działalność pedagogiczna – w aspekcie budowy cywilizacji Zachodu (krótki przegląd) s. 613–626 .

17. RECEPCJA myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida w XX i XXI wieku. Pod red. nauk. Stefani Walasek, Kamili Gandeckiej. Wrocław 2015 Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe ss. 242, nlb. 1, il.

Z treści: Walasek S., Gandecki K.: Wprowadzenie s. 7–9; Ryk Andrzej: Jan Władysław Dawid – twórca koncepcji kształcenia nauczyciela s. 11–19; Bołdyrew Aneta: Znaczenie pedagogicznych i społecznych koncepcji Jana Władysława Dawida w budowaniu etosu polskiej inteligencji na przełomie XIX i XX w. s. 21–30; Michalski Grzegorz: Jan Władysław Dawid jako redaktor „Przeglądu Pedagogicznego” w latach 1890–1897 s. 31–42; Leżańska Wiesława: Jan Władysław Dawid w obszarze pedagogiki i psychologii Nowego Wychowania s. 43–55; Bartkowiak Edyta: Jan Władysław Dawid wobec wyzwań pedagogiki Nowego Wychowania s. 57–73; Surma Barbara: Znaczenie pracy w koncepcji Jana Władysława Dawida i Marii Montessori. Studium porównawcze poglądów dwóch przedstawicieli nurtu Nowego Wychowania s. 75–87; Michalska Iwonna: Jan Władysław Dawid (1859–1914) – życie i dzieło w przekazie potomnych s. 89–102; Walasek S.: Koncepcje kształcenia nauczycieli w polskiej myśli pedagogicznej i ich realizacja w XIX i XX w. (do 1939 r.) s. 103–116; Wróbel Joanna A.: „Właściwy typ nauczyciela” – postulaty Jana Władysława Dawida a współczesna rzeczywistość s. 129–147; Kucharska Anna Maria: Powołanie i służba. Nauczyciel we współczesnej szkole chrześcijańskiej w Polsce s. 195–203; Figiel Dominik: Jan Władysław Dawid – rola doświadczenia w dialogu dusz s. 227–232; Gołdyn Piotr: Zarys dziejów Państwowego Liceum Pedagogicznego im. Jana Władysława Dawida w Częstochowie (1945–1969) s. 233–243.

18. SAPIA-DREWNIAK Eleonora: Biografie nauczycieli śląskich. Źródła i stan badań. *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Z. 426: Pedagogika.* [Nr] 31: 2015 s. 37–51.

19. SKRZYNIARZ Ryszard: Akademicki Lublin w biografiach – przedsięwzięcie podjęte z okazji rocznicy powstania lubelskich uczelni. *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 103: 2015 s. 427–435.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Światopoglądowo-społeczne koncepcje wychowania i edukacji akademickiego Lublina”, Lublin 7–8 XI 2014 r.

20. SZULAKIEWICZ W.: O edukacji pedagogicznej kobiet. Antoniny Machczyńskiej [1837–1919] myśl pedeutologiczna. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 7–23.

21. TWÓRCZOŚĆ Wandy Chotomskiej jako źródło wartości kształtujących osobowość dziecka. Studia. Red. Maria Czaplicka-Jedlikowska. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego ss. 186, nlb. 4, il.

Z treści: Czaplicka-Jedlikowska M.: Zamiast wstępu s. 7–10; Burska-Ratajczyk Beata: Edukacyjna wartość dawnej leksyki w kontekście historyczno-kulturowym na przykładzie „Legend polskich” Wandy Chotomskiej s. 11–32; Małyшко Janina: O znaczeniu twórczości i działalności Wandy Chotomskiej s. 142–151; Zwolińska Ewa A.: O kreatywności, która wzbogaca dziecięce życie. „Spotkało się słowo z nutą” – 25 lat współpracy Zakładu Kreatywnej Edukacji Dziecka z Wandą Chotomską s. 183–186.

22. WALCZAK Krzysztof: Edycje sprawozdań szkolnych gimnazjów dawnych Czerniowiec. Stan zachowania w bibliotekach polskich. [W:] Polska i Rumunia. Wspólnie – obok – blisko. Suweava 2015 s. 297–303.

23. WNEK Jan: Dzieje europejskiej teorii i praktyki wychowania w polskich badaniach naukowych 1945–1989. *Studia Historyczne*. R. 58: 2015 z. 2 s. 217–254.

24. WOJDYŁO Witold: Toruński ośrodek badań naukowych w dziedzinie historii wychowania w latach 1991–2000. Reminiscencje osobiste. *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne*. Z. 426: *Pedagogika*. [Nr] 31: 2015 s. 85–97.

II. ROZWÓJ OŚWIATY, WYCHOWANIA I MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

1. Opracowania ogólne

25. AKADEMIE wychowania fizycznego w Polsce. Od przeszłości ku przyszłości. [Aut.] Maciej Łuczak, Ewa Kałamacka, Jerzy Chelmecki, Rafał Szubert, Eligiusz Małolepszy, Teresa Drozdek-Małolepsza, Waldemar Moska, Monika Żmudzka-Brodnicka, Bartosz Gonddek. Poznań 2015 Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego ss. 303, nlb. 1, il. Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. (Monografie; nr 446).

Treść: Wstęp s. 7–10; Tradycja i współczesność poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego (1919–2014) s. 11–85; Z przeszłości Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie s. 87–163; Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie (1929/1930–2014/2015) s. 165–209; Zarys historii Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu (1946–2014) s. 211–236; Z dziejów Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Od Technikum Wychowania Fizycznego do Akademii Wychowania Fizycznego (1952–2010) s. 237–252; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku – wczoraj i dziś s. 253–273.

26. AMICO, socio et viro docto. Księga ku czci profesora Andrzeja Kazimierza Banacha. Pod red. Tomasza Pułlockiego i Krzysztofa Stopki. Kraków 2015 Historia Jagellonica ss. 440, tabl. 5, il.

Z treści: Barcik Mieczysław: Próba utworzenia katedry języka litewskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim s. 41–53; Draus Jan: Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie s. 101–116; Pezda Janusz: Kilka uwag o źródłach rękopiśmiennych do historii szkół na emigracji s. 219–229; Pijaj Stanisław: Sprawy szkolne na

Śląsku austriackim w polityce Koła Polskiego w wiedeńskiej Radzie Państwa V kadencji s. 231–241; Pudłocki Tomasz: Z dziejów relacji polsko-amerykańskich – Roman Dyboski jako wykładowca Uniwersytetu Chicagowskiego s. 243–264; Sroka Stanisław A.: Profesorowie węgierscy na Wydziale Sztuk Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1487–1526 s. 285–294; Stinia Maria: Trudne dziesięciolecie. Uniwersytet Jagielloński w systemie rządów Aleksandra von Bacha s. 295–305; Szulakiewicz Władysława: „O wychowaniu wychowawcy”. Świątopogląd pedeutologiczny Józefa Ciembroniewicza (1877–1929) s. 319–329; Świątek Adam: Rusini, Ukraińcy czy Polacy? Przyczynek do badań nad problematyką narodowości studentów obrządku greckokatolickiego studiujących na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1850/1851–1917/1918 s. 343–368; Wołczański Józef: Memoriał metropolity lwowskiego abpa Bolesława Twardowskiego w obronie Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie s. 375–393.

27. ANDRYSIAK Ewa: II Konferencja naukowa „Działalność oficyn wydawniczych na rzecz edukacji, szkolnictwa i oświaty w XIX i XX wieku”, Łódź, 15–16 października 2014 r. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*. [Vol.] 20: 2015 s. 97–102.

28. BOLDYREW Aneta: Sprawozdanie z II Konferencji Naukowej „Działalność oficyn wydawniczych na rzecz edukacji, szkolnictwa i oświaty w XIX i XX wieku”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 243–245.

Łódź, 15–16 X 2014 r.

29. BUJKIEWICZ Zbigniew: Szkoły w regionie lubuskim w XIX i w pierwszej połowie XX wieku. Dziedzictwo archiwalne i kulturowe. Zielona Góra 2015 AP ss. 260. AP w Zielonej Górze.

30. CHMIELEWSKI Witold [Jan], Łapot Mirosław: X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja – między tradycją a współczesnością”, Częstochowa, 20–21 września 2014 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 216–225.

31. CHRZANOWSKI Wiesław, Dąbrós Lucjan, Suliński Jan: Ewolucja i działalność szkół żandarmerii w Polsce w latach 1918–2015. Mińsk Mazowiecki 2015 Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojsk. ss. 198, il.

32. DORMUS Katarzyna: Wątek kształcenia dziewcząt w reformach szkolnych od czasów Komisji Edukacji Narodowej do II wojny światowej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 23–39.

33. DZIAŁALNOŚĆ instytucji wydawniczych na rzecz oświaty i edukacji w XX i pierwszych latach XXI wieku. Pod red. Iwonny Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2014 Wydaw. UŁ ss. 236, il.

Treść: Michalska I., Michalski G.: Wstęp s. 7–10; Cz. 1. Wspieranie nauczycieli w pracy pedagogicznej i pomoc uczniom w edukacji: Ruta Adam: Działalność krakowskich oficyn wydawniczych na rzecz szkoły i edukacji w dwudziestoleciu międzywojennym s. 13–28; Michalski G.: Dla nauczycieli i uczniów. Działalność wydawnicza Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w latach 1921–1939 s. 29–43; Durka Jarosław: Wybrane problemy z działalności wydawniczej Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych w dwudziestoleciu międzywojennym s. 45–57; Michalska I.: Działalność wydawnicza Związku Nauczycielstwa Polskiego w zakresie czasopism dla dzieci i młodzieży w dwudziestoleciu międzywojennym s. 59–70; Olczak-Kardas Monika: Książki dla dzieci i młodzieży w ofercie wydawniczej „Naszej Księgarni” w latach 1921–1939 s. 71–87; Wolter Edyta: Książki szkolne opublikowane w Wydawnictwie M. Arcta stosowane w praktyce dydaktyczno-wychowawczej w Drugiej Rzeczypospolitej s. 89–96; Wróblewska Urszula: „Biblioteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego” jako forma pomocy dla nauczycieli szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródzczyźnie w II Rzeczypospolitej s. 97–111; Siuda Maria M.: Działalność wydawnictw pedagogicznych w Kielcach w latach 1955–2012 na przykładzie Wydawnictwa Pedagogicznego ZNP w Kielcach i Wydawnictwa MAC s. 113–121; Cz. 2. Kształcenie świadomości gospodarczej i politycznej: Magiera Elżbieta: Działalność wydawnicza polskiego ruchu spółdzielczego w okresie międzywojennym (1918–1939) s. 125–144; Jakubiak Krzysztof: Wydawnictwo i czasopismo „Droga” jako ośrodek kształtowania ideologii społecznej i wychowawczej

sancji w latach 1922–1937 s. 145–156; Gołdyn Piotr: Rola „Zrębu” w zachowaniu spuścizny intelektualnej Sławomira Czerwińskiego s. 157–166; Gulczyńska Justyna: Wydawcy i kolporterzy pism drugoobiegowych dla młodzieży szkolnej w latach osiemdziesiątych XX w. w Polsce s. 167–176; Cz. 3. Propagowanie nauki i utworów literackich: Witkowska-Urban Ewa: Rola Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w utrwalaniu i upowszechnianiu osiągnięć badawczych oraz doświadczeń edukacyjnych przedstawicieli łódzkiego środowiska naukowego s. 179–193; Ślęczka Ryszard: Działalność wydawnicza krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk s. 195–204; Szulakiewicz Władysław: Wydawnictwo Adam Marszałek o twórcach nauki, kultury i polityki s. 205–211; Wałęga Agnieszka: Serie z zakresu nauk o wychowaniu w Wydawnictwie Adam Marszałek s. 213–221; Grabowska Dorota: Działalność Wydawnictwa Literackiego w upowszechnianiu literatury pamiętnikarskiej s. 223–236.

34. DZIECKO. [T.] 2. Pod red. Ewy Lewik-Tsirigotis, Grażyny Pietruszewskiej-Kobieli, Zdzisława Włodarczyka. Wielu 2012 Kolegium Nauczycielskie ss. 496, il.

Z treści: Kowalska Barbara: Dzieci nieznanne – na podstawie wybranych średniowiecznych przekazów s. s. 27–40; Zawadzki Robert K.: Śmierć przedwczesna. Epitafium Marcina Kromera dla młodego szlachcica s. 41–46; Odrzywska-Kidawa Anna: „Dziatki jaka rozkosz” – dzieci i dzieciństwo „człowieka poczciwego” w ujęciu Mikołaja Reja s. 47–69; Grzyb Katarzyna: Ze świata dorosłego człowieka do dziecięcego pokoju czy z dziecięcego pokoju do świata dorosłego człowieka? O statusie lalki w literaturze drugiej połowy XIX i początku XX wieku s. 133–147; Czajkowska Agnieszka: Chłopięce zabawy w pisarstwie Czesława Miłosza s. 149–156; Skoczylas-Krotla Edyta: Miesięcznik dla dzieci „Mały Rycerzyk Niepokalanej” – język, wychowanie, edukacja s. 225–245; Włodarczyk Z.: Szkolnictwo elementarne na terenie parafii ewangelicko-augsburskiej w Wieluniu w latach 1823–1914 s. 267–284; Pękala Anna: Wychowanie estetyczne dziecka w dwudziestoleciu międzywojennym s. 317–332; Karaś Marlena: Edukacja dziecka upośledzonego umysłowo w stopniu głębszym w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych na przykładzie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Gromadzie s. 387–399; Urbanowicz Beata: „O cześć wam Wrześniaki”. Szkolna historia dziecięcego strajku s. 471–481; Sadowska Edyta: Świat dziecka na łamach prasy obcyżnianej na Wschodzie (1940–1947). Zarys problematyki s. 483–496.

Rec.: Humikowa Elżbieta, *Rocznik Łódzki*. T. 60: 2013 s. 292–295; Łukarska Beata, *Rocznik Wieluński*. T. 12: 2012 s. 189–198.
T. 1. 2010.

35. Dzieje Śląska Cieszyńskiego od zarania do czasów współczesnych. Pod red. Idziego Panica. T. 6: Śląsk Cieszyński w latach 1918–1945. Red. Krzysztof Nowak. Cieszyn 2015 Starostwo Pow. ss. 535, sum., Zsfg.

Z treści: Okres międzywojenny w Polsce (1920–1939): Król Stefan: Szkolnictwo s. 209–234; Okres międzywojenny w Czechosłowacji (1920–1938): Labischová Denisa: Szkolnictwo czeskie s. 373–382; Nowak Krzysztof: Szkolnictwo polskie s. 393–400.

Toż. T. 7: Śląsk Cieszyński w latach 1945–2015. Cieszyn 2015 ss. 688, il.

Z treści: Król S.: Szkolnictwo s. 169–192; W Czechosłowacji (1948–1989): Macháň Radim: Szkolnictwo czeskie s. 329–336; Przywara Michał, Szymeczek Józef: Polskie szkolnictwo i życie kulturalne s. 337–352; W Polsce (1989–2015): Król S.: Szkolnictwo s. 469–492; W Czechosłowacji/Czechach (1989–2015): Macháň R.: Szkolnictwo s. 589–602.

T. 1. 2009.

36. EDUKACJA mniejszościowa w Polsce wczoraj, dziś, jutro. XIX Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2014. Publikacja pokonferencyjna (wybór tekstów). Gliwice-Opole 2015 Dom Współpr. Pol.-Niem. ss. 151, nlb. 1, il. Dom Współpr. Pol.-Niem.

Z treści: Piotrowski Jacek: Edukacja mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku w latach 1926–1939 w świetle publikacji „Polski Zachodniej” s. 7–15; Browarek Tomasz: Szkolnictwo dla ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945–1989 s. 16–21; Gładkowski Krzysztof: Edukacja interkulturowa a dziedzictwo kulturowe s. 48–53; Sochaj Andrzej: Rola mediów regionalnych posługujących się językiem mniejszości (w ramach sesji „Modele rozwoju edukacji mniejszości – od nauczania języka do nauczania w języku”) s. 82–86; Roszko Danuta, Roszko Roman: Ewolucja języka ojczystego litewskiej mniejszości narodowej w Polsce po 1980 roku s. 87–91; Wojtaszyn Dariusz: Polsko-niemieckie podręczniki do nauczania historii w szkole s. 100–103; Schiller Gerhard: Znaczenie literatury śląskiej w szkole i edukacji dorosłych s. 104–108;

Szymeczek Józef: Prawa mniejszości narodowych i ochrona języka polskiego w Republice Czeskiej s. 115–121; Dawlewicz Mirosław: Szkolnictwo polskie na Litwie – historia i stan obecny s. 122–128.

37. GOLDYN Piotr: Sto lat oświaty w Sławsku 1915–2015. Kalisz-Sławsk 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk; na zlec. Zespołu Szkół ss. 198, il.

38. GRUSIEWICZ Mirosław: Wkład czasopisma „Wychowanie Muzyczne” w rozwój praktyki i teorii powszechnej edukacji muzycznej w Polsce. Lublin 2015 Wydaw. UMCS; Stow. Nauczycieli Muzyki ss. 696, il.

Po 1945 r.

39. HISTORIA i współczesność procesu edukacyjno-wychowawczego. Pod red. Danuty Kocurek. Katowice 2015 Wydaw. UŚ ss. 168, sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3270).

Z treści: Korzeniowska Wiesława: Udział ziemiaństwa górnośląskiego w upowszechnianiu edukacji szkolnej w XVIII, XIX i początkach XX wieku s. 21–33; Klajmon-Lech Urszula: Działalność edukacyjno-wychowawcza Kościoła rzymskokatolickiego na Śląsku Cieszyńskim w latach 1869–1925 s. 35–54; Kropka Piotr: Szkolnictwo wiejski Śląska Cieszyńskiego w pierwszych dekadach władzy komunistycznej. Problemy lokalowe, edukacyjne i wychowawcze na przykładzie szkoły w Rudzicy na podstawie kroniki szkolnej (1945–1974) s. 55–69; Piechaczek-Ogierman Gabriela: Historyczne kształtowanie się koncepcji wychowania zdrowotnego w Polsce s. 71–83; Śledziński Krzysztof: Kształcenie filozoficzne i jego miejsce w edukacji s. 129–139; Ruman Natalia: Nie zatracić korzeni przeszłości. Refleksje o tożsamości i dziedzictwie kulturowym społeczności ponadgimnazjalnych szkół pszczczyńskich s. 141–163.

40. HISTORIA polskiego Milicza. Praca zespołowa pod red. Ireneusza Kowalskiego. Milicz 2015 Gm. Milicz i Pow. Miłicki ss. 368, il.

Z treści: Strzelecki Sławomir: Liceum Ogólnokształcące w Miliczu s. 121–128; Bienkiewicz Salomea, Ungurian Joanna, Cwenar Jolanta: Historia szkolnictwa leśnego w Miliczu s. 129–135; Kański Edward: Od publicznej średniej szkoły zawodowej do Zespołu Szkół im. T. Kościuszki 1946–2013 s. 136–148; Ugoret Dominika, Kmiecik Grażyna: Szkoły podstawowe i gimnazjum w Miliczu s. 149–158.

41. LATAWIEC Krzysztof: Historia szkół w gminie Podedwórze. Podedwórze-Lublin 2015 Gm. Podedwórze; Olech ss. 157, tabl. 16, il.

42. MACHCIŃSKA Małgorzata: Abecadniki karaïmskie. *Kwartalnik Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 691–697.

Elementarze karaïmskie od XVII w.

43. MACIEJEWSKI Tadeusz: Prawo i jego nauczanie w Gdańskim Gimnazjum Akademickim od XVI do XIX wieku (1558–1810). *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 2 s. 111–125.

44. MALINOWSKA Lucyna: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Świdnicy w latach 1949–2015. *Rocznik Świdnicki*. T. 42 2014 [dr.:] 2015 s. 131–144.

45. MAŚLAK-MACIEJEWSKA Alicja: Ku poprawie zdrowia i „utrzymaniu duszy dziecięcej w atmosferze słonecznej i radosnej” – lecznicza kolonia wakacyjna dla dzieci żydowskich w Rabce (1890–1939). *Studia Historyczne*. R. 58: 2015 z. 3 s. 349–366.

46. MONOGRAFIA gminy Ostrówek. Od prądziejów po współczesność. Pod red. Pawła Jusia-ka, Dariusza Tarasiuka. Ostrówek 2014 Gm. Ostrówek ss. 338, il.

Z treści: Latawiec Krzysztof: Oświata do 1939 roku s. 215–286.

47. MSTÓW. Miasto, klasztor, parafia na przestrzeni wieków. Praca zbior. pod red. Kazimierza Łataka. Łomianki 2013 Wydaw. LTW ss. 493, nlb. 1, il.

Z treści: Kopera Łukasz: Nauczanie parafialne w Mstowie w czasach staropolskich i podczas zaborów s. 31–58; Piekarska Danuta: Z najnowszych dziejów oświaty w Mstowie (wybrane zagadnienia) s. 59–75.

48. OŚWIATA na Warmii i Mazurach. Konteksty historyczne i współczesne. Red. nauk. Joanna Maria Garbula, Mariola Gaber, Kinga Lisowska, Aldona Zakrzewska. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 234, il.

Z treści: Wstęp s. 7–9; Gancewski Jan: Triumf ideologii i nadinterpretacji nad źródłami i prawdą historyczną czy inna droga dla tradycji i świadomości społeczeństw? s. 11–20; Knop Marcelina: Działalność oświatowo-wychowawcza siostr katarzynek w diecezji warmińskiej s. 21–37; Garbula J. M.: O wychowawczyniach przedszkoli z Warmii – niedoceniona historia s. 39–50; Gąsecki Krzysztof, Gaber M.: Szkolnictwo polskie w latach 1939–1945 w trosce o zachowanie ciągłości kształcenia i wychowania młodego pokolenia s. 51–70; Radziszewska Maria: Prasa lokalna o nauczycielach na Warmii i Mazurach w latach 1945–1947 s. 71–84; Suchowiecka Anita: Szkolnictwo zawodowe na Warmii i Mazurach wobec potrzeb gospodarczych regionu (1945–1948) s. 85–104; Pulińska Urszula: Z dziejów doskonalenia zawodowego nauczycieli w województwie olsztyńskim (1945–1971) s. 105–121; Kabzińska Łucja: Szkolnictwo ukraińskie na Warmii i Mazurach w latach 1945–1989 s. 123–138; Lisowska K.: Szkolnictwo specjalne na Warmii i Mazurach w świetle dokumentów s. 139–151; Siwicki Marek: „Baza” Mrągowo – szkoła młodych żeglarzy (1950–1989) s. 153–175; Zakrzewska A.: Wychowanie ku wartościom społecznym młodzieży harcerek Warmii i Mazur (1956–1966) s. 177–189; Puliński Andrzej: Religijne aspekty podejmowania i prowadzenia działalności konspiracyjnej przez uczniów w okresie stalinizmu s. 191–207.

49. PAJĄK Barbara: IV Koło Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego w Czechowicach (1925–1939, 1946–1949). [W:] Czechowice-Dziedzice. Echa historii. Red. Barbara Pająk. Czechowice-Dziedzice 2015 s. 36–67.

50. POCZĄTEK Michał: Z dziejów kształcenia medycznego w powojennej Pile. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 64–71.
XX–XXI w.

51. POLSKIE dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX wieku – ciągłość i zmiana. Zbiór studiów i rozpraw ofiarowanych Profesorowi Lechowi Mokrzeckiemu z okazji Jubileuszu 80 urodzin. Pod red. Romualda Grzybowskiego, Krzysztofa Jakubiaka, Mariusza Brodnickiego, Tomasza Maliszewskiego. Toruń 2015 Adam Marszałek ss. 637, nlb. 1, il. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 6).

Z treści: Redaktorzy: Wstęp s. 11–16; Puchowski Kazimierz, Żerko Józef: Profesor Lech Marian Mokrzecki – badacz dziejów nauki, kultur i oświaty s. 17–27; Doktorzy wypromowani przez Profesora Lecha Mokrzeckiego. Oprac. Paweł ępa s. 28–31; Prof. Lech Mokrzecki – przebieg pracy zawodowej (1956–2015). Oprac. T. Maliszewski s. 42–43; Publikacje na temat Profesora Lecha Mokrzeckiego i Jego dorobku naukowego. Zestawił T. Maliszewski s. 44–48; Cz. 1. Historia – badanie – studiowanie – świadomość historyczna: Bartnicka Kalina: Jak studiować historię s. 51–76; Krawczyk Antoni: Formowanie się naukowej świadomości historycznej s. 86–97; Rulka Janusz: Kilka uwag o patriotyzmie, świadomości i polityce historycznej s. 98–117; Maternicki Jerzy: Studia historyczne na Uniwersytecie Lwowskim: kadra naukowo-dydaktyczna i organizacja (1892/1893–1913/1914) s. 118–136; Skórzyńska Izabela: Przeszłość jest gdzie indziej? O widowiskowym wymiarze obecności przeszłości w teraźniejszości s. 137–147; Cz. 2. Nauczyciele i twórcy kultur: Kujawska Maria: Nauczyciel to ten, który wie, jak uczyć! s. 151–165; Ślęczka Ryszard: Profesorowie Katedry Historii Oświaty i Wychowania i ich związki z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie s. 166–176; Listy Elżbiety Zawackiej do Ryszarda Wroczyńskiego (1957–1958, 1961). [Wyd.] Wiesław Theiss s. 177–204; Michalski Andrzej: Kadra i studenci szkół muzycznych w okresie stalinowskiego zniewolenia s. 219–244; Gorloff Elżbieta: Polityczne uwarunkowania reform systemu kształcenia nauczycieli szkół podstawowych w okresie PRL-u (na przykładzie rozwiązań z przełomu lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku) s. 245–258; Pawelski Leszek: Dekada aktywności Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych s. 259–269; Żebrowski Jan: Janusz Korczak jako pedagog i obrońca praw dziecka s. 270–284; Sapia-Drewniak Eleonora: Obraz nauczyciela dorosłych na łamach „Oświaty Dorosłych” 1957–1990 s. 285–297; Cz. 3. W kręgu problemów edukacji w epoce staropolskiej: Bogucka Maria: Edukacja kobiet w świetle staropolskich poglądów pedagogicznych s. 309–312; Wróbel-Lipowa Krystyna: Edukacja dziewcząt z rodzin ziemiańskich w Rzeczypospolitej w XVIII wieku s. 313–323; Żołądź-Strzelczyk Dorota: Rola matki w opiece nad dzieckiem w nowożytnej myśli i praktyce pedagogicznej s. 324–337; Maliszewski Kazimierz: Program wychowania i wykształcenia Jana i Marka Sobieskich w świetle instrukcji ich ojca Jakuba s. 338–346; Taraszkiewicz Jacek: Rola i znaczenie książki w edukacji pijarskiej do czasu reformy z 1740 roku s. 347–361; Brodnicki M.: Recepty edukacji przyrodniczej

w Gimnazjum Akademickim i Towarzystwie Przyrodniczym w Gdańsku w XVIII wieku s. 362–375; Cz. 4. Polska myśl pedagogiczna i edukacja w XIX i XX wieku: Pelczar Roman: Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego w wiejskich i małomiasteczkowych szkołach ludowych Galicji w świetle literatury pamiętnikarskiej s. 379–396; Poznański Karol: Narodziny Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie w 1844 roku s. 397–415; Koźmian Danuta: Samuel Dickstein [1851–1939] jako organizator życia naukowego w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku s. 416–426; Rędziniński Kazimierz: Towarzystwo Bratniej Pomocy studentów Wyższej Szkoły Rolniczej/Akademii Rolniczej w Dublinach (1856–1918) s. 427–448; Walaśek Stefania: Próba oceny działalności oświatowej na ziemi wileńskiej w latach 1905–1939 s. 449–460; Winiarz Adam: Kultura fizyczna w koloniach polskich na Dalekim Wschodzie (1917–1949) s. 461–473; Ausz Mariusz, Bugajska-Więclawska Joanna: Zarys działalności edukacyjno-wychowawczej zakonu pijarów w Lidzie w latach 1927–1939 s. 474–495; Jakubiak K.: Polskie tradycje i koncepcje uspołecznienia edukacji i szkoły w XIX i XX wieku s. 496–505; Śpica P.: „Pomorska Września” – strajk szkolny dzieci polskich w Kasparusie w 1907 roku i jego konsekwencje dla mieszkańców wsi s. 506–522; Grzybowski R.: „Usuwanie religii ze szkoły, a Boga z serc młodzieży”. Laicyzacja szkoły polskiej w latach 1957–1969 w świetle założeń programowych ówczesnego ruchu laickiego s. 523–541; Cz. 5. Z dziejów społecznych i działalności kulturalno-oświatowej: Wojdyło Witold: Rodzina jako podmiot spójności narodowej w myśli politycznej obozu narodowego w Drugiej Rzeczypospolitej s. 562–572; Burzyńska-Wentland Lidia: Kierunki działalności kulturalno-oświatowej Słupskiego Związku Ludności Pochodzenia Niemieckiego s. 573–585; Żerko Józef: Zakłady poprawcze w świetle prasy polskiej z lat 1945–1948 s. 586–594; Cz. 6. Z piórem i muzyką przez życie. Profesor Lech Mokrzecki. Rozmów z Jubilatem ciąg dalszy. Rozm. przepr. T. Maliszewski s. 599–637.
Rec.: Nowicki Michał, *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 171–177.

52. RADZIKOWSKA Dorota: *Pomiędzy reformami. Edukacja początkowa w polskich reformach oświatowych w latach 1932–1961*. Łódź 2015 Wydaw. UEŁ ss. 149.

53. ROCZNIK ząbkowicki 1945–2015. Red. Bartosz Grygorcewicz, Jerzy Organiściak. *Dzierników-Ząbkowice Śląskie 2015 Studio Edytor Drukarnia Wydaw.*; Bibl. Publ. Miasta i Gm. im. Księgi Henrykowskiej ss. 173, il.

Z treści: Dziatczyk Anna: Szkolnictwo podstawowe w Ząbkowicach Śląskich w latach 1945–2015 s. 77–94; Tuszni Marzanna: Szkolnictwo średnie w Ząbkowicach Śląskich po II wojnie światowej s. 95–117; Gabrys Teresa: Szkoła Podstawowa w Zwróconej, pierwsza szkoła publiczna w powiecie ząbkowickim – moje wspomnienia s. 162–167.

54. SADOWSKA Edyta, Urbanowicz Beata: *Edukacja historyczno-kulturalna w szkołach Junaków i Młodych Ochotniczek (1941–1948)*. Częstochowa 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Lingwistycznej ss. 302, nlb. 1, tabl. 40, il. Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie.

55. SALVE lux post tenebras. *Historia instytucji oświatowych w budynku dawnego Gimnazjum św. Elżbiety przy ulicy Dawida we Wrocławiu*. Pod red. Jolanty Szablickiej-Żak i Agnieszki Gryglewskiej. Wrocław 2015 Via Nova ss. 223, il.

Treść: Gryglewska A.: Wokół Elisabetanum. Proces kształtowania założenia urbanistycznego na Polach Stawowych przed rokiem 1945 s. 13–47; Szablicka-Żak J.: Wokół dawnego Elisabetanum. Historia szkół oraz placówek oświatowych i opiekuńczych w rejonie ulic Jana Władysława Dawida, Joannitów i Glinianej po 1945 roku s. 49–76; Gryglewska A.: Gmach dawnego Gimnazjum św. Elżbiety na Polach Stawowych. Jego architektura jako odbicie tradycji szkoły s. 77–120; Szablicka-Żak J.: Historia Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 121–136; Porębska Maria, Straś-Romanowska Maria, Czapięga Alina: Historia Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego s. 137–148; Bosacka Maria: Zarys historii i współczesność Biblioteki Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 149–157; Indeka Izabela, Chatzipentidis Kiriakos: „Na początku nie było nic...”: zarys historii Biblioteki Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego s. 159–168; Szul Teresa: Wspomnienie z lat edukacji w Państwowym Liceum Pedagogicznym nr 1 imienia Józefa Lompy (1954–1957) s. 169–171; Popów Piotr: Szkoła przy ulicy Jana Władysława Dawida I jest dla mnie miejscem znaczącym s. 171–173; Semków Jerzy: Rewolucja w organizacji i funkcjonowaniu Katedry Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego na przełomie lat 60. i 70. XX wieku. Kulisy narodzin Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 174–177; Wnuk Walentyna: Moja przygoda zawodowa z Uniwersytetem Trzeciego Wieku s. 177–183; Biogramy. Oprac. A. Gryglewska, J. Szablicka-Żak s. 184–196; Projekty i budowa gmachu

Gimnazjum św. Elżbiety. Oprac. A. Gryglewska s. 197–199; Kalendarium – historia gmachu i instytucji oświatowych. Oprac. A. Gryglewska, J. Szablicka-Żak s. 200–204.

56. SOJAK Grażyna: O związkach dworów ze szkołami w przeszłości. Na podstawie wybranych przykładów z Podkarpacia. *Acta Scansenologica*. T. 11: 2015 s. 41–50.

57. SOZAŃSKA Elżbieta: Wspieranie działań katechetycznych i wychowawczych przez urszulanek Serca Jezusa Konającego w początkach diecezji łódzkiej. *Łódzkie Studia Teologiczne*. R. 24: 2015 nr 3 s. 73–87.

58. STUDIA problemowe z historii wychowania na ziemiach polskich w XIX–XX wieku. Red. nauk. Edmund Juško, Jolanta Kamińska-Kwak, Roman Pelczar. Tarnów-Stalowa Wola 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki KUL JP II; Regis ss. 221, il.

Z treści: Dormus Katarzyna: Portret nauczyciela ludowego w świetle galicyjskich wspomnień szkolnych doby autonomicznej s. 7–21; Gołdyn Piotr: Blaski i cienie pracy pedagogicznej w pierwszych miesiącach po zakończeniu II wojny światowej w świetle kronik szkolnych. *Casus Wielkopolski Wschodniej* s. 23–35; Juško E.: Wpływ galicyjskich idei pracy wychowawczej na kształtowanie założeń programowych szkolnictwa powszechnego s. 37–47; Kamińska-Kwak J.: Nauczyciele w województwie łwowskim i ich rola w środowiskach miejskich i wiejskich (1918–1939) s. 49–69; Kapuścińska Monika: Ideowo-wychowawcze założenia systemu oświaty w Polsce w latach 1945–1989 s. 71–81; Małozieć Maciej: Historyczno-aksjologiczne spojrzenie na dębicką „Kuźnicę” s. 83–91; Matusiak Renata, Gutka Justyna Anna: Wychowanie w myśli wybranych pedagogów XIX i XX wieku s. 93–103; Niedojadło Andrzej: Uroczystości państwowe ważnym i praktycznym komponentem realizacji podstawowych założeń i teleologii wychowania narodowego w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Krakowskiego (OSK) w II Rzeczypospolitej s. 113–135; Niziołek Barbara Dagmara: Problematyka zdrowia uczniów w szkołach polskich na początku XX wieku s. 137–145; Pelczar R.: Nauczyciel szkoły ludowej w społeczności wsi galicyjskiej s. 147–159; Pelczar R.: Rozwój oświaty dorosłych na ziemiach Polski w okresie XIX–XXI wieku (od galicyjskich organizacji edukacyjnych do uniwersytetów trzeciego wieku) s. 161–179; Sigda Karolina: Organizacja szkolnictwa powszechnego w Polsce po odzyskaniu niepodległości (1918–1922) s. 181–191; Skowron Andrzej: Nauczyciele ludowi w ocenie Jakuba Bojki s. 193–203; Wolny Barbara: Pedagogzy zdrowia w czasach nowożytnych – między teorią a praktyką zdrowotną s. 205–215.

59. STUS Marek: XXV Ogólnopolski Zjazd Historyków Prawa w Krakowie „Nauka i nauczanie prawa w przeszłości i współcześnie”. *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 1 s. 410–412.

23–24 IX 2014 r.

60. SYKAŁA Anna: Działalność oświatowa i kulturalna lubelskich aktywistek w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku (na wybranych przykładach). *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 121–132. Do 1939 r.

61. SZKOLNICTWO w Łęczycy. Red. Jolanta Górską-Sieradzka, Lucyna Sztompka. Płock -Warszawa 2015 AP; NDAP ss. 145, tabl. 2, il. AP w Płocku, NDAP, Tow. Miłośn. Ziemi Łęczycy.

Treść: Sztompka L.: Szkoły w Łęczycy. Zarys dziejów do 1939 r. s. 5–23; Wójcik Henryk, Wójcik-Rokita Agnieszka: Szkoły w Łęczycy po 1945 r. s. 24–48; Moja szkoła, moi nauczyciele... Wspomnienia s. 49–92; Moja szkoła, moi nauczyciele... Wystawa materiałów archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Płocku Oddział w Łęczycy: Górską-Sieradzka J.: Katalog wystawy 5 grudnia 2013 r. – 31 grudnia 2014 r. s. 94–98; Fotogaleria s. 99–139.

62. [TREDER Jerzy] Tréder Jerzi: Nôuczanié kaszëbszczégò jëżëka – historyczny céchùnk. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 152–159, streszcz., sum.

Nauczanie języka kaszubskiego – rys historyczny, od XVIII w.

63. TURYSTYKA szkolna i schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-leciu 1975–2005. Oprac. pod red. Zdzisława Gasza. Wyd. 2. Jelenia Góra 2015 Wydaw.-Poligrafia Ad Rem ss. 180, il.
Wyd. 1. 2005.

64. URBANOWICZ Beata: Polska edukacja historyczna w świetle literatury. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*. [T.] 13: 2014 s. 207–225.

65. WAŁBRZYSKIE szkice. [T.] 2. Red. Sylwia Bielawska. Wałbrzych 2015 DTP Service; na zlec. Gm. Wałbrzych ss. 381, il. (Waldenburgiana. Monografie).

Z treści: Żurakowski Filip: Szkolnictwo w Wałbrzychu w latach 1945–2015. Instytucje, ludzie, idee s. 199–275; Drejer Fryderyk: Szkolnictwo wyższe w Wałbrzychu po 1945 r. s. 277–298.

66. WROCŁAW – Pawłowice. Historia, miejsce, człowiek. Pod red. Macieja Oziembłowskiego. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 709, nlb. 2, il. Uniw. Przyrodniczy we Wrocławiu. (Monografie; 189).

Z treści: Oziembłowski Maciej, Matok Wioletta: Przedwojenne „korzenie” uczniów Szkoły Podstawowej nr 39 we Wrocławiu w roku szkolnym 2014/2015 s. 213–221; Mazur Maria: „Z pomocną dłońią Boga” – wspomnienia katechetki ze Szkoły Podstawowej nr 39 we Wrocławiu z lat 1996–2015 s. 307–310; Wilusz-Laszczuk Małgorzata: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży działającej w Parafii w latach 1998–2010 s. 321–333; Edukacja: Szamburska Elżbieta: Przedszkole nr 73. Początek edukacji na wrocławskich Pawłowicach s. 385–391; Ingłot Barbara: Szkoła Podstawowa w Pawłowicach – od 1970 r. SP 39 we Wrocławiu – w latach 1946–1996 s. 393–434; Majk Dorota, Wójcik Małgorzata: Kronika Szkoły Podstawowej nr 39 im. Księdza Jana Twardowskiego we Wrocławiu w latach 1996–2015 s. 435–468; Oziembłowski M.: Rys historyczny dziejów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz jego gospodarstwa „Pawłowice” s. 503–508.

67. WZRASTAĆ w cieniu historii. Dzieci i młodzież w instytucjach edukacyjnych w Polsce (1918–1989). Red. nauk. Elżbieta Gorloff. Toruń 2015 Adam Marszałek ss. 385, il. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 7).

Treść: Gorloff E.: Wstęp s. 7–10; Jakubiak Krzysztof, Nawrot-Borowska Monika: Oczami dziecka Obrazy dzieciństwa czasu I i II wojny światowej w świetle prac Józefa Ciembroniewicza i Ludwika Bandury s. 13–35; Michalski Grzegorz: Troska o poprawę sytuacji dziecka w okresie międzywojennym w przekazie periodyku „Przegląd Powszechny” z lat 1918–1939 s. 36–48; Walasek Stefania: Ochronki i przedszkola w Wileńskim Okręgu Szkolnym w latach II RP s. 49–64; Bartkowiak Edyta: Opiekunki w habicie. Z doświadczeń zgromadzeń zakonnych w organizowaniu opieki nad dziećmi w Drugiej Rzeczypospolitej s. 65–82; Gołdyn Piotr: Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu ks. Bosko na łamach „Pokłósia Salezjańskiego” 1920–1939 s. 83–102; Sosnowska Joanna: Reorientacja w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą w Łodzi w okresie międzywojennym na przykładzie półkolonii letnich s. 103–122; Suchowiecka Anita: Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich. Działalność Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Burs i Stypendiów RP w Olsztynie (1947–1951) s. 123–139; Magiera Elżbieta: Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Drugiej Rzeczypospolitej jako przykład działalności szkolnych kół stowarzyszeń wyższej użyteczności s. 143–161; Rędziniński Kazimierz: Kobiece organizacje studenckie we Lwowie (1903–1939) s. 162–178; Karniej Nina: Teatr szkolny jako miejsce kształtowania świadomości polskiej młodzieży. Projekty pedagogiczne Juliusza Osterwy s. 179–190; Chojnowska Elżbieta: Ukazywanie i kultywowanie dziedzictwa kulturowego wśród uczniów łomżyńskich szkół powszechnych w okresie międzywojennym s. 191–205; Małek Agnieszka: Wzajemne oczekiwania rodziny i szkoły w świetle poradników dla rodziców z lat 1918–1970 s. 206–221; Gumuła Teresa: Dziecko i nauczyciel wiejski w latach 1961–1981 w świetle wybranych czasopism s. 222–241; Gorloff E.: Rola świetlicy w organizacji czasu pozalekcyjnego uczniów szkoły podstawowej w świetle reformy systemu oświaty z 1961 roku s. 242–256; Gulczyńska Justyna: Licealiści jako uczestnicy życia politycznego lat 80. XX wieku w Polsce s. 257–269; Feliniak Aleksandra: Funkcjonowanie i rola organizacji młodzieżowych (w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych) w liceach dla wychowawczyń przedszkoli na przykładzie województwa łódzkiego s. 270–285; Radziszewska Maria: Udział uczniów szkół podstawowych województwa olsztyńskiego w obchodach 500. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika s. 286–303; Kumik Ewa: Życie muzyczne w słupskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w latach 1945–1990 s. 304–317; Moraczewska Barbara: Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością na terenie Kujaw wschodnich i ziemi dobrzyńskiej w latach 1945–1998 s. 318–336;

Porożyński Henryk: Edukacja mniejszości niemieckiej w Chojnicach w latach II Rzeczypospolitej s. 339–351; Turkowska Magdalena: Pamięć dzieci uchodźców z Macedonii Egejskiej. Dzieciństwo w cieniu historii s. 352–367; Burzyńska-Wentland Lidia: Z dziejów kształcenia dzieci romskich w województwie gdańskim w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej s. 368–383.

68. ZAPISANE w dokumentach i w pamięci. Dzieje oświaty w Pielgrzymowicach. Praca zbiorowa. Pod red. Agnieszki Kieloch. Pszczyna 2015 Starostwo Pow. ss. 239, il. XVIII–XXI w.

69. ZASĘPA Henryk: 100 lat działalności Koła Wychowanków i Wychowanek Szkół średnich Ogólnokształcących w Łowiczu. Historia Koła Wychowanków do 1939 r. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 295–314.

70. ŻÓLTEK Andrzej Marek: Działalność programowa Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w uczelniach państwowych w latach 1963–2001. Rzeszów 2014 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 201, il. (50 lat akademickiej kultury fizycznej w Rzeszowie; t. 1). Toż. Wyd. 2. Rzeszów 2015 ss. 227, il.

2. Okres do 1795 roku

71. BARTNICKA Kalina: Oryginalność Komisji Edukacji Narodowej na tle europejskim. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 7–22.

72. BORYSOWSKA Agnieszka: „Album studiosorum” jako źródło do dziejów szczecińskiego Pedagogium Książęcego. [W:] Piśmiennictwo na Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku. Praca zbiorowa. Pod red. Janiny Kosman. Szczecin 2015 s. 65–83.

73. BURDZY Dominika: Fundacja stypendialna Jana Brończa w drugiej połowie XVI wieku. *Zeszyty Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 20–24.

Fundacja dla studentów założona w 1581 r., zatwierdzona w 1585 r. przez króla Stefana Batorego. Jan Broniecki (Broniecz).

74. DZIĘGIELEWSKI Roman: Przygotowanie młodzieży do podróży akademickiej w XVI–XVIII wieku na przykładzie traktatów apodemicznych, w szczególności „Brewiarza Apodemicznego” gdańszczanina Samuela Zwickera. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses ss. 422, il. Zawiera także tekst „Brewiarza apodemicznego”.

75. GRZYMALSKA Kamila: Dzieci i dzieciństwo królów polskich epoki nowożytnej. Kraków 2015 Avalon ss. 181, nlb. 1, il. (Historie do Poczytania).

76. HINZ Henryk: Nauka i edukacja w systemie filozoficznym Kołłątaja. [W:] Archiwum warszawskiej szkoły historii idei. Wstęp, wybór, red. i oprac. Andrzej Karalus i Przemysław Parszutowicz; we współpr. z Haliną Floryńską-Lalewicz. Warszawa 2015 s. 165–207.

77. HOFKULTUR der Jagiellonendynastie und verwandter Fürstenhäuser. The culture of the Jagiellonian and related courts. Hrsg. von Urszula Borkowska, Markus Hörsch, Anna Adamska. Ostfildern 2010 Jan Thorbecke ss. 388.

Z treści: Borkowska Urszula: The Jagiellonian model of education s. 185–192; Knoll Paul W.: The Jagiellonians and the University of Cracow s. 193–198; Żołędź-Strzelczyk Dorota: „A blessing most desired” – expecting a child and the first tribulations of life among the Polish Jagiellonians

s. 199–206; Goleman Wojciech: The political education of a prince: the message of Wojciech Nowopolczyk (Novicampianus), teacher of Jan Zygmunt Zápolya s. 207–226.

78. HOLÝ Martin: Vzdělanostní mecenát Jiřího II. lehnicko-břežského, gymnázium v Břehu a šlechta z českých zemí v 16. a raném 17. století. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 5–19.

79. HORECZY Anna: Prawnicze doktoraty Polaków w Bolonii w XV wieku. *Roczniki Historyczne*. R. 81: 2015 s. 147–185.

80. KAMIŃSKA Janina: Szkoła Główna Wielkiego Księstwa Litewskiego jako uczelnia oświeceniowa. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 60: 2015 nr 1 s. 55–67.

81. KITOWSKI Piotr: Izaak Gotfryd Goedtke (1691–1765). Z badań nad studiami uniwersyteckimi i karierami prawników doby oświecenia. *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 1 s. 249–257.

Z Chojnic.

82. KOMENSKI Jan Amos: Świat w obrazach rzeczy dostępnych zmysłom. Wstęp i przekł. pol. z jęz. łac. Adam Fijałkowski. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego ss. 387, il.

Podręcznik do nauczania początkowego – tytuł oryg.: „Orbis sensualium pictus” 1658. Zawiera faksymile wyd. z 1658 r. w Norymberdze.

Tekst równol. niem., łac., pol.

83. KOMISJA Edukacji Narodowej. Kontekst historyczno-pedagogiczny. Pod red. Katarzyny Dormus, Bożeny Popiołek, Agnieszki Chłosty-Sikorskiej, Ryszarda Ślęczki. Kraków 2014 Wydaw. Wyzd. Pedagog. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. ss. 498, il. (Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej; t. 3).

Treść: Dormus K.: Wprowadzenie s. 13–14; Majorek Czesław: Przesłanie Komisji Edukacji Narodowej dla współczesności s. 15–24; Dormus K.: Komisja Edukacji Narodowej – mit niedoceniony? s. 25–35; Dybiec Julian: Źródła rękopiśmienne, archiwalne i drukowane do dziejów Komisji Edukacji Narodowej w zbiorach polskich i obcych s. 39–43; Gulczyńska Justyna: Wydział Wielkopolski KEN w świetle dotychczasowych badań s. 44–56; Nowicki Michał, Ratajczak Krzysztof: Materiały do dziejów KEN w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu s. 57–69; Szablicka-Żak Jolanta: Źródła rękopiśmienne i drukowane w zasobach bibliotek wrocławskich. Komunikat z kwereńdy s. 70–75; Ślęczka R.: Materiały i Źródła do działalności Komisji Edukacji Narodowej dostępne w bibliotekach i archiwach krakowskich s. 76–85; Wałasek Stefania: Nauczyciele w materiałach źródłowych archiwów Wilna i Lwowa s. 86–98; Meissner Andrzej: Stan badań nad słownikiem biograficznym działaczy i nauczycieli Komisji Edukacji Narodowej s. 99–105; Bartnicka Kalina: Komisja Edukacji Narodowej i jej „Ustawy” s. 109–132; Szybiak Irena: Nauczyciel Komisji Edukacji Narodowej: ideał a rzeczywistość s. 133–145; Królikowska Anna: Nauczyciele ekszejuici w pracach i szkołach KEN s. 146–156; Stępień Roman: Udział pijarów w pracach Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych s. 157–171; Wałęga Agnieszka: Autorzy podręczników szkolnych Komisji Edukacji Narodowej. Próba zarysu portretu zbiorowego s. 172–187; Sapia-Drewniak Eleonora: Działalność oświatowa Uniwersytetu Krakowskiego w dobie Komisji Edukacji Narodowej s. 188–196; Sondel Janusz: Komisja Edukacji Narodowej wobec projektu studiów prawniczych Hugona Kołłątaja s. 197–216; Leśniak Franciszek: Profesor Andrzej Badurski [1740–1789] w służbie wielkiej reformy. Szpital kliniczny św. Barbary w Krakowie. [W aneksie korespondencja z 1780 r.] s. 217–230; Wróbel Łukasz: „Piszę Panu wszystko, cokolwiek mu być może potrzebne...”. U początków działalności organizacyjnej Jana Śniadeckiego s. 231–240; Kulesza-Woroniecka Iwona: Szkolnictwo Komisji Edukacji Narodowej w Białymstoku s. 241–250; Jędrzejewski Przemysław: Szkolnictwo parafialne województwa krakowskiego w dobie Sejmu Wielkiego (1788–1792) s. 251–278; Rolnik Dariusz: Lata szkolne we wspomnieniach pamiętnikarzy czasów stanisławowskich (1764–1795) s. 279–291; Karolczak Kazimierz: Dziedzictwo kulturowe Komisji Edukacji Narodowej w XIX wieku s. 295–305; Rys Jan: Poglądy Pawła Ksawerego Brzostowskiego w nurcie reform oświatowych doby Komisji Edukacji Narodowej s. 306–321; Poznański Karol: Wokół 150 rocznicy reformy szkolnej Aleksandra Wielopolskiego s. 322–342; Barnaś-Baran Ewa: Idee wychowawcze Komisji Edukacji Narodowej w świetle sprawozdań szkolnych polskich gimnazjów w Galicji doby

autonomicznej s. 343–358; Jakubiak Krzysztof: XIX-wieczne wzorce polskiej rodziny i wychowania rodzinnego dziecka oraz ich oświeceniowe inspiracje s. 359–370; Śliwerski Bogusław: Edukacja jako wspólne dobro niespełnionym przesłaniem KEN dla potomnych s. 371–385; Korab Kazimierz: Stereotypy Komisji Edukacji Narodowej i sposoby ich przezwyciężania s. 386–396; Apanel Danuta: Droga do zawodu nauczycielskiego w dobie KEN i dziś – różnice i podobieństwa s. 397–408; Topij-Stempińska Beata: Jezuci i Komisja Edukacji Narodowej w polskiej historiografii XX wieku i początkach XXI wieku s. 409–418; Palkij Henryk: Idea KEN w podręcznikach i systemie szkolnym po 1945 roku s. 419–432; Radziszewska Maria: Problematyka KEN w programach i podręcznikach historii dla szkół stopnia podstawowego w latach 1944–1989 s. 433–447; Kula Ewa, Pękowska Marzena: Wystawy, sympozja i konferencje naukowe poświęcone jubileuszowi 200-lecia Komisji Edukacji Narodowej s. 448–456; Goldyn Piotr: Analiza historyczna i ideologiczna sztandarów szkół niosących imię Komisji Edukacji Narodowej s. 457–476; Brynkus Józef: Inspiracje i odwołania do dzieła Komisji Edukacji Narodowej w nauczaniu szkolnym Polski Ludowej s. 477–493; Bibliografia (wybór) s. 494–498.

84. KOMISJA Edukacji Narodowej z perspektywy XXI wieku w 240. rocznicę utworzenia. Pod red. Elwiry J. Kryńskiej, Małgorzaty Głoskowskiej-Sołdatow. Białystok 2014 Wydaw. Uniw. w Białymstoku ss. 206, il.

Z treści: Ustanowienie Komisji, nad Edukacją Młodzi Narodowej Szlacheckiej Dozór Mającej 14 X 1773 s. 7–8; Kryńska E. J.: Wstęp s. 9–14; Bożyk Stanisław: Geneza i charakter prawny Komisji Edukacji Narodowej s. 15–28; Bartnicka Kalina: Ideał wychowawczy szkół Komisji Edukacji Narodowej: człowiek – obywatel – patriota s. 31–58; Kryńska E.: Stan badań nad Komisją Edukacji Narodowej w kontekście jej jubileuszy s. 61–73; Chmielewski Witold [Jan]: Sprawozdanie z konferencji naukowej poświęconej 240. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej s. 75–78; Konopacki Artur: Spuścizna Komisji Edukacji Narodowej w świetle raportu Justyna Lewickiego z roku 1822 s. 81–96; Wróblewska Urszula: Echa Komisji Edukacji Narodowej na łamach wybranej prasy dla nauczycieli w II Rzeczypospolitej s. 99–108; Ocytko Małgorzata: Edukacja obywatelska w koncepcji oświatowej Unii Europejskiej oraz projektach działaczy Komisji Edukacji Narodowej s. 127–142; Suplicka Agnieszka: Od seminarium do uniwersytetu – kształcenie nauczycieli w Białymstoku s. 157–172; Grzybowska Agnieszka: Efekty działalności Komisji Edukacji Narodowej s. 175–183; O stanie nauk, literatury i obyczajów w Polsce s. 185–186; Bibliografia s. 187–195.

Rec.: Depczyńska Paulina, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 153–156.

85. KORZO Margarita A.: O tekstach religijnych w XVI-wiecznych elementarzach polskich. *Pamiętnik Literacki*. R. 106: 2015 z. 1 s. 169–182.

86. KOWALCZYK Małgorzata Ewa: „W powszechny zwyczaj to weszło, zaczynać młodzi płci obojej naukę od geografii”, czyli o kulturotwórczej roli podręczników geograficznych w Polsce w XVIII wieku. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 567–578.

87. KUCHARSKI Adam: „Grand Tour” Tomasa, Michała i Marcina Zamoyskich z przełomu XVII i XVIII wieku. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 73–101.

88. KUCHARSKI Adam: The cognitive and religious dimension of the writer and the Grand Marshall of Lithuania Ignacy Potocki’s stay in Rome and his educational voyage in the years 1765–1771. *Zapiski Historyczne*. T. 80: 2015 z. 4 s. 21–47.

89. LOLO Radosław: Szkoły jezuickie na Mazowszu w XVI–XVIII wieku. [W:] *Dzieje Mazowsza*. T. 2: Lata 1527–1794. Praca zbior. pod red. Jana Tyszkiewicza. Pułtusk 2015 s. 409–434.

90. LUKŠAITĖ Ingdė: Stipendiaries of the Calvinist Church of the Grand Duchy of Lithuania and its synod in foreign universities in the 17th century. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 29–50.

91. MARKIEWICZ Anna: Floret i złote guziki. Wokół paryskiej edukacji Józefa Lubomirskiego (1706). *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 23–47.

92. MUSZYŃSKA Agata: Zła macocha czy troskliwa opiekunka? Sytuacja osieroconych dzieci w środowisku XVIII-wiecznej magnaterii. *Wieki Stare i Nowe*. T. 8 (13): 2015 s. 88–98.

93. NOWICKI Michał: Akademia Lubrańskiego. Organizacja szkoły i działalność wychowawcza. Warszawa 2015 DiG ss. 295. Tow. Miłośn. Historii.

94. NOWICKI Michał: Wychowawcze znaczenie pamięci o zmarłych w szkolnictwie średnim Poznania w XVI–XVIII wieku. [W:] Cywilizacja Prowincji Rzeczypospolitej Szlacheckiej. Cykl 2: Nie wszystkim umrę. Pamięć o zmarłych w kulturze staropolskiej. Studia pod red. Aleksandra Jan-kowskiego i Andrzeja Klondera. Bydgoszcz 2015 s. 264–270.

95. PELCZAR Roman: Baza lokalowa szkół parafialnych w łacińskiej diecezji przemyskiej w XVII i XVIII w. [W:] Człowiek – społeczeństwo – źródło. Studia dedykowane profesor Jadwidze Hoff. Pod red. Szczepana Kozaka, Dariusza Opalińskiego, Janusza Polaczka, Szymona Wiczorka, Wioletty Zawitkowskiej. Rzeszów 2015 s. 691–703.

96. PUCHOWSKI Kazimierz: Kształtowanie wizerunku Anglii i Anglików w elitarnych szkołach Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Rekonesans. [W:] Europejski wiek osiemnasty. Uniwersalizm myśli, różnorodność dróg. Studia i materiały. Pod red. Marka Dębowskiego, Anny Grzeško-wiak-Krwawicz i Michała Zwierzykowskiego. Kraków 2013 s. 175–184.

97. ŠMIGELSKYTĚ-STUKIENĚ Ramunė: XII międzynarodowa konferencja naukowa „Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: państwo, kultura, edukacja”. Wilno, 10–11 października 2013 r. *Biuletyn Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 169–172.

98. SOLTAN Andrzej: Szkolnictwo parafialne. [W:] Dzieje Mazowsza. T. 2: Lata 1527–1794. Praca zbior. pod red. Jana Tyszkiewicza. Pułtusk 2015 s. 397–407.

99. STROYNOWSKI Andrzej: Walory Szkoły Rycerskiej w opinii sejmowej. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 11–28.

100. STROYNOWSKI A.: Wychowawcze cele oświeconego sarmatyzmu. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 395–422.

101. SZAFRAŃSKI Wojciech: Nauczanie prawa w Poznaniu w czasach stanisławowskich. *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 1 s. 259–284.

102. SZKOLNICTWO wojskowe I Rzeczypospolitej. 250. rocznica powołania Szkoły Rycerskiej. Red. nauk. Wojciech Włodarkiewicz. Warszawa 2015 Wojsk. Akad. Techniczna ss. 346, il.

Treść: Słowo JM Rektora WAT gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmunta Mierczyka s. 5–8; Włodarkiewicz W.: Wstęp s. 9–14; Wagner Marek: Europa XVIII wieku s. 17–38; Wagner M.: Koncepcje obrony Rzeczypospolitej i ich realizacja od XVI do XVIII wieku s. 39–70; Wyszczelski Lech: Teoretyczne i praktyczne próby tworzenia szkolnictwa wojskowego w Rzeczypospolitej s. 71–106; Piłatowicz Józef: Szkoły (akademie) rycerskie s. 107–130; Włodarkiewicz W.: Geneza i funkcjonowanie Szkoły Rycerskiej s. 133–172; Ostanek Adam A.: Kształcenie i wychowywanie kadetów Szkoły Rycerskiej s. 173–205; Ostanek A. A.: Znaczenie Szkoły Rycerskiej s. 207–234; Włodarkiewicz W.: Zakończenie s. 235–239; Załączniki s. 245–312; Bibliografia s. 313–328.

103. SZUMILAS Mirosława: Oświata polska w drugiej połowie XVIII wieku w opiniach cudzoziemców. Słowo wprowadzające Dorota Szumilas. Warszawa 2013 [B.w.] ss. nlb. 12, 61.

Toż. Wyd. 2. Krosno 2015 Armagraf ss. 87, nlb. 1, il.

104. SZYLAR Anna: Z dziejów Akademii Miechocińskiej. *Zeszyty Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 8–11.

Szkoła parafialna przeżywająca szczególnie rozkwit w XVI i XVII w.

105. TOMCZAK Robert T.: Studenci ze Świąciechowy na uniwersytecie praskim w XVII i XVIII wieku. *Rocznik Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 115–124.

106. TOMCZAK R. T.: Wychowanie i wykształcenie króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego (1640–1660). *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 33–58.

107. USTAWY Gimnazjum Toruńskiego z 1568 r. (Cz. 1 – wychowanie religijne i program nauczania). Przekład z języka łacińskiego. [Wyd.] Tomasz Dreikopel. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 59–67.

108. USTAWY Kommissyi Edukacyi Narodowej dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Tautinés Edukacijos Komisijos nuostatai, skirti akademiniam luomui ir mokykloms Respublikos kraštuose. The statutes of the Commission of National Education as prescribed for the academic estate and for the schools in the lands of the Commonwealth. Roku 1783. Red. nauk. Kalina Bartnicka. Warszawa 2015 Min. Edukacji Nar. ss. 698, nlb. 5. Min. Edukacji Nar., IHN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN.

Tekst równol. pol., lit., ang.

109. Woźny Maciej: Problem studiów praskich księcia opolskiego Bolka V. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7 (11): 2015 s. 36–44.

Zw. Wołoszkiem, prawdopodobnie w latach 1409–1413.

110. WÓJCIK-ZEGA Dagmara: Autografy piętnastowiecznych profesorów krakowskich w rękopisie Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego 63. *Studia Źródłoznawcze*. T. 53: 2015 s. 71–109. W aneksie autografy.

111. ZIELIŃSKA Katarzyna: Oczekiwania ojca wobec syna. Rzecz o siedemnastowiecznych peregrynacjach i ojcowskich „Instrukcyjach”. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 13–22.

112. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: Antoniego Maksymiliana Prokopowicza „Sposób nowy najłatwiejszy pisania i czytania razem dla panienek z przypisami dla nauczycielek” – pierwszy polski podręcznik edukacji elementarnej dla dziewcząt. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 553–565.

1790 r.

113. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK D.: „Rudimenta albo początki edukacji [dla paniąt] dla pokazania ich aplikacji i profitu” – manuskrypt Stefana Terleckiego z 1744 roku. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 143–158.

3. Okres 1795–1918

114. ABKOWICZ Mariola: Towarzystwo edukacyjne „Limmud Tora”. Reforma szkolnictwa karaimskiego na początku XX w. w Trokach w świetle dokumentów. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 147–165.

Do 1915 r.; aneks źródłowy.

115. AUSZ Mariusz: Zakład wychowawczo-naukowy x.x. pijarów w Krakowie. Krakowski konwikt pijarów – założenia wychowawcze, opieka zdrowotna i fizyczna w latach 1873–1915. [W:] Historia interpretacja, reprezentacja. [T.] 3. Red. nauk. Lech Mokrzecki, Mariusz Brodnicki, Jacek Taraszkiewicz. Gdańsk 2015 s. 23–57.

116. BARNAS-BARAN Ewa: Działania na rzecz moralnej poprawy uczniów w świetle sprawozdań Rady Szkolnej Krajowej. [W:] Życie codzienne, gospodarka, kultura i społeczeństwo pol-

skie w latach 1772–1918. Rozprawy z dziejów ziem polskich w okresie zaborów. Pod red. Waldemara Łazugi i Damiana Szymczaka. Poznań 2015 s. 197–209.

117. BOLDYREW Aneta: The discourse on sexual education in the social, health and educational press of the Kingdom of Poland at the beginning of the 20th century. *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 15: 2014 s. 97–116.

118. BOLDYREW A.: Reformatorskie koncepcje działań oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci zaniedbanych w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku na tle rozwiązań europejskich. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 57–70.

119. BORSZYŃSKA Sylwana: Sprawozdanie z III ogólnopolskiej sesji naukowej pt. „Życie prywatne Polaków w XIX wieku. Świat dziecka”, Łódź, 8–9 października 2015 r. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 14: 2015 nr 2 s. 329–332.

120. BUGAJSKA-WIEĆLAWSKA Joanna: „Wspomnienia babki z 1863 r. spisane dla prawników” jako typ relacji intencyjnej. [W:] Historia interpretacja, reprezentacja. [T.] 3. Red. nauk. Lech Mokrzecki, Mariusz Brodnicki, Jacek Taraszkiewicz. Gdańsk 2015 s. 95–103.

121. [ČERNÝŠEV Artëm] Czernyszew Artiom, Leończyk Sergiusz: Działalność oświatowa zesłańców po Powstaniu Stycziowym 1863–1864 w guberni jenijskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 115–132.

122. CZAPIEWSKI Edward: Edukacja w zaborze pruskim w poglądach politycznych Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Rocznik Biblioteki Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 183–193.

123. DANOWSKA Ewa: Nauczanie bibliografii w Gimnazjum Wołyńskim i Liceum w Krzemieńcu. *Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 13–25.

124. DWORAKOWSKA Dominika: W kręgu problemów edukacji i dydaktyki polonistycznej na łamach czasopisma „Nowe Tory” (1906–1914). Między tradycją a współczesnością. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 343.

125. DZIAŁALNOŚĆ instytucji wydawniczych na rzecz oświaty i edukacji w XIX i w początkach XX wieku. Pod red. Iwonny Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2014 Wydaw. UŁ ss. 318, il.

Treść: Redaktorzy: Wstęp s. 7–9; Cz. 1: Wkład w realizację idei oświeceniowych: Kwiatkowska Magdalena: Rynek – polityka – edukacja. Wydawcy profesjonalni w Królestwie Polskim wobec programów upowszechniania i popularyzacji wiedzy na przełomie XIX i XX wieku s. 13–28; Jamrożek Wiesław: Działalność wydawnicza polskiej socjalnej demokracji w Galicji – konteksty edukacyjne s. 29–37; Sapia-Drewniak Eleonora: Wkład oficyny wydawniczej Karola Miarki (młodszego) w rozwój ruchu polskiego na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX stulecia s. 39–46; Boldyrew Aneta: Działalność wydawnictwa M[ichała] Arcta na rzecz popularyzowania wiedzy na początku XX w. na przykładzie serii „Książki dla Wszystkich” i „Biblioteczka Dzieł Społeczno-Ekonomicznych” s. 47–58; Cz. 2: Wspomaganie kształcenia i udział w doskonaleniu pracy szkoły: Ryś Jan: Wkład krakowskich oficyn wydawniczych w rozwój staropolskiej literatury pedagogicznej s. 61–72; Dąbrowska Magdalena: Problematyka pedagogiczna w kręgu zainteresowań wydawców rosyjskich przełomu XVIII i XIX wieku („okres nowikowski” – „okres karamzinowski”) s. 73–86; Śmiechowski Karol: Łódzkie inicjatywy wydawnicze w opinii prasy lokalnej na przełomie XIX i XX wieku s. 87–97; Stolińska-Pobralaska Nella: Publikacje edukacyjne wydawnictwa Ludwika Fiszera do I wojny światowej s. 99–108; Sosnowska Joanna: Działalność firmy księgarsko-wydawniczej Ludwika Fiszera na rzecz oświaty i szkolnictwa w Łodzi w latach 1882–1932 s. 109–123; Jazdon Artur: Literatura pedagogiczna w repertuarze wydawców poznańskich XIX wieku s. 125–140; Miękinia-Pindur Jadwiga: Działalność oficyny wydawniczej rodziny Feitzingerów w Cieszynie na rzecz szkolnictwa i oświaty s. 141–154; Andrysiak Ewa: Produkcja wydawnicza i drukarska na rzecz oświaty w świetle bibliografii „Druki kaliskie XIX i pierwszej połowy XX w.” s. 155–173; Pachowicz Anna: Przyczynki do działalności wydawniczej Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych na przełomie XIX i XX wieku s. 175–184; Gumuła Teresa: Inicjatywy wydawnicze Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych na rzecz rozwoju szkoły średniej (wybrane przykłady) s. 185–201; Walczak Krzysztof: Edycje i edy-

torzy polskich podręczników historii doby zaborów. Stan badań i ich perspektywy s. 203–212; Romaniuk Łukasz: Podręczniki i książki dla nauczycieli, dzieci i młodzieży w ofercie wydawniczej oficyny Friedleinów w Krakowie s. 213–220; Danowska Ewa: Drukarnia i księgarnia przyszkolna Gimnazjum Wołyńskiego i Liceum Krzemienieckiego (1811–1832) s. 221–230; Cz. 3: Udział w dziele samokształcenia: Konieczna Jadwiga: Rola „Przeglądu Pedagogicznego” (1882–1905) w upowszechnianiu czytelnictwa i książki dziecięcej s. 233–246; Lubczyńska Aleksandra: „Miesięcznik Towarzystwa Szkoły Ludowej” (1901–1906) i „Przewodnik Oświatowy” (1907–1939) oraz ich wydawca – Towarzystwo Szkoły Ludowej s. 247–258; Sławiński Piotr: Zapomniane podręczniki szkolne z serii „Zarysy Przyrody” (1865–1867) autorstwa Romana Pacewicza s. 259–268; Sulejwicz-Nowicka Monika: Oficyna wydawnicza E[dwarda] Wendego na rzecz edukacji szkolnej na przykładzie serii „Wybór Pisarzy Polskich i Obcych dla Domu i Szkoły” i „Biblioteka Klasyków Polskich” s. 269–279; Kapuścińska-Kmieciak Nina: „Kto garstką ziemię nosi, góry się doczeka” – problematyka wychowawcza na łamach czasopisma „Zorza. Dziennik młodemu wiekowi poświęcony” Pauliny Krakowowej i Walentyny Trojanowskiej s. 281–297; Krasieńska Izabela: Działalność redakcyjno-wydawnicza ks. Henryka Antoniego Szumana na rzecz najmłodszych odbiorców. Na przykładzie „Naszego Przewodnika” (1913–1919) s. 299–318.

126. FALKOWSKA Joanna: Idee wychowania moralnego w myśli pedagogicznej zaboru austriackiego drugiej połowy XIX i początków XX wieku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 24–38.

127. GALEK Czesław: Obraz szkoły w II połowie XIX wieku w zaborze rosyjskim w świetle pamiętników i literatury pięknej. Zamość 2015 Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji ss. 406. Rec.: Kryńska Elwira Jolanta, *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 210–211.

128. GOLA Beata, Pauluk Dorota: I Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej. „Myśl o wychowaniu dla Polski niepodległej (1863–1914/1918)”, Kraków, 24 października 2014 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 231–235.

129. GORZAŁKA Przemysław: Organizacja szkół wojskowych przez Komisję Rządzącą w 1807 roku. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*. [T.] 14: 2015 s. 85–96.

130. GRABOWSKA Dorota: Aktywność patriotyczna nauczycieli z zaboru austriackiego w świetle źródeł pamiętnikarskich. [W:] *Modernizacja, polskość, trwanie. Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty aktywności Polaków na przełomie XIX i XX wieku*. Pod red. Szczepana Wierzechosławskiego. Toruń 2015 s. 275–291.

131. GRYGLEWSKI Ryszard W[itold]: Historia medycyny jako przedmiot nauczania w krakowskim środowisku uniwersyteckim w latach 1809–1914. Kraków 2015 Wydaw. UJ ss. 310, nlb. 1.

132. HAPTAŚ Krzysztof: Sprawozdanie ks. Adama Kopycińskiego (1849–1914) z przebiegu studiów teologicznych w Wiedniu. Przyczynek do biografii duchownego. W 100. rocznicę śmierci. *Rocznik Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 139–144.
W l. 1875–1879.

133. HASZYŃSKA Sabina: Katolicko-ewangelicka szkoła powszechna w Ostrzeszowie w pierwszej połowie XIX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 16–23.

134. HIRSCH Michał: Pruskie budownictwo szkolne na przełomie XIX i XX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 19–40.

135. JULKOWSKA Violetta: Trójzaborowe dziedzictwo oświatowe u progu niepodległości. [W:] *Życie codzienne, gospodarka, kultura i społeczeństwo polskie w latach 1772–1918. Rozprawy z dziejów ziem polskich w okresie zaborów*. Pod red. Waldemara Łazugi i Damiana Szymczaka. Poznań 2015 s. 285–296.

136. JUŚKO Edmund: Z dziejów polskiego szkolnictwa na terenie Galicji w dobie wielkiej wojny. From history of Polish education in Galicia in the era of the "Great War". Tarnów-Stalowa Wola 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki WZPiNOS KIL JP II; Regins Anita Własnowolska-Bielak ss. 164, nlb. 2, il.

137. KADLEC Petr: Střední školy a jejich studenti. (K formování inteligence na severní Moravě a ve Slezsku ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století). Ostrava 2013 Filozofická fakulta Ostravské univerzity ss. 430, Zsfg., sum., streszcz.

Rec.: Bogus Marzena: O możliwościach i ograniczeniach metody reprezentatywnej w badaniach nad historią oświaty. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 129–134.

138. KALISZ Łukasz: Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wokół myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida i pozytywizmu warszawskiego”, Warszawa, 9 czerwca 2014 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 212–215.

139. KOTLARSKA Irmina: Rola autorytetu nauczyciela domowego w kształtowaniu kompetencji komunikacyjnej arystokraty w I połowie XIX wieku na przykładzie „Dziennika nauczyciela domowego” z lat 1814–1823 Juliana Antonowicza. *Rozprawy Komisji Językowej*. T. 61: 2015 s. 125–140.

140. KUDŁA Lucyna: Nauczycielki i nauczyciele w żeńskich szkołach zakonnych autonomicznej Galicji. [W:] *Kobieta i mężczyzna. Jedna przestrzeń, dwa światy*. Red. Bożena Popiołek, Agnieszka Chłosta-Sikorska, Marcin Gadocha. Warszawa-Kraków 2015 s. 549–557.

141. KÜHN Fritz: Geschichte des Realprogymnasiums 1872–1914. Historia sławieńskiego progimnazjum 1872–1914. Przeł. Irena Elsner. Sławno 2015 Fund. Dziedzictwo; Margraf ss. 57, il. Tekst równol. pol., niem.

142. LUBIENIECKA Małgorzata: Nauczanie muzyki w klasztorach krakowskich w dobie autonomii galicyjskiej (1867–1918). Kraków 2015 Akad. Ignatianum; Wydaw. WAM ss. 430, il.

143. LUDWICZAK Wiesława: Szkoła Gospodarstwa Domowego Felicjana Szczerbińskiej w Śremie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 22–31. W l. 1895–1910.

144. ŁAPOT Mirosław: Problemy świeckiej szkoły żydowskiej w Galicji doby autonomicznej w świetle opracowań Artura Załęckiego. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 255–266.

145. ŁAPOT M.: Szkoła Ludowa im. Tadeusza Czackiego we Lwowie (1879–1914) – nowy rozdział w dziejach edukacji Żydów lwowskich. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 299–327.

146. ŁUCZYŃSKA Barbara: Źródła do dziejów szkolnictwa w Galicji w zasobach Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego we Lwowie – w perspektywie krystalizowania się narodu ukraińskiego. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 281–297.

147. MARCHWIŃSKI Grzegorz: Wychowanie patriotyczne. Studium wyobrażeń i postaw konserwatywnych na podstawie działalności Elizy Orzeszkowej (1880–1905). *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 87–108.

148. MASSALSKI Adam: Rządowe szkolnictwo elementarne w dobrach Małachowskich na przykładzie miasta Końskie w I poł. XIX wieku. [W:] *Rola rodu Małachowskich w dziejach ziemi koneckiej*. Pod red. Wojciecha Paska. Końskie-Kielce 2015 s. 58–71.

149. MAZAN-JAKUBOWSKA Malwina: Szkoła w Łukini na Kowieńszczyźnie. przyczynek d dziejów tajnej oświaty na Ziemiach Zabrzanych przed I wojną światową. *Przegląd Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 1 s. 55–70.

150. MICHALCZYK Zbigniew: Wiedeńska Akademie der bildenden Künste a krakowska Szkoła Rysunku i Malarstwa przy Uniwersytecie Jagiellońskim (1818–1833). *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 181–238.

151. NAWROT-BOROWSKA Monika: O zabawach i zabawkach dzieci ziemiańskich w II połowie XIX i na początku XX wieku w świetle wspomnień pamiętnikarzyn z Wielkopolski. *Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. Nr 15: 2015 s. 94–123.

152. NAWROT-BOROWSKA M.: Porady w zakresie wychowania zdrowotnego i higieny dzieci i młodzieży na początku XX w. w świetle czasopisma „Dobra Gospodyni”. [W:] Historia interpretacja, reprezentacja. [T.] 3. Red. nauk. Lech Mokrzejcki, Mariusz Brodnicki, Jacek Taraszkiewicz. Gdańsk 2015 s. 71–93.

153. NIEWĘGŁOWSKA Aneta: „...kobiety zapewne mniej potrzebują posiadać umiejętność niż mężczyźni, nauki nie celem ale ozdobą być powinny...”. Poglądy na temat kształcenia kobiet na ziemiach polskich w XIX stuleciu. Zarys problemu. [W:] Modernizacja, polskość, trwanie. Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty aktywności Polaków na przełomie XIX i XX wieku. Pod red. Szczepana Wierchosławskiego. Toruń 2015 s. 253–273.

154. OCHENDUSZKO Tadeusz: Kadra kierownicza gimnazjów galicyjskich w okresie autonomii. Rzeszów 2015 Koraw; Region. Stow. Pamięci Hist. „Ślad” ss. 413, nlb. 1.

155. OCHENDUSZKO T.: Udział nauczycieli i uczniów galicyjskich szkół średnich w obchodach sześćdziesiątej rocznicy śmierci i setnej rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego w 1909 roku. *Prace Historyczno-Archiwalne*. T. 27: 2015 s. 201–218.

156. PAKUŁA Rafał: Opactwo cysterskie w Sulejowie – projekt adaptacji na średnią szkołę rolniczą. *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 15: 2014 s. 71–80.
W l. 1904–1909.

157. PAWLAK Zdzisław: Nauczanie filozofii w Seminarium Duchownym we Włocławku w XIX wieku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 427–450.

158. PELCZAR Roman: Kształcenie kadry nauczycielskiej dla ruskich (ukraińskich) szkół ludowych z obszaru greckokatolickiej diecezji przemyskiej w okresie przed autonomią Galicji. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 263–279.

159. PRZECISZEWSKA Maria M.: Naród, imperium, narracja. Podręczniki do historii Dymitra Iłowajskiego jako narzędzie rosyjskiej „polityki czytelniczej” w Królestwie Polskim. *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 1 s. 35–50.

160. SADURSKI Ireneusz: Działalność rusyfikacyjna nauczycieli języka rosyjskiego w Gimnazjum Lubelskim w okresie międzypowstaniowym. *Rocznik Lubelski*. T. 41: 2015 s. 102–137.

161. SALA Marta: Polityka oświatowa książąt von Hochbergów w powiecie pszczyńskim w drugiej połowie XIX wieku. *Szkie Archiwalno-Historyczne*. Nr 12: 2015 s. 183–206.

162. SIARKOU Andrej: Polityka rosyjskich władz lokalnych wobec żydowskich towarzystw kulturalno-oświatowych na terytorium guberni białoruskich w latach 1905–1914. *Przegląd Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 41–51.

163. SKRZYPIETZ Aleksandra: „Dzwonek” z lat 1894–1902 jako przykład polskojęzycznej prasy kierowanej do dzieci i ich rodziców na Górnym Śląsku. *Szkice Archiwalno-Histeryczne*. Nr 12: 2015 s. 227–242.

164. SOCKA Izabela: Absolwenci oraz wykładowcy Uniwersytetu Noworosyjskiego w Odesie w XIX i na początku XX wieku w polskiej historiografii ostatnich trzech dekad. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 141–149.

Polacy.

165. SOSNOWSKA Joanna: Działalność opiekuńczo-wychowawcza ochronek dla dzieci przy łódzkich parafiach rzymskokatolickich i ewangelickich podczas I wojny światowej. *Łódzkie Studia Teologiczne*. R. 24: 2015 nr 2 s. 107–133.

166. SOSNOWSKA J., Bołdyrew Aneta: Inicjatywy łódzkiego Kościoła rzymskokatolickiego w sferze opieki nad dziećmi w latach 1914–1918 na przykładzie Towarzystwa Schronisk św. Stanisława Kostki. *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 16: 2015 s. 39–63.

167. STUDNICKA-MARIAŃCZYK Karolina: Ludwika Ostrowska [1851–1926] – dzieciństwo i edukacja młodej dziedziczki z Maluszyna. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 191–206.

168. SYGUDA Magdalena: Wykład Juliana Moszyńskiego na temat położu i położnicy zawarty w „Radach dla matek”. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*. [T.] 14: 2015 s. 207–226.

Z 1858 r.

169. SZCZEPANIAK Marek, Tyrchan Grażyna: Codziennosc lat 1914–1918 na Ziemi Gnieźnieńskiej w świetle kronik szkolnych. Gniezno-Poznań 2015 AP ss. 104, tabl. 2, il.

170. SZKOLNICTWO i oświata w Galicji 1772–1918. Red. nauk. Julian Dybiec, Jerzy Krawczyk, Andrzej Meissner, Kazimierz Szmyd. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 398, nlb. 1. (Galicja i Jej Dziedzictwo; t. 22).

Treść: Dybiec J., Krawczyk J., Meissner A., Szmyd K.: Od Redakcji s. 9–10; Szmyd K.: Warunki rozwoju szkolnictwa i oświaty s. 11–20; Pelczar Roman: Szkolnictwo elementarne s. 21–79; Kudła Lucyna: Średnie szkolnictwo ogólnokształcące s. 80–104; Krawczyk J.: Szkolnictwo zawodowe – rzemieślniczo-przemysłowe, rolnicze i handlowe s. 105–122; Meissner A.: Seminarium nauczycielskie s. 123–138; Wnęk Jan: Seminarium duchowne s. 139–147; Dormus Katarzyna: Szkoły artystyczne s. 148–153; Bednarzak-Libera Mirosława: Szkoły i kursy medyczne s. 154–163; Gumuła Teresa: Zawodowy ruch nauczycielski s. 164–173; Surman Jan, Wöller Burkhard: Galicyjskie uniwersytety na tle monarchii habsburskiej s. 174–184; Stinia Maria: Uniwersytet Jagielloński s. 185–205; Stinia M.: Uniwersytet Lwowski s. 206–222; Stinia M.: Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie s. 223–232; Jakubiak Marek Aleksander: Politechnika Lwowska s. 233–255; Wnęk J.: Akademia Rolnicza w Dublanach s. 256–259; Wnęk J.: Akademia Weterynaryjna we Lwowie s. 260–262; Wnęk J.: Wyższa Szkoła Lasowa we Lwowie s. 263–265; Wnęk J.: Studium Rolnicze Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 266–270; Dormus Katarzyna: Konserwatorium Muzyczne s. 271–272; Dormus K.: Kursy dla kobiet s. 273–276; Haratyk Anna: Opieka nad dziećmi i młodzieżą s. 277–306; Potoczny Jerzy: Elementarna oświata dorosłych s. 307–334; Moklak Jarosław: Szkolnictwo ukraińskie s. 335–347; Karamanov Aleksii: Stan ukraińskiego szkolnictwa ludowego s. 348–349; Karamanov A.: Rozwój ukraińskiego szkolnictwa średniego s. 350–354; Leszczak Teodor: Uniwersytet Lwowski jako przedmiot polityki rządu austriackiego na tle relacji ukraińsko-polskich s. 355–357; Rędziniński Kazimierz: Problemy szkolnictwa żydowskiego s. 358–362; Dybiec J., Krawczyk J., Meissner A., Szmyd K.: Próba syntezy s. 363–367.

171. SZKUTNIK Piotr: Nieślubne dzieci w parafii Szadek w okresie Księstwa Warszawskiego. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 12: 2013 nr 2 s. 237–252.

172. WALASEK Stefania: Budownictwo szkół elementarnych (ludowych) w Galicji i Królestwie Polskim na łamach czasopism przełomu XIX i XX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 41–56.

173. WALASEK S.: Opieka i wychowanie małego dziecka na łamach czasopism przełomu XIX i XX wieku. The care and education of preschool children in periodicals at the turn of the 19th and the 20th century. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe ss. 155, nlb. 1.

174. WAŁĘGA Agnieszka: Die deutsche Pädagogik in der Zeitschrift „Schkola”. Ein Beitrag zur Rezeptionsgeschichte im 19. Jahrhundert. [W:] *Leben zwischen und mit Kulturen. Studien zu Recht, Bildung und Herrschaft in Mitteleuropa*. Hrsg. von Renata Skowrońska, Helmut Flachenecker. Toruń-Würzburg 2015 s. 131–147.

175. WERENS Agnieszka: Ochronki wiejskie w Królestwie Polskim na przykładzie guberni kieleckiej w latach 1870–1914. *Almanach Historyczny*. T. 17: 2015 z. 2 s. 221–234.

176. WERENS A.: Szkolnictwo początkowe na wsi guberni kieleckiej w latach 1870–1914 w świetle „Gazety Kieleckiej” 1870–1914. *Świętokrzyskie Studia Archiwalno-Historyczne*. T. 4: 2015 s. 35–55, sum.

177. WOŁCZUK Janina: Szkoła Powiatowa Wieluńska w raportach wizytatorów (1845–1860). *Rocznik Wieluński*. T. 15: 2015 s. 117–127.

178. WYCHOWANIE i niepodległość 1863–1914/18. *Polska Myśl Pedagogiczna*. R. 1: 2015 nr 1 s. 19–347.

Treść: Theiss Wiesław: Wychowanie i niepodległość. Idea polskiej szkoły w publicystyce społeczno-oświatowej Heleny Radlińskiej (1907–1918) s. 19–38; Rembierz Marek: Wychowanie, oświata powszechna i kształcenie uniwersyteckie jako źródło polskiej niepodległości. Pedagogiczno-patriotyczne idee i działania Kazimierza Twardowskiego s. 39–87; Kowalewicz Michał: Symbolika roku jubileuszowego Uniwersytetu Jagiellońskiego. „Kozi róg” albo „dzień ubłagania po wszystkiej ziemi waszej” s. 89–97; Karas Marcin: Zasady katolickiego wychowania młodzieży w ujęciu papieża Piusa XI i o. Mariana Morawskiego SJ. Studium nad ideami tradycyjnego katolickiego porządku społecznego s. 99–111; Mleczek Wojciech: Kapłani dla Polski zmartwychwstałej. Idee i działalność Papieskiego Kolegium Polskiego w Rzymie s. 113–125; Wieczorek Dawid: „Polska walcząca” nie tylko podczas II wojny światowej. Bogdana Nawroczyńskiego bilans walki o państwowość, ziemię i język – na podstawie opracowania „Nasza walka o szkołę polską 1901–1917” s. 127–141; Opiela Maria: Zespolenie idei narodowej, odrodzenia religijnego z pracą społeczną dla rodzimej koncepcji wczesnej edukacji s. 143–160; Skrzyniarz Ryszard: Tworzenie bibliotek jako działalność wspierająca wychowanie ku niepodległej Rzeczypospolitej s. 161–174; Pater Renata: Działalność Izabeli Czartoryskiej w służbie edukacji i wychowania patriotycznego. Powstanie muzeów narodowych s. 175–189; Pater R.: Program wychowania narodowego „młodych do młodych” na łamach czasopisma „Zarzewie” (1909–1914) s. 191–207; Śleziński Krzysztof: Elementy filozofii pedagogiki u Stanisława Karpowicza s. 209–219; Bouzyk Maria M.: Myśl pedagogiczna Jacka (Adama) Woronieckiego w wybranych publikacjach z okresu 1903–1918 s. 221–240; Szocik Konrad: Mariana Morawskiego koncepcje wychowania do życia w państwie s. 241–253; Jagielska Dominika: Kształcenie charakteru a odrodzenie narodu polskiego – koncepcje wychowania do niepodległości Jana Ciemniewskiego (na podstawie twórczości do 1918 roku) s. 255–278; Archiwum: Ledóchowska Julia: List do Ellen Key. Wybór i oprac. Janina Kostkiewicz s. 279–283; Urszula Ledóchowska: Polska – Kraj Bohaterów (odczyt wygłoszony 5 listopada 1917 w Kopenhadze). Wybór i oprac. J. Kostkiewicz s. 285–295; Urszula Ledóchowska: Odczyt (wygłoszony w Kopenhadze, 26 X 1917). Wybór i oprac. J. Kostkiewicz s. 297–201; Karbowski Antoni: Problem wychowania narodowego w dzielnicy pruskiej. Szkic. Wybór i oprac. Andrzej Ryk s. 303–308; Kozielski Ignacy: Zagadnienia moralności. Wybór i oprac. Łukasz Hajduk s. 309–319; Ciemniewski Jan: Budujmy Polskę wewnątrz. Wybór i oprac. D. Jagielska s. 321–329; Zulińska Barbara: Nauka moralności narodowej. Obowiązki Polki. Pogadanki dla dziewcząt. Wybór i oprac. D. Jagielska s. 331–347.

179. ZYSNARSKI Jerzy: Panna [Marie] Stöphasius i jej pensja. *Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archivalny*. Nr 22: 2015 s. 227–238.

Istniała w l. 1854–1869 w Gorzowie Wielkopolskim.

180. ŻEBROWSKI Jan: Szkoła polska w Paryżu ośrodkiem wychowania narodowego i patriotycznego. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 405–422.

Otwarta w 1842 r.

4. Okres 1918–1939

181. BUDELEWSKI Dariusz: Powiat Maków Mazowiecki w latach Drugiej Rzeczypospolitej. Życie polityczne, społeczno-gospodarcze, szkolnictwo i kultura. Maków Mazowiecki-Ostrołęka 2015 Pow. Makowiecki; Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika ss. 439, il.

182. CIBOROWSKA Lidia: O szkole i rozwoju czytelnictwa w świetle „Przyjaciela Szkoły” (1922–1939). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 93–106.

183. DROGOŃ Andrzej: Początki akademickiej edukacji humanistycznej i prawniczej na Górnym Śląsku w okresie II Rzeczypospolitej Polskiej. *Miscellanea Historico-Iuridica*. T. 14: 2015 z. 1 s. 87–107.

184. DZIĘGIELEWSKI Jan, Dzięgielewski Tomasz: Uniwersytety ludowe Towarzystwa Czytelnicy Ludowych oraz organizacje słuchaczy i absolwentów. [W:] *Vir bonus*. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Władysławowi Horstowi. Red. Teresa Włodarczyk. Warszawa 2015 s. 182–191.

185. GOŁDYN Piotr.: Łomżyński spór o nabożeństwo za duszę śp. ministra oświaty - Sławomira Czerwińskiego (1931 r.). *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 143–154.

186. GOŁDYN P.: Pogarda dla zawodu, litość dla człowieka. Społeczno-edukacyjne formy działalności wobec kobiet zagrożonych prostytucją w Polsce (1918–1939). Kalisz 2013 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk ss. 284, il.

Rec.: Wróblewska Urszula, *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 57: 2014 nr 1/2 s. 199–201.

187. GOŁDYN P.: Środowiska oświatowe wobec zgonu ministra Sławomira Czerwińskiego. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 23–34.

Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, zm. 4 VIII 1931 r.

188. GRABOWSKA Dorota: „Przegląd Pedagogiczny” okresu II Rzeczypospolitej wobec projektów reform kształcenia nauczycieli. *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczne-Społeczne. Z. 426: Pedagogika*. [Nr] 31: 2015 s. 67–84.

189. GRATA Paweł: Problemy macierzyństwa, dzieci i młodzieży w systemie opieki społecznej Drugiej Rzeczypospolitej. [W:] *Człowiek – społeczeństwo – źródło*. Studia dedykowane profesor Jadwidze Hoff. Pod red. Szczepana Kozaka, Dariusza Opalińskiego, Janusza Polaczka, Szymona Wieczorka, Wioletty Zawitkowskiej. Rzeszów 2015 s. 390–399.

190. HOSZOWSKA Mariola: Lwowski Oddział Komisji do Badania Dziejów Wychowania i Szkolnictwa w Polsce (1920–1929). *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 60: 2015 nr 4 s. 7–35.

191. JAKUBIAK Marek [Aleksander]: Akademyckie szkolnictwo techniczne w Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej ss. 326, il.
192. JAMROŹEK Wiesław: Problemy organizacji i ustroju szkolnictwa na kongresach pedagogicznych w Drugiej Rzeczypospolitej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 57–71.
193. JĒKABSONS Ēriks: Konflikt lotewsko-polski w kwestii szkół polskich w powiecie Dau-gavpils (dyneburskim) w 1921 roku. Przebieg i skutki międzynarodowe. *Przegląd Wschodni*. T. 13: 2014 z. 2 s. 463–488.
194. KALINOWSKA-WITEK Barbara: Budowa rangi zawodu nauczyciela polskiej szkoły średniej w świetle czasopisma „Przegląd Pedagogiczny” w latach 1918–1939. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 59–77.
195. KARCZEWSKA Agnieszka: Polsko-żydowska republika marzeń. O „Chwilce Dzieci i Młodzieży” (1925–1937). Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II ss. 394, nlb. 1. Pracownia Literatury Pol.-Żyd. KUL, Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Studia; t. 6) (Źródła i Monografie; 423).
196. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Edukacja wobec potrzeb wielokulturowego środowiska w Drugiej Rzeczypospolitej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 39–58.
197. LINEK Bernard: Razem czy osobno? Dylematy szkolnictwa mniejszości polskiej w prowincji górnośląskiej w latach 1922–1939. [W:] W 90. rocznicę założenia Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech. Mniejszości narodowe w Niemczech w okresie międzywojennym. Red. nauk. Piotr Pałys i Dietrich Scholze-Šoła. Budišin/Bautzen-Opole 2015 s. 77–86.
198. LIPOK-BIERWIACZONEK Maria: Nauczyciele tyskich szkół. [W:] Ludzie dwudziestolecia międzywojennego. Obywatele Tychów i gmin ościennych. Pod red. Marii Lipok-Bierwiaczonek i Agnieszki Ociepy-Weiss. Tychy 2015 s. 39–67.
199. LUSEK Joanna: Wojskowa Szkoła Muzyczna w Katowicach (1930–1939). [W:] Katowice w II Rzeczypospolitej. Red. nauk. Antoni Barciak. Katowice 2015 s. 342–368.
200. ŁACH Halina: „Biuletyn oświatowo-propagandowy Korpusu Ochrony Pogranicza” jako źródło badań działalności propagandowej i oświatowej żołnierzy formacji granicznej na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej. [W:] Obszary zgody czy konfliktu? Kresy Północno-Wschodnie II Rzeczypospolitej. Pod red. Wojciecha Śleszyńskiego i Anny Włodarczyk. Białystok-Kraków 2014 s. 167–179.
201. MALINOWSKI Ludwik: Wychowanie państwowe w Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej ss. 196.
202. MARCOŃ Witold: Nauczyciele w Sejmie Śląskim. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 131–149.
203. MENZ Mariusz: Szkolna edukacja historyczna w Polsce w latach 1918–1939. Koncepcje – dyskusje – realizacje. [W:] Współczesna edukacja historyczna. Doświadczenia, oczekiwania. Red. nauk. Justyna Budzińska, Justyna Strykowska. Poznań 2015 s. 99–126.
204. MICHALSKA Iwonna: Międzywojenne periodyki Związku Nauczycielstwa Polskiego dla dzieci jako pomoc w pracy szkolnej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 99–112.

205. MROŻEK-MYSZKOWSKA Jadwiga: Żydowscy uczniowie w szkolnictwie powszechnym. Przyczynek do historii kłobuckich Żydów. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*. [T.] 13: 2014 s. 173–190, sum.
206. MUCHA Krzysztof W.: Organizacja i struktura oraz zakres kompetencji społecznych organów nadzorujących szkolnictwo powszechne na terenie województwa łódzkiego w okresie międzywojennym. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 14: 2015 nr 2 s. 123–146.
207. NADRAGA Marta: Książka szkolna w lwowskich szkołach i gimnazjach w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 111–122.
208. NIEWĘGŁOWSKA Aneta, Wyszczelski Lech: Szkolnictwo wojskowe kadry zawodowej w Polsce do 1939 roku. Oświęcim 2014 Napoleon V ss. 339.
Rec.: Piłatowicz Józef, *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 60: 2015 nr 4 s. 185–196.
209. OKSZTUL Zyta Monika: Nieznany podręcznik do nauki języka polskiego dla Rumunów. [W:] Polska i Rumunia. Wspólnie – obok – blisko. Suceava 2015 s. 304–314.
210. PAŃKO Grażyna: Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej na tle polskiego szkolnictwa zawodowego na Zaolziu (do 1938 roku). *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 61–79.
Utworzona w 1919 r.
211. PATKOWSKI Aleksander: Regionalizm w nauczaniu i wychowaniu szkolnem. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 191–196.
Przedr., oryg.: *Ziemia*. T. 10: 1925 nr 1 s. 4–9.
212. SMOLARCZYK Andrzej: Szkolnictwo i oświata jako przestrzeń konfliktu w relacjach rządu polskiego i mniejszości narodowych na Polesiu w dwudziestoleciu międzywojennym. [W:] Obszary zgody czy konfliktu? Kresy Północno-Wschodnie II Rzeczypospolitej. Pod red. Wojciecha Śleszyńskiego i Anny Włodarczyk. Białystok-Kraków 2014 s. 85–101.
213. SULIMOWICZ Anna: Działalność społeczna i edukacyjna Koła Pań Karaimskich w Haliczu. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 79–100.
Lata 1932–1939.
214. SUPLIĆ Agnieszka: Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące i zawodowe w województwie białostockim w II Rzeczypospolitej. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku ss. 468, il.
215. ŚLIWAK Katarzyna: Propagandowe działania władz niemieckich podczas zapisów dzieci do szkół mniejszościowych we wschodniej części Górnego Śląska w latach 1926–1931 w świetle „Polski Zachodniej”. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 145–153.
216. TOŁOCZKO Marek: Publiczna Szkoła Powszechna w Supraślu w okresie II Rzeczypospolitej. Supraśl-Białystok 2015 Collegium Suprasliense; Prymat Mariusz Śliwowski ss. 242, il. (Supraski Raptularz; 6).
217. ULJASZ Adrian: O wrażliwość społeczną i tolerancję. Wartości wychowawcze w twórczości Haliny Górskiej. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 12: 2013 nr 1 s. 215–239.
218. WAGNER Barbara: Oświatowe wyzwania w praktyce i teorii. Przykład działaczy wiejskich w II Rzeczypospolitej. *Rocznik Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego*. Nr 31: 2015 s. 113–123.

219. WAGNER B.: Peregrynacje wileńskich inspektorów szkolnych w okresie międzywojennym. [W:] Współczesna edukacja historyczna. Doświadczenia, oczekiwania. Red. nauk. Justyna Budzińska, Justyna Strykowska. Poznań 2015 s. 127–136.

220. WAKSMUNDZKA-HAJNOS Monika: Per aspera ad astra – edukacyjna droga wiejskiej młodzieży podhalańskiej dwudziestolecia międzywojennego na podstawie wspomnień profesora Andrzeja Waksmundzkiego. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 249–258.

221. WALASEK Stefania: Szkolnictwo i oświata wielonarodowościowego społeczeństwa Kresów Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej obszarem konfliktu czy dialogu?. [W:] Obszary zgody czy konfliktu? Kresy Północno-Wschodnie II Rzeczypospolitej. Pod red. Wojciecha Śleszyńskiego i Anny Włodarczyk. Białystok-Kraków 2014 s. 73–83.

222. WNEK Sławomir: Środowisko nauczycielskie szkół powszechnych z terenu powiatu rzeszowskiego w świetle spisu nauczycieli z 1 VI 1924 r. *Prace Historyczno-Archiwalne*. T. 27: 2015 s. 219–237.

223. WOJTACKI Maciej: Nie tylko „Żagary”. Działy i dodatki studenckie do polskich pism codziennych w międzywojennym Wilnie. *Rocznik Historii Prasy Polskiej*. T. 18: 2015 z. 2 s. 5–28.

224. WOLTER Edyta: Wychowanie do postaw ekologicznych na łamach „Bezpłatnego Dodatku do Miesięcznika Krajoznawczego dla Młodzieży Orli Lot Poświęconego Ochronie Przyrody Wydawanego Nakładem Państwowej Rady Ochrony Przyrody”. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 60: 2015 nr 1 s. 221–230.

Lata 1930–1931.

225. WÓJCIK-ŁAGAN Hanna: Edward Śmigły-Rydz – „nowy” bohater młodzieży szkolnej w II połowie lat trzydziestych XX w. – (w świetle podręczników do historii). *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 249–272.

226. WRONA-MERYK Izabela: Miejskie Publiczne Szkoły Doksztalające Zawodowe nr 1, 2, 3 w Częstochowie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 349–361.

227. WRÓBLEWSKA Urszula: Działalność kulturalno-oświatowa Karaimów w Drugiej Rzeczypospolitej. Białystok 2015 Trans Humana ss. 256, il.

228. ZALAS Katarzyna: Szkolnictwo specjalne w Częstochowie w okresie międzywojennym. Zarys problematyki. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 339–347.

5. Okres 1939–1945

229. CMOCH Zdzisław: Nieznane karty tajnego nauczania – Jadwiga Dziegielewska. *Rocznik Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 191–197.
Praca nauczycielki w Dębem podczas II wojny światowej.

230. DZIENIS-TODORCZUK Magdalena: Pośród obcych. Deportowane, w latach 1940–1941, dzieci w sowieckich domach dziecka. [W:] Sybir. Doświadczenia, pamięć. Tom konferencyjny pod red. Albina Głowackiego. Białystok 2015 s. 129–144.

231. FERENC Piotrowska Maria: „Ma ono na twarzy grymas dojrzałego i gorycz pokrzywdzonego [...] – nie ma dzieciństwa”. Przemiany ról dzieci w rodzinie w getcie warszawskim. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 347–376.
232. GŁOWACKI Albin: Problemy edukacji dzieci polskich zesłańców (1940–1941). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 107–119.
233. GROCHOWINA Sylwia: Wybrane problemy niemieckiego życia kulturalno-oświatowego w Grudziądzu w latach 1939–1945. *Rocznik Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 135–147.
234. MŁODZIANOWSKI Stanisław: Ośrodek Tajnego Nauczania w Bronowicach Małych. *Bronowickie Zeszyty Historyczno-Literackie*. Z. 34: 2015 s. 8–9.
235. RADZISZEWSKA Maria: Działalność historyka oświaty Łukasza Kurdybachy w Królestwie Rumunii w latach 1939–1940. [W:] Polska i Rumunia. Wspólnie – obok – blisko. Suceava 2015 s. 188–200.
236. TAJNE nauczanie w latach drugiej wojny światowej na terenie Ulatowa, Wólki Tanewskiej i Kurzyny. Wspomnienia. Praca zbiorowa. Pod red. Tadeusza Machajskiego. Nisko 2015 Tow. Ziemi Nizańskiej ss. 88, il.
237. WILGUSIEWICZ Antoni: Losy nauczycieli polskich na Podolu w latach II wojny światowej. [W:] W cieniu tragedii wołyńskiej 1943 roku. 70 rocznica mordów Polaków na Kresach Południowo-Wschodnich Rzeczypospolitej. Pod red. Ewy Żurawskiej, Jerzego Sperki. Katowice 2015 s. 127–141.
238. WOŹNIAK Iwona, Tuszyńska-Firlej Bożena: Garbowską szkołą się szczycimy. Tajne nauczanie w Garbowie. Garbów-Lublin 2015 Stow. na Rzecz Rozwoju Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych Wektor; Zespół Szkół; Arcana Polska ss. 63, il.
239. ZAŁĘCZNY Jolanta: Działalność oświatowa Polskiego Państwa Podziemnego. Tajne nauczanie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 187–203.

6. Okres. 1945–1989

240. BARTCZAK Anna: Dzieci i młodzież grecka i macedońska na Pomorzu Zachodnim po II wojnie światowej. *Stargardia*. T.9: 2014 [dr.:] 2015 s. 201–213.
Lata 1948–1962.
241. BAZIUR Grzegorz: Antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w zachodnich powiatach województwa krakowskiego w okresie stalinowskim. *Zeszyty Historyczne WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 47–83
242. BOBIK Bogumiła: Powojenny nauczyciel jako kreator ideologicznej rzeczywistości. *Rudzki Rocznik Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 91–105.
Na Górnym Śląsku w l. 1945–1965.
243. BOBIK B.: Szkolnictwo na Górnym Śląsku w latach 1945–1961. Katowice 2015
Gnome – Wydawnictwa Nauk. i Artystyczne ss. 138, nlb. 3, il.
244. BUJKIEWICZ Zbigniew: Baza lokalowa szkolnictwa polskiego w regionie lubuskim w latach 1945–1950 – przejęte dziedzictwo kulturowe. [W:] Ziemia Lubuska. Dziedzictwo kultu-

rowe i tożsamość regionu w perspektywie powojennego siedemdziesięciolecia. Red. nauk. Tomasz Nodzyński, Marcei Tureczek. Gorzów Wielkopolski-Zielona Góra 2015 s. 49–64.

245. CELMER Mariusz: Polityka władz komunistycznych wobec nauczania religii na terenie diecezji płockiej w latach 1950–1956. *Rocznik Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 65–87.

246. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Obraz nauczyciela PRL w świetle własnych wspomnień. *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne*. Z. 426: *Pedagogika*. [Nr] 31: 2015 s. 13–35.

247. DEREŃ Edward: Edukacja nauczycieli szkół podstawowych na Dolnym Śląsku w latach 1945–1970. Wrocław 2010 Wydaw. Nauk. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej ss. 345, il.

248. HISTORIA Bydgoszczy. T. 3 cz. 1: 1945–1956. Oprac. red. Elżbieta Rogucka. Bydgoszcz 2015 Bydgoskie Tow. Nauk. ss. 687, il.

Z treści: Kutta Janusz: Szkolnictwo i oświata w Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 433–491. T. 1. 1991.

249. HLEBOWICZ Jan: „Nasza działalność miała coś z rewolucji”. Gdańscy licealiści podczas karnawału Solidarności na przykładzie III LO w Gdańsku. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 55–65.

250. JANUSZEWSKA-WARYCH Maria: W poszukiwaniu nowoczesnej, demokratycznej i narodowej wizji reformy szkolnictwa. Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (Łódź, 18–22 czerwca 1945 roku). Kraków 2015 Impuls ss. 382, il.

Toż. Wyd. 2. 2015.

Rec.: Mazur Mariusz: Czego nas uczą „reprinty” z czasów Gomulki? *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 367–398.

251. JUSUPOVIĆ Adrian: „Nie matura, lecz chęć szczerą zrobi z ciebie oficera”, czyli rola przykładowego szkolnictwa w kształceniu kadr RBP/MBP/MSW (1944–1990). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 95–118.

252. JUŻWIK Aleksander: Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w latach 1944–1949. Funkcjonowanie i problemy ideowo-organizacyjne. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 5–28.

253. KRUSZYŃSKI Marcin: O potrzebie badania dziejów uniwersytetów i inteligencji z czasów Polski Ludowej i PRL czyli tematy niemodne. Refleksje „historyka-praktyka”. *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 12: 2015 s. 255–268.

254. ŁAPTOS Józef: Gdy UNRRA tworzyła katedry. Uniwersytet w Monachium dla środkowoeuropejskich dipisów (1946–1948). *Prace Komisji Środkowoeuropejskiej PAU*. T. 22: 2014 s. 105–119.

255. ŁOPUCH Maria: Szczecińskie szkoły tysiactłki. *Przegląd Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 2 s. 115–133.

Lata 60. XX w.

256. MICHALSKI Andrzej: Higher music education in Poland in the period between 1945 and 1964. Organizational and programmatic assumptions and selected aspects of reality. Transl. from Pol. by Magdalena Hebda. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses ss. 301.

257. MOKROSZ Janusz: „Jung deutscher” czy „Polak mały”? Specyfika nauczania w powiecie raciborskim w obliczu zmian roku 1945. *Zeszyty Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 95–107.

258. POGORZAŁA Ewa: Staatliche Bildungspolitik in der Volksrepublik Polen gegenüber der deutschen Bevölkerung in der zweiten Hälfte der vierziger und in den fünfziger Jahren des 20. Jahrhunderts. [W:] Die Haltung der kommunistischen Behörden gegenüber der deutschen Bevölkerung in Polen in den Jahren 1945 bis 1989. Hrsg. Adam Dziurok, Piotr Madajczyk, Sebastian Rosenbaum. Gliwice-Opole-Warszawa 2015 s. 463–481.

259. PRESJA światopoglądowa jako wyznacznik relacji władze komunistyczne – nauczyciele w Polsce w latach 1945–1989. [Aut.] Romuald Grzybowski, Elżbieta Gorloff, Anna Tomkiel, Krzysztof Jakubiak. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 78–92.

260. PRZYBYSZ Mateusz: Kiedy Kreml pisał polską historię. Przejawy propagandy komunistycznej w przedstawianiu historii Polski w wybranych podręcznikach szkolnych okresu stalinowskiego. *Meritum*. T. 4: 2012 s. 143–155.

261. RAP Zbigniew: Okruchy jednego życia – Szkoła. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 239–250.

Wspomnienia uczniowskie z Jarosławia, l. 1945–1949.

262. SIKORSKI Tomasz: „Akademik” – pismo i środowisko (1945–1947). Przyczynek do historii niezależnego ruchu studenckiego po zakończeniu II wojny światowej. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 101–122.

263. SOWIŃSKA-Adamczyk Barbara: Miasteczko dziecięce. Monografia Podgrodzia 1952–1973. Police 2015 Region. Stow. Liter.-Artystyczne ss. 242, il.

W Nowym Warpnie.

264. SZYC Sylwia: Sprawa powrotu do ojczyzny dzieci oraz młodzieży północnokoreańskiej przebywającej w Polsce w latach 1951–1959 w świetle wybranych dokumentów. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 185–193.

Zawiera też dokumenty.

265. TECHMAŃSKA Teresa: Z dziejów nauczania języka ukraińskiego w Polsce po II wojnie światowej (ze szczególnym uwzględnieniem roli IV Liceum Ogólnokształcącego w Legnicy). *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 81–99.

266. TRUSZCZYŃSKI Marek: Wolność wyznaniowa w PRL w dziedzinie katechizacji dzieci i młodzieży na przykładzie Diecezji Łomżyńskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 107–118.

267. WATOŁA Agnieszka: Reforma studiów prawniczych 1949–1950 w Polsce. Zarys problematyki. *Miscellanea Historico-Iuridica*. T. 14: 2015 z. 2 s. 339–352.

268. WIŚNIEWSKA Joanna: Gra na podwójnej scenie – kreacja przestrzeni edukacyjnej Polski Ludowej (wybrane zagadnienia). *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 12: 2015 s. 237–254.

269. WIŚNIEWSKA Joanna: Oświatowe komisje rehabilitacyjne w świetle akt Ministerstwa Oświaty z lat 1956–1958. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 109–128.

270. WOŁOSZYN Jacek Witold: Szkoła jako instrument politycznej legitymizacji władzy partii komunistycznej w Polsce (1944–1989). Lublin 2015 IPN-KŚZpNP. Oddz. ss. 248, il. IPN-K-ŚZpNP. Oddz. w Lublinie.

271. WYKUSZ Sylwia: Nauczyciele wobec stanu wojennego. *Zeszyty Naukowe* [Ostrołęckie Tow. Nauk.]. [T.] 28: 2014 s. 340–351.

272. ZAWISTOWSKA Alicja: Rozbieżność struktury wykształcenia kobiet i mężczyzn w PRL. Pomiedzy polityką państwa a indywidualnymi wyborami edukacyjnymi. *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 75: 2015 s. 167–190.

273. ZIMOCZ-PIASKOWSKA Izabela: Działalność wychowawcza liceów ogólnokształcących w Częstochowie w latach 1948–1961. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 363–392.

7. Okres 1989–2015

274. BIELINOWICZ Adam: Opinie prasowe w dziennikach olsztyńskich z lat 1990–1991 o powrocie nauczania religii do szkół. [W:] *Christo et ecclesiae, patriae et scientiae*. 15-lecie Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Praca zbiorowa. Pod red. Jana Guzowskiego. Olsztyn 2015 s. 245–254.

275. CIEPIELEWSKA-KOWALIK Anna: Organizacje „non-profit” w polityce opieki i edukacji przedszkolnej w Polsce po 1989 roku. Nowy model aktywizacji wspólnot lokalnych czy odpowiedź na kryzys finansów publicznych? *Studia Polityczne*. Nr 32: 2013 s. 217–237, sum.

276. GODLEWSKA-SZYRKOWA Justyna: Zmiany w wykształceniu Polaków. [W:] Dekada członkostwa w Unii Europejskiej. Perspektywa polityki społecznej. Red. nauk. Cezary Żołędowski, Barbara Rysz-Kowalczyk, Maciej Duszczyk. Warszawa 2015 s. 180–194.

277. GOMÓŁKA Krystyna: Students from Ukraine, Belarus and Moldova at Polish universities. *Annales UMCS. Sec. K: Politologia*. Vol. 22: 2015 [nr] 1 s. 213–225.

Lata 1993–2014.

278. HABIGIER-PIPSKA Grażyna: Rozwój edukacji w powiatach nizańskim i stalowowolskim w latach 1990–2012. Nisko 2015 Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Wydz. Zamiejscowy ss. 228, il.

279. LINDNER Jacek: Od pierwszoklasisty do profesora. Bydgoska prasa szkolna. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 213–224.

Współczesne bydgoskie czasopisma szkolne, studenckie i akademickie.

280. POGORZAŁA Ewa: Kontrowersje wokół nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w Polsce po 1989 roku – podtrzymywanie tożsamości narodowej czy nauka języka obcego. *Rocznik Polsko-Niemiecki*. Nr 23: 2015 s. 150–168.

281. RAINKO Ewa: Pozaszkolna edukacja zawodowa w latach 1997–1999, czyli dokąd zmierzają kształcenie zasobów ludzkich? *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 167–180.

282. RODZINA Szkół im. Jana Pawła II. W roku kanonizacji Patrona. [T.] 2. Red. Zbigniew Gumiński. Radom 2015 Fama – Zbigniew Gumiński ss. 551, il.

Tekst równol. pol., ang.; t. 1. 2006.

283. SAMORZĄD uczniowski twoją szansą. Historia jedynej takiej partii. Red. Agnieszka Siechowska, Jolanta Wolszczak. Sosnowiec 2015 Drukarnia i Wydaw. Progress ss. 75, il.

Wspomnienia uczniów IV LO im. Stanisława Staszica w Sosnowcu, l. 2010–2012.

284. SPOŁECZNA Akademia Nauk w rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce. Red. nauk. Roman Patora. Łódź 2015 Wydaw. Społ. Akad. Nauk ss. 133, il. Społ. Akad. Nauk. (Studia i Monografie; nr 62).

Treść: Patora R.: Wstęp s. 5–6; Patora R.: Społeczna Akademia Nauk – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość s. 7–30; Gawryś Jadwiga, Seliga Robert: Panorama szkolnictwa wyższego w Polsce w latach 1990–2015 s. 31–46; Sułkowski Łukasz: Kultura jakości w uczelniach wyższych – etnografia uczelni wyższych s. 47–62; Patora R.: Wizerunek i PR uczelni wyższej s. 63–70; Piasecki Bogdan: Działalność naukowo-badawcza Społecznej Akademii Nauk s. 71–93; Gawryś J., Kopańska Justyna, Woźniak Andrzej: Kultura jakości – studium przypadku Społeczna Akademia Nauk s. 95–133.

8. Oświata polonijna

285. CHMIELEWSKI Witold: Czwarta Konferencja Kwietniowa Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie „Szkolnictwo Polskie w Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i Australii”, Londyn, 12–13 kwietnia 2014 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 57: 2014 nr 3/4 s. 176–186.

286. CHWASTYK-KOWALCZYK Jolanta: Polskie szkoły prywatne w Wielkiej Brytanii po 1947 roku w świetle doniesień prasowych. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 136–154.

287. FILOZOFIA na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie. Red. Magdalena Płotka, Joanna Pyłat, Artur Andrzejuk. Warszawa-Londyn 2014 von borowiecky ss. 307, nlb. 1, il. XX–XXI w.

288. JARMALA Albinas, Vaikšnoraitė Joana: Veisiejų mokykla. Progimnazija, gimnazija, vidurinė. 1 dalis. Punksas 2015 „Aušros” leidykla ss. 282, il. Toż. 2 dalis. Punksas 2015 ss. 402, nlb. 1. W l. 1944–1990.

289. KANIEWSKA Agnieszka: Polskie szkolnictwo w Ałtajskim Kraju w latach 1940–1946 (zarys problemu). [W:] Sybir. Doświadczenia, pamięć. Tom pokonferencyjny pod red. Albina Głowackiego. Białystok 2015 s. 145–156.

290. RYKOWSKA Natalia: Polacy w Kazachstanie jako środowisko wychowawcze. Lublin 2015 Wydaw. KUL ss. 241, nlb. 5, il. KUL Jana Pawła II. Wydz. Nauk Społ. (Biblioteka Pedagogiczna Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Seria A: Studia; t. 35). XIX–XX w.

291. STRAVINSKIENĖ Vitalija: Rytų ir Pietryčių Lietuvos lenkų mokyklos: 1947–1959 metai. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 81–95, sum. Polskie szkoły w południowo-wschodniej Litwie w l. 1947–1959.

292. ŚLIWAK Katarzyna: Działalność szkoły polskiej w Algierze w czasie II wojny światowej w świetle archiwaliów oraz wspomnień. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica*. [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 179–187.

III. DZIEJE SZKÓŁ RÓŻNYCH STOPNI

1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze

293. BOGUSZ Monika: Dzieje szkoły elementarnej w Puchaczowie. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 23–31.

Powstała w 1824 r.

294. DOMAŃSKA Joanna M.: Domy dziecka na Warmii i Mazurach w latach 1945–1989. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL ss. 244, nlb. 2, il., sum. Tow. Nauk. KUL. (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 12) (Źródła i Monografie; 414)).

295. DRAŻEK Janina: Historia pierwszej szkoły w Barcinie. Ocalić od zapomnienia. Barcin 2015 Stow. Ekologiczne ss. 133, nlb. 1, il.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Barcinie, XIX–XXI w.

296. DZIEJE Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Turku 1925–2015. Red. odpowiedzialny Wanda Grzeszkiewicz. Turku 2015 MBP im. Włodzimierza Pietrzaka ss. 424, il. (Bibliotheca Turcoviana; nr 23).

297. FOKS Arkadiusz: Pierwsze 95 lat historii szkoły w Hecznarowicach 1874–1969. [W:] Z dziejów Hecznarowic. Praca zbior. pod red. Antoniego Barciaka i Beaty Nycz. Hecznarowice -Porąbka 2015 s. 169–191.

298. HAUSNER Wojciech: Z dziejów szkoły w Bronowicach Małych (1817–1945). *Bronowickie Zeszyty Historyczno-Literackie*. Z. 30: 2012 s. 37–50.

Dzielnica Krakowa.

299. HISTORIA Szkoły Podstawowej nr 1 im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku. Zespół red. Zofia Zachowicz-Michałowska [i in.]. Białystok 2015 Szkoła Podstawowej nr 1 im. Juliusza Słowackiego ss. 102, tabl. 22, il.

300. JEST w Nowej Hucie taka szkoła... 50 lat Szkoły Podstawowej nr 101 im. Hansa Christiana Andersena w Krakowie 1965–2015. Pod red. Małgorzaty Modzelewskiej. Kraków-[Warszawa] 2015 Wydaw. Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego ss. 210, il.

301. KORNAK Irena: Historia szkoły podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 268–272.

XX–XXI w.

302. KOWALCZYK Tadeusz: Szkoła w Gosprzydowej. Gosprzydowa. Z dziejów wioski i parafii. Wyd. 2, uzupeł. Gosprzydowa-Tuchów 2015 s. 442–468.

303. MICHALOWICZ-PASIUT Barbara: Szkoła w Chełmcu. *Rocznik Sądecki*. T. 43: 2015 s. 283–316.

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Rejtana, od pocz. XX w.

304. MONOGRAFIA Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rechcie. (W 100-lecie szkolnictwa w gminie Strzyżewice 1915–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Ferdynanda Rymarza. Wyd. 2. uzupeł. i rozsz. Strzyżewice-Lublin 2015 Strzyżewickie Tow. Region.; Polihymnia ss. 356, nlb. 1.

Wyd. 1. pt.: Monografia Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rechcie. Strzyżewice 1995.

305. NOWAKOWSKI Andrzej, Rejman Aneta: Dzieje szkoły w Barwałdzie Średnim na tle dziejów wsi (1886–2015). Rzeszów 2015 RS Druk Drukarnia Wydaw. ss. 141, il.

306. ROGUSKI Piotr, [Michalik Ryszard]: Wspomnienia uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Wołominie (1952–1959). *Rocznik Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 273–280.

307. ROMANIUK Zbigniew, Usakiewicz Jarosław: Wiek z oświatą. Szkoła w Holonkach 1910–2010. Brańsk 2011 Libra Wydaw. i Drukarnia PPHU ss. 190, nlb. 2, tabl. 6, il.

308. SKUZA Zofia Małgorzata, Rup-Bartosik Joanna, Adamkiewicz Karolina: Dzieje Szkoły Podstawowej Nr 1 w Wałczu w latach 1945–2012. Wałcz-Piła 2015 Szkoła Podstawowa Nr 1; Zakł. Poligraficzny H. Górowski ss. 127, il.

309. SŁUGOCKA Ludmiła: Bruczków. Tajna szkoła polska i Dom Dziecka w byłym zaborze pruskim. Red. Jarosław T. Łożyński. Poznań 2015 Bogucki Wydaw. Nauk. ss. 98, il. XIX–XX w.

310. TO już 50 lat... Rys historyczny Szkoły Podstawowej w Borzechowie 1965–2015. Pod red. Aliny Bryk. Lublin 2015 Polihymnia ss. 132, il.

Z treści: Patron szkoły [Kazimierz Rasławski, 1893–1974] s. 7–8; Jubileusz 50-lecia szkoły s. 9–11; Kalendarium historii szkoły. Lata 1965–2015 s. 13–15; Ważne wydarzenia w życiu szkoły s. 17–57; Baza dydaktyczna szkoły s. 59–66; Kadra kierownicza od 1965 roku s. 67; Aktualna kadra pedagogiczna s. 67; Kadra nauczycielska w latach 1965–2015 s. 68–69; Wspomnienia o szkole s. 75–90; Absolwenci [z l. 1965–2015] s. 91–111.

311. WOJTKOWSKA Anna: Szkolne kalendarium budynku przy ulicy Wileńskiej 32 w Wołominie. Cd. lata 1967–1977. *Rocznik Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 201–254. Cz. 1. *Tamże*. T. 6: 2010.

312. WOJTKOWSKA A.: Szkolne kalendarium budynku przy ulicy Wileńskiej 32 w Wołominie cd. lata 1977–1979. *Rocznik Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 281–296. Toż cd. lata 1979–1980. *Tamże*. T. 11: 2015 s. 197–206. Poz. pocz. *Tamże*. T. 6: 2010.

313. WOŚ Kazimierz: Stulecie szkoły podstawowej w Milejowie. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 54–58.

314. WYCHOWAĆ człowieka nowego. Kronika Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w Nysie z lat 1945–1951. Materiały źródłowe z zasobu Archiwum Państwowego w Opolu. Wyd. Justyna Sowińska i Barbara Sypko. Opole 2015 AP ss. 96, il. (Opera Extraordinaria; t. 7).

2. Szkoły ponadpodstawowe ogólnokształcące

315. „ATENY Wołyńskie” – między historią a współczesnością. Pod red. Andrzeja Szmyta i Henryka Strońskiego. Kremenec’-Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 484, il., sum.

Treść: Szmyt A., Stroński H.: Wstęp s. 9–12; Toż w jez. ukr.: Vstup s. 13–16; Bieś Andrzej Paweł: Kadry nauczycielskie szkół jezuickich w Krzemieńcu 1711–1773 s. 19–35; Królikowska Anna: Nauczyciele ekszejuici w Krzemieńcu w czasach Komisji Edukacji Narodowej s. 37–45; Szmyt A.: Tadeusz Czacki jako współzałożyciel Gimnazjum Wołyńskiego w Krzemieńcu s. 47–63; Danowska Ewa: Tadeusz Czacki i Hugo Kołłątaj. Kulisy współpracy przy tworzeniu Gimnazjum Wołyńskiego w Krzemieńcu s. 65–76; Buczek Katarzyna: Miejsce zbiorów szkolnych w koncepcji i działaniach Hugona Kołłątaja oraz jego wkład w tworzenie kolekcji Gimna-

zjum Wołyńskiego s. 77–88; Kasperek Norbert: Podróż Tadeusza Czackiego do Prus celem znalezienia grobu Kopernika na tle dyskursu o jego narodowości w I połowie XIX wieku s. 89–99; Krysztopa-Czupryńska Barbara: Tadeusz Czacki w dziewiętnastowiecznych publikacjach anglojęzycznych s. 101–114; Makowska Urszula: Mundury w Gimnazjum i Liceum Wołyńskim w Krzemieńcu s. 115–141; Stankiewicz-Kopec Monika: Krzemieniec nieromantyczny (1815–1823). Dlaczego romantyzm polski nie wyszedł z Krzemieńca? s. 143–160; Komorowski Jarosław: Narodowy czy niemoralny? Gimnazjum i Liceum Wołyńskie wobec teatru s. 161–175; Topij-Stempińska Beata: Liceum Krzemienieckie w uczniowskim „kadrze wspomnień” zatrzymane s. 177–186; Kula Ewa: Krzemieńczanie – nauczyciele szkół średnich Królestwa Polskiego w latach 1833–1873 s. 187–198; Madej-Janiszek Regina: Szkolna Pracownia Fotograficzna Liceum Krzemienieckiego kuźnią fotografii dokumentalnej i artystycznej. (Charakterystyka środowiska fotograficznego w Krzemieńcu na podstawie zbiorów Muzeum Niepodległości w Warszawie) s. 199–219; Bednarz-Grzybek Renata, Krasińska Izabela: Życie szkolne młodzieży krzemienieckiej w czasopiśmie „Nasz Widnokrąg” (1925–1939) s. 221–237; Maliszewski Tomasz: Polsko-ukraińskie uniwersytety ludowe Liceum Krzemienieckiego (1932–1939) s. 239–253; Sheybal-Rostek Aleksandra: Liceum Warmińsko-Mazurskie – próba kontynuacji wychowawczej myśli Tadeusza Czackiego i Hugona Kołłątaja s. 255–265; Milewska-Młynik Anna: Warszawscy Krzemieńczanie s. 267–288; Kisiel-Dorohinicka Celina: W stronę Krzemieńca. W poszukiwaniu inspiracji dla wychowania w czasach współczesnych s. 289–305; Bila Oksana: Sistema osviti XVIII – poč. XIX st. na storinkah periodiki Volins’koj gubernii (XIX – poč. XX st.) s. 309–314; Dem’ănčuk Oleksandr: Postat’ Tadeuša Čac’kogo jogo rol’ u rozvitku osvitt’oi diâl’nosti ta duhovnoi kul’turi Na Volini s. 315–321; Sen’kivs’ka Galina: Diâl’nist’ Tadeuša Čac’kogo – podviznika osvittnih procesiv na Volini (za materialami „Volynskih eparhial’nyh vedomostej”) s. 323–327; Skalka’ska Īrina: Rol’ Tadeuša Čac’kogo u formuvanni eliti Volini s. 329–333; Solovej Oleksandr: Do džerel pro istorične misce Tadeuša Čac’kogo u fondah Kremenec’kogo kraëznavčogo muzeâ s. 335–341; Ārmošik Īvan: Īstorični poglâdi Gugo Kollontaâ (1750–1812) s. 343–350; Kolâdenko Svitlana: Ītoričnij analiz metodiv ta form social’no-pedagogičnoi pidtrimki učniv Volins’koj gimnazii s. 351–358; Sejkoĭ Nataliâ: Subëktni charakteristiki dobročinnosti počatku XIX stolittâ: dosvid Kremenec’kogo liceu– s. 359–368; Vasilûk Vasil’: Naukovo-metodične zabezpečennâ navčal’nogo procesu v Kremenec’kij gimnazii (licei) 1805–1833 s. 369–375; Kominârs’ka Īrina: Pedagogi-inozemci – kadrovij potencial Volins’koj gimnazii s. 377–384; Galagan Oksana, Miħalûk Īlona Duh Ol’ga: Villibal’d Besser na Volini s. 385–393; Pavlenko Vita: Viznačennâ oznak kreativnosti osobistosti V. Bessera na osnovi biografičnogo metodu s. 395–402; Legkun Oksana: Muzično-estetične vihovannâ u Volins’kij gimnazii (licei) (1805–1833 rr.) s. 403–410; Bilâvs’ka V.: Kremenec’ u spogadah rodini Felins’kih s. 419–427; Ēršov Volodimir: Kremenec’ka škola pol’s’kih literatoriv Pravoberežnoi Ukraïni dobi romantizmu: intenciĭ ta naciocentriзм s. 429–442; Kacemba Ūliâna: Genriħ Ževus’kij na tli (anti)kremenec’koĭ polemiki s. 443–454; Benera Valentina, Domakovič Valentina: Īmperativi rozvitku višoĭ osviti: diskurs istorii i s’ogodennâ s. 455–469; Domakovič Afanasij, Bodnar Mariâ: Stanovlennâ Kremenec’koĭ oblasnoi ġumanitarno-pedagogičnoi akademik im. Tarasa Ševčenka âk zakonimirij etap transformacii višoĭ školi na Volini s. 471–478.

316. BEDNARCZYK Ryszard, Kosiba-Lesiak Alicja: Szkoła wielu zmian. Od symultannej szkoły dla dziewcząt do liceum ogólnokształcącego. Tarnowskie Góry 2015 Fund. Popularyzacji Dziedzictwa „Kruszce Śląska” ss. 61, nlb. 2, il.

I LO im. Stefanii Sempolowskiej w Tarnowskich Górach, XIX–XX w.

317. BOROWSKI Janusz: Gimnazjum i liceum franciszkanów – bernardynów w Radecznicy 1920–1950. Stałowa Wola 2015 Oficyna Wydawnicza Fund. Uniwersyteckiej ss. 374, tabl. 12, il.

318. BULZAK Jakub M.: Przeszłość I Gimnazjum i Liceum im. Jana Długosza ukryta w sądeckim archiwum jezuitów. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 23–26.

319. CZYM jest historia? Echem przeszłości... 50 lat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Ks. Stanisława Szpetnara w Krośnie 1965–2015. Zespół red. Jadwiga Kaszubska, Grażyna Litwin, Małgorzata Płatek. Krosno 2015 Zbigniew Jaskulski. Zakł. Usług Poligraficznych – Drukarnia; Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Ks. Stanisława Szpetnara ss. 143, nlb. 1, il.

320. DĘBIŃSKI Józef: Z tradycji edukacyjnych Golubia-Dobrzynia. *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 37–56.

Od XIII/XIV w.

321. [DRUGIE] II Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Pabianicach. Album sentymentalny 1915–2015. Red. Kazimierz Brzeziński; współpr. red. Robert Borowski, Andrzej Chałupka i Jan Wołoszyn. Pabianice 2015 Stow. Absolwentów i Przyj. II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi ss. 156, nlb. 2, il.

322. DZIEDZICTWO i współczesność, 1915–2015. Lublin 2015 Polihymnia ss. 192, il. Zespół Szkół Publ. im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach.

Zespół Szkół Publicznych im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach.

Treść: Początki szkoły w Moniatyczach s. 9–12; Lata 30-te s. 13–19; Lata 40-te s. 21–28; Lata 50-te s. 29–32; Lata 60-te s. 37–49; Lata 70-te s. 51–54; Lata 80-te s. 55–64; Lata 90-te s. 69–83; Lata 2005–2015 s. 85–112; Listy absolwentów [z l. 1921/22–2014/15] s. 113–158; Wspomnienia o szkole w Moniatyczach: Kalisz Jan: Wspomnienia pana Jana Kalisza nauczyciela w latach 1965–1975 s. 159–162; Kurek Halina: Wspomnienia pani Haliny Kurek (Worobiej) uczennicy w latach 1970–1974 s. 163–164; Kierownicy i dyrektorzy szkoły [w l. 1926–2015] s. 165–176; Nauczyciele pracujący w szkole w Moniatyczach: Szkoła Podstawowa i Gminne Gimnazjum w latach 1915–2015 s. 177–181.

323. GŁEMBIN Rajmund: Szkoła przed szkołą czyli Na tropach korzeni I LO w Sopocie. Sopot-Gdańsk 2015 Rajmund Głembin ss. 63, il.

XIX–XX w.

324. GOSTKOWSKA Agnieszka, Skiba Ewa: Z kart historii szkoły w Borzytuchomiu 1945–2015. Bytów 2015 Kurier ss. 110, il.

325. GRAMOWSKI Wojciech Grzegorz: Historia Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie. *Rocznik Mazurski*. T. 19: 2015 s. 131–150.

Lata 1945–2015.

326. GRYGLEWSKA Agnieszka: Między tradycją a nowoczesnością. Architektura nowego gmachu Gimnazjum św. Elżbiety we Wrocławiu. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 21–42.

Budynek wzniesiony w l. 1901–1903.

327. HISTORIA ludzie, wspomnienia. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wolsztynie. Pod red. Katarzyny Lulkiewicz i Danuty Szpakowskiej. Wolsztyn 2015 Fund. Absolwentów LO ss. 351, il.

XX w.

328. I POWSTAŁO gimnazjum. Historia, rozwój i teraźniejszość Niepublicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu. Praca zbiorowa. Hartowiec-Nowe Miasto Lubawskie 2015 Future Leader ss. 137, il. Niepubliczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu.

Od 1999 r.

329. JUBILEUSZ 70-lecia Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej 1945–2015. Pod red. Miłojaja Jalinika. Bielsk Podlaski 2015 Agencja Wydawnicza EkoPress ss. 211, nlb. 1, il.

W Bielsku Podlaskim.

330. JUBILEUSZ siedemdziesięciolecia Liceum Ogólnokształcącego w Niepołomicach. Praca zbiorowa. Pod red. Waława Sternala, Lucyny Niedbały, Piotra Jarmocika. Niepołomice 2015 Miasto i Gm.; Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II ss. 183, il.

331. JUBILEUSZOWA księga pamiątkowa Czarniecczyków 1915–2015. X Zjazd Czarniecczyków, 18–20 września 2015. Red. Joanna Beata Cydejko [i in.]. Chełm 2015 Stow. Absolwentów i Sympatyków I LO im. Stefana Czarnieckiego s. 407, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Płyta CD zawiera księgę pamiątkową Czarniecczyków: W dwudziestą rocznicę, 1915–1935.

332. KAMIONKA Grażyna: 15 lat minęło... Monografia Publicznego Gimnazjum im. Ziemi Kujawskiej w Osiecinach. Osiećiny 2015 Expol, P. Rybiński, J. Dąbek ss. 160, il.

333. KARKOCHA Ewa, Magierowska-Kasza Krystyna, Rarus Anna: Z dziejów szkoły 1945–2015. I Liceum Ogólnokształcące w Bystrzycy Kłodzkiej. Bystrzyca Kłodzka 2015 Stow. Absolwentów i Przyj. Zespołu Szkół Ogólnokształcących ss. 171, il.

334. MACHNIAK Arkadiusz: Represje cywilnych organów bezpieczeństwa publicznego wobec młodzieży Gimnazjum w Przeworsku. *Przemyskie Zapiski Historyczne*. T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 191–197.
Lata 1944–1952.

335. MICHNA Radosław: Gimnazjum Katolickie w Bydgoszczy. Z kart historii szkolnictwa miasta nad Brdą w latach 1772–1806. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 17–42.

336. MOJA szkoła. II Liceum Ogólnokształcące im. Gabriela Narutowicza w Łodzi (1904–2014). Praca zbiorowa. Pod red. Dariusza Jędrasiaka, Aleksandra Łynki. Łódź-[Warszawa] 2014 Studio Koloru ss. 408, il.

337. NA SZLAKU wspomnień. Monografia Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach. Oprac. pod red. Władysława Tabasza; współpr. red. Danuta Kozak, Anna Wenc. Ropczyce-Dębica 2014 Millenium ss. 309, il.
Antologia, XX–XXI w.

338. PIASKOWSKA-MAJZEL Mirosława: Historia we wspomnieniach, fakty w przypisach. Szczecin 2015 I LO im. Marii Curie-Skłodowskiej; Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica ss. 383, nlb. 1, il.
Dzieje I LO im. Marii Curie-Skłodowskiej w Szczecinie, XX–XXI w.

339. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat Zespołu Szkół nr 2 im. Jana Długosza w Wieluniu. Księga jubileuszowa. [Aut.] Roman Błaszczuk [i in.]. Wieluń 2015 Zespół Szkół nr 2 im. Jana Długosza ss. 240, il.

340. PŁUCIENNIK Halina, Płuciennik Stanisław: Małachowianka. 835 lat płockiej szkoły. Tł. Ewa Rashid, Paula Zuchniewicz. 2 wyd. rozsz. i uaktual. Płock 2015 LO im. Marsz. Stanisława Małachowskiego; Tow. Wychowanków, Wychowawców i Przyj. Gimnazjum i Liceum im. Marsz. Stanisława Małachowskiego ss. 112, il.
Tekst równol. pol., ang.; Wyd. 1. 2005.

341. POŁOMSKI Łukasz: I Gimnazjum i Liceum im. Jana Długosza w zbiorach Archiwum Narodowego w Krakowie Oddział w Nowym Sączu. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 18–22.

342. PRZYBYSZEWSKI Stanisław M.: Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie-Skłodowskiej w Kazimierzy Wielkiej 1919–1945–2015. Księga pamiątkowa. Wyd. 2. popr. i uzupeł. Kazimierza Wielka 2015 Wydaw. Nowa Nidzica Maria Przybyszewska ss. 425, nlb. 1, il. (Biblioteczka Zimierska).
Wyd. 1. 2005.

343. RADEJOWSKA Barbara: Nasza klasa 1951–1955. Wyd. 1. uzupeł. Bytom-Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej ss. nlb. 2, VI, 150, il.
Na prawach rpsu.; Wspomnienia autorki (ur. 1938) z nauki w IV LO im. Bolesława Chrobrego w Bytomiu.

344. ROGULSKA Teresa: Siedemdziesięciolecie] 70-lecie Liceum Ogólnokształcącego w Wołominie. Wspomnienie. *Rocznik Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 267–272.
Wspomnienie uczennicy, l. 1959–1963.

345. SAMBORSKI Tadeusz: Tak się zaczęło... Okruchy szkolnych wspomnień. Warszawa-Le-
gnica 2015 MHPRL; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR; Stow. Kulturalne „Krajobrazy” ss. 213, nlb. 1,
il.

Dot. I LO im. Tadeusza Kościuszki w Legnicy; autor ur. 1945.

346. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Jagiełły w Ząb-
kowicach Śląskich. Szkice do monografii 2005–2015. Pod red. Jolanty Depczyńskiej i Marzanny
Tusznio. Nowa Ruda 2015 Bogdan Kokot vel Kokociński ss. 190, nlb. 1, tabl. 24, il.

Treść: Z zakamarków pamięci s. 9–32; Kolejne 10 lat naszej historii s. 33–36; Wizyta Prezydenta Rzeczy-
pospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego s. 37–38; Dyrektorzy dziesięciolecia s. 39–49; Osiągnięcia
uczniów oraz udział w konkursach i olimpiadach w latach 2005–2015 s. 51–81; Publikacje absolwentów
s. 83–88; Współpraca ze szkołami wyższymi s. 89–92; Projekty, programy, imprezy cykliczne s. 93–103; Młó-
dź politycy i samorządowcy s. 105–107; Wolontariat s. 109–111; Konkursy powiatowe i międzypowiatowe
s. 113–115; Kontakty zagraniczne s. 117–121; Nie samą nauką liceum żyje... s. 123–137; Obyczaje, zwyczaje,
ceremoniały, czyli stałe i nowe elementy tradycji s. 139–143; Ludzie, o których warto wiedzieć, ludzie, których
warto znać s. 145–148; Przechowane w pamięci – absolwenci o szkole s. 149–170; Pro memoriam s. 171–172;
Kadra, pracownicy administracji i obsługi 2005–2015 s. 173–176; Absolwenci 2005–2015 s. 177–190.

347. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Liceum Ogólnokształcącego 1945–2015. Zespół red. Małgo-
rzata Bogucka [i in.]. Szczytno-Kwidzyn 2015 Zespół Szkół nr 3 im. Jana III Sobieskiego; Vega
Studio Adv. Tomasz Müller ss. 223, nlb. 1, il.

W Szczytnie.

348. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat trzebnickiej Jedyńki 1945–2015. Red. Alicja Stręk-Tworek;
współpr. Zbigniew Lubicz-Miszewski. Trzebnica-Oborniki Śląskie 2015 Studio Graphito s. 650,
nlb. 4, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Gimnazjum nr 1 im. Księcia Henryka Brodatego w Trzebnicy.

349. [SIEDEMDZIESIĘCIOLECIE] 70-lecie Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konop-
nickiej w Pyskowicach. Zespół red. Elwira Deresiewicz [i in.]. Gliwice-Pyskowice 2015 Stow.
Absolwentów Liceum im. Marii Konopnickiej; Zespół Szkół im. Marii Konopnickiej; Druk. Epi-
graf ss. 342, il.

Z treści: Fiszler-Rębisz Magdalena: Wywiad ze szkolnym murem s. 13–18; Macowicz Władysław: Krótki
rys historyczny Pyskowic s. 21–22; Deresiewicz E., Płoskonka Anna, Kupski Błażej: Historia Liceum s. 25–38;
Fiszler-Rębisz M.: Wywiady z dyrektorami s. 41–46; „Powróćmy jak za dawnych lat” s. 79–188; Nowak Ko-
walska Maria: Zjazdy Absolwentów s. 195–196; Kowalski Paweł: Pracownicy Szkoły w latach 1945–2015
s. 219–228; Deresiewicz E., Płoskonka A.: Zmiany w systemie oświaty s. 237–238; Kowalski P.: Uczniowie
klas maturalnych LO w Pyskowicach s. 239–301.

350. SZAJDA Marek: Okoliczności, które wpłynęły na powstanie i działalność Orłęcych Od-
działów Bojowych. Na podstawie wspomnień pierwszych absolwentów I LO im. Stefana Żerom-
skiego w Jeleniej Górze. *Rocznik Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 109–120.

Lata 1945–1949.

351. SZKOŁA starsza niż miasto. II Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza d.
Augusta Witkowskiego. Skarżysko-Kamienna 2015 II Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mic-
kiewicza d. Augusta Witkowskiego; PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna ss. 320, il.

352. SZKOŁO, szkoło, gdy cię wspominam...”. 70 lat Liceum Ogólnokształcącego w Keyni
we wspomnieniach. Red. prowadzący Ewelina Marczak. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Wyższej
Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I ss. 334, nlb. 1, il.

353. SZOT Zbigniew, Kolakowski Henryk, Kies Jerzy: Niezapomniane wspomnienia. Jubile-
usz 60-lecia rocznika 1955 Liceum Ogólnokształcącego w Rydułtowach. Gdańsk-Inowrocław 2015
Totem ss. 94, tabl. 2, il.

354. ŚWIERCZYŃSKA Małgorzata, Strojec Janusz: Monografia IX Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida w Częstochowie 1965–2015. Zasadnicza Szkoła Chemiczna, Technikum Chemiczne, Liceum Chemiczne, IX Liceum Ogólnokształcące. Częstochowa 2015 Druk. Viper ss. 320, il.

355. W PAJĘCZYNIĘ pamięci. Wspomnienia maturzystów rocznik 1957 z Liceum Ogólnokształcącego w Wodzisławiu-Brzeziu. Oprac. red. Jan Tabencki. Warszawa 2015 Przeds. Wydawniczo-Handlowe „Graf” ss. 138, il.

356. WILCZYŃSKI Leszek: Szkoły ks. Czesława Piotrowskiego w Poznaniu w latach 1920–1946. Poznań 2015 Drukarnia i Księg. Świętego Wojciecha ss. 80, nlb. 4.

357. WROCLAWSKI Krzysztof: Powroty do przeszłości. Zeszyt z lat 1950–1954. Z tarczą Chałubińszczaka przez lata stalinizmu. Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego ss. 71, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) z nauki w IV LO im. dra Tytusa Chałubińskiego w Radomiu.

358. ZAJĄC Jan: Do Miasta na nauki. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 247–260.

Wspomnienia autora (ur. 1945) z nauki w nowotarskim LO, l. 1959–1963.

359. ZESPÓŁ Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu. Zjazd absolwentów. Wodzisław-[Kielce] 2015 Wydaw. Jedność ss. 197, il. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu. W l. 1945–2015.

360. ZWIERZ Maria: Wrocławska Szkoła Obywatelska na Międzymurzu w latach 1825–1945. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 43–59.

Gimnazjum we Wrocławiu.

361. ŻAK-PIECHOWIAK Maria Krystyna: Był taki dom. Wspomnienia wychowanki Sacré Coeur w Polskiej Wsi. Brzezia Łąka 2015 Poligraf ss. 416, il.

Liceum i Gimnazjum Zgromadzenia Sacré Coeur w Pobiedziskach, l. 1954–1959.

362. ŻEROMSZCZAK. Almanach literacki I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Kielcach. Nr 8. Red. Paweł Chmielewski. Kielce-[Zagnańsk] 2015 Świętokrzyskie Tow. Region. ss. 76, il. (Biblioteka Świętokrzyska; 336).

3. Szkoły zawodowe

363. CISZKIEWICZ Jolanta, Lewandowski Stanisław: Minęło 90 lat. Publikacja okolicznościowa z okazji jubileuszu i XI Zjazdu Absolwentów. Grudziądz 2015 Zespół Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego ss. 80, il.

Zespół Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego w Grudziądzu.

364. [CZTERDZIESTOLECIE] 40-lecie Zespołu Szkół Elektrycznych w Kielcach 1975–2015. Publikacja jubileuszowa. Zespół red. Anna Baran [i in.]. Kielce 2015 DKprint ss. 295, il.

365. DOMAGAŁA Jarosław: Państwowa Szkoła Muzyczna w Kutnie w latach 1950–1960. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 19: 2015 s. 65–98.

366. GALEJA Justyna: Historia szkolnictwa zawodowego specjalnego w Zabrze w latach 1956–2002. *Rudzki Rocznik Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.] 2015 s. 110–138.

367. KAWCZYŃSKA Ewelina Maria: Monografia Zespołu Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika w Poznaniu 1946–2004. Poznań 2006 Zespół Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika ss. nlb. 2, 160, nlb. 11, tabl. 20, il.
368. ŁUKASIEWICZ Aleksander: 100-lecie Szkoły Rolniczej w Kijanach. *Mercuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 54–56.
369. Miodoński Mirosław: Szkoła Muzyczna im. Witolda Rowickiego w Żywcu. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 227–228.
Powstała w 1972 r.
370. Musiałowicz Ryszard: MKS Błękitni i sport w Technikum Przemysłu Szklarskiego w Wołominie w latach 1959–1970. *Rocznik Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 149–178.
MKS – Międzyszkolny Klub Sportowy.
371. Musiałowicz R.: Powojenne początki kształcenia pracowników hut szkła w Polsce oraz wykaz kadry pedagogicznej w szkolnictwie przemysłu szklarskiego, zatrudnionej w Technikum Przemysłu Szklarskiego w Wołominie do 1970 roku. *Rocznik Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 89–100.
372. Musiałowicz R.: Zarys historii Technikum Przemysłu Szklarskiego im. Jarosława Dąbrowskiego w Wołominie w latach 1951–1981. *Rocznik Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 147–162.
373. [OSIEMDZIESIĄT] 80 lat Szkoły Rolniczej w Nowym Targu. Niezmiennie są jej cele. Red. Marian Nowak [i in.]. Nowy Targ 2015 Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Suskiego; Zakł. Poligraficzny MK ss. 202, nlb. 6, il.
374. [PIĘĆDZIESIĄT pięć] 55 lat Krakowskiej Szkoły Pożarniczej 1960–2015. Oprac. zespół red. pod kierunkiem Krzysztofa T. Kociołka. Kraków 2015 Agencja Wydawnicza „Palindrom” Monika Bukowiec, Stanisław Bukowiec ss. 247, nlb. 1, il.
375. Podgórska Barbara, Podgórski Adam: Zielone lata. Wspomnienia z Technikum Leśnego w Rogozińcu 1965–1970. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew ss. 119, nlb. 1, il.
Wspomnienia uczniów.
376. Roguski Piotr: Technikum Szklarskie (1960–1965). Wspomnienia ucznia. *Rocznik Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 137–148.
W Wołominie.
377. Rudzka Anna: Monografia Zespołu Szkół Technicznych im. Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie w latach 1945–2015. Lipno 2015 Anna Rudzka ss. 408, il.
378. Szcherba Adrianna: Szkoła Zgromadzenia Kupców miasta Łodzi (1898–1939). Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 224, il.
379. Szermański Jan, Morgenstern Tadeusz: Bielska Szkoła Przemysłowa. Rys historyczny. Bielsko-Biała 2015 Jan Szermański ss. 184, il., Zsfg.
XIX–XX w.
380. Tarkowski Jerzy: Kronika Absolwentów „Goraj – 65”. Wyd. 2. popr. Podanin-Goraj 2015 Nadleśnictwo Podanin; Absolwenci Technikum Leśnego z 1965 r. ss. 95, il.
Antologia wspomnień z Zespołu Szkół Leśnych im. inż. Jana Kloski w Goraju.
Wyd. 1. 2010.
381. ZESPÓŁ Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie (2000–2014). Zespół red. Aneta Bator [i in.]. Krosno 2015 Hedom ss. 119, nlb. 1, il.

4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)

382. ALBUM wspomnień absolwentów i profesorów Liceum Pedagogicznego nr 3 w Inowrocławiu w latach 1945–1970. Cz. 2. Red. Barbara Litwicka, Urszula Kaczmarek. Inowrocław 2015 Drukarnia Pozkał ss. 398, nlb. 1, il. Absolwenci i Sympatycy Liceum Pedagog. im. Władysława Spasowskiego w Inowrocławiu.

Cz. 1. 2013.

383. CZYŻEWSKI Bartłomiej: Lista uczniów Państwowej Preparandy Nauczycielskiej w Uniejowie z roku szkolnego 1925/1926. *Biuletyn Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 229–233.

384. MAGIERA Elżbieta: Kursy nauczycielskie w Brodach (1929–1934). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 113–125, sum.

385. [PRYWATNE Seminarium Nauczycielskie Żeńskie im. Stanisława Jachowicza w Tarnobrzegu]. *Tarnobrzęskie Zeszyty Historyczne*. Nr 34: 2010 s. 5–82.

Treść: Zych Tadeusz: Seminarium Nauczycielskie. [Lata 1919–1939] s. 4–17; Wiącek Wojciech: Prywatne Seminarium Nauczycielskie Żeńskie im. St. Jachowicza w Tarnobrzegu. [Lata 1920–1932] s. 18–25; Stępak Sławomir, Zych T.: Ojcowie założyciele s. 26–37; Zych T., Stępak Iwona, Stępak Waldemar, Stępak S.: Nauczyciele s. 38–52; Zych T.: Absolwentki s. 53–55; Dokumenty s. 56–70; Dyrektorzy, nauczyciele i absolwenci s. 71–82.

386. STUDIA nad problematyką doskonalenia zawodowego nauczycieli w Polsce i na Słowacji w perspektywie historycznej i współczesnej. Red. nauk. Edmund Juško, Barbara Wolny, Barbara Dagmara Niziołek. Stalowa Wola-Łapczyca 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki Wydz. Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL JP II; Regis; Starostwo Powiatowe; Samorządowe Centr. Edukacji; Kuratorium Oświaty ss. 217, il.

Z treści: Pelczar Roman: Formy podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli szkół ludowych w Galicji s. 13–27; Juško E.: Problematyka doskonalenia zawodowego nauczycieli w okresie II Rzeczypospolitej s. 29–42; Juško Paweł: Przegląd najważniejszych form doskonalenia zawodowego kadr nauczycielskich szkół podstawowych w latach 1945–1975. Praktyka szkół miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego s. 45–65; Niedojadło Andrzej: Doskonalenie zawodowe nauczycieli województwa tarnowskiego w latach 1975–1999 w zarysie s. 67–83; Borys Marcin: Doskonalenie nauczycieli polonijnych szkół kształcących w Stanach Zjednoczonych w ostatnich dekadach XX i pierwszych latach XXI wieku s. 85–102; Sieróń Roman: Nowe metody doskonalenia zawodowego katechetów i duszpasterzy z dziedziny biblistyki na podstawie działalności polskiego Działu Biblijnego im. Jana Pawła II s. 145–163; Fąfara Kazimierz: Formacja ludzka, duchowa i doktrynalna katechetów i nauczycieli religii na podstawie wybranych dokumentów Kościoła, z uwzględnieniem uwarunkowań polskich i praktyki diecezji tarnowskiej s. 165–178.

387. SZEWCZUK Dariusz: Seminarium nauczycielskie w Królestwie Polskim (1866–1915). Lublin 2015 Wydaw. UMCS ss. 229, sum.

388. WRONA-MERYK Izabela: Męskie Seminarium Nauczycielskie w Częstochowie w okresie międzywojennym. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 307–326.

389. ZALAS Katarzyna: Żeńskie Seminarium Nauczycielskie w Częstochowie w latach 1914–1934. Zarys organizacji. *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 327–334.

5. Szkoły wyższe

Akademia Górniczo-Hutnicza

390. BĘBEN Artur: Nie tylko z przymrużeniem oka. Wspomnienia i anegdoty uczelniane przez życie pisane. Kraków 2010 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna „Art-Tekst” ss. 325, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. Kraków 2014 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna „Art-Tekst” Mariusz Sierpień; Stow. Wychowanków Akad. Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica ss. 325, nlb. 1, il.

Wspomnienia studenta i profesora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (ur. 1930).

391. KRONIKA Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie 1945–2016. Oprac. Kazimierz Matl. Wyd. 2., popr., zaktualizowane. Kraków 2015 Stow. Wychowanków AGH ss. 222, nlb. 2, il.

Wyd. 1. 2005.

392. PODEJMUJĄC rozpoczęte dzieło...”. Akademia Górnicza 1919–1939. Dokumenty. [Wyd] Anna Siwik, Regina Artymiak, Julian Kwiek. Kraków 2014 Wydaw. AGH ss. 567, tabl. 24, il.

393. PRZYJAŹŃ polsko-wietnamska. Wietnamscy absolwenci Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Tinh Hũ’u Nghi Viet Nam – Ba Lan. Cu’u Sinh Viñ Viñt Nam Hoc Vien Mo – Luyen Kim Mang Tln Stanislaw Staszic – Krakow. Red. Marta Foryš, Hó’ Chí Hu’ng; tł. Hó’ Chí Hu’ng. Kraków 2015 Akad. Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica ss. 88, nlb. 4, il.

Tekst równol. pol., wietnamski; Sylwetki studentów z l. 60.–80. XX w.

394. WSPOMNIENIA wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej. Z. 1. Kraków 2015 Stow. Wychowanków AGH ss. 128, il.

Po II wojnie światowej.

Akademia Marynarki Wojennej

395. DYRCZ Czesław: Akademia Marynarki Wojennej w latach 2007–2015. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 59–70.

Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

396. WYDZIAŁ Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1975–2015. Czterdzieści lat w służbie uniwersyteckich nauk medycznych. Pod red. Michała Musielaka, Włodzimierza Samborskiego. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Medycznej im. Karola Marcinkowskiego ss. 424, il.

Akademia Obrony Narodowej

397. [DWADZIEŚCIA pięć] XXV lat Akademii Obrony Narodowej. Tradycje, współczesność, perspektywy. Pod red. Dariusza S. Kozerańskiego. Warszawa 2015 AON ss. 239, il. AON.

Treść: Kozerański D. S.: Wprowadzenie s. 9–10; Kozerański D. S.: Akademia Obrony Narodowej w systemie wyższego szkolnictwa wojskowego z perspektywy XXV rocznicy funkcjonowania uczelni s. 11–24; Cieślak Paweł: Działalność edukacyjna Akademii Obrony Narodowej w latach 1990–2015 s. 25–42; Glen Andrzej: Działalność naukowa Akademii Obrony Narodowej w minionym dwudziestopięcioleciu s. 43–61; Nowakowska-Krystman Aneta: Rola Wydziału Spraw Studenckich i Doktoranckich w działalności na rzecz studentów i doktorantów Akademii Obrony Narodowej s. 62–69; Narojczyk Piotr, Rożej Anna: Udział studentów i doktorantów w działalności na rzecz środowiska akademickiego s. 70–85; Cieślak Zbigniew: Wkład Pionu Doskonalenia Kadr Wojskowych Akademii Obrony Narodowej w rozwój Sił Zbrojnych RP s. 86–98; Wierzbicki Piotr, Soboń Andrzej: Współpraca międzynarodowa Akademii Obrony Narodowej s. 99–106; Szewczyk Marek: Działalność wychowawczo-promocyjna Akademii Obrony Narodowej s. 107–114; Baszczyński Tomasz: Znaczenie Pionu Kanclerza w rozwoju Akademii Obrony Narodowej s. 115–122; Rektorzy i władze Akademii Obrony Narodowej s. 123–128; Wykaz Doktorów „Honoris Causa” Akademii Obrony Narodowej w latach 1990–2015 s. 129–130; Akademia Obrony Narodowej w okresie ostatnich 25 lat – w obiektywie s. 131–239.

Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu

398. KSIĘGA jubileuszowa. W 55 rocznicę powstania Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu i 10 rocznicę nadania Akademii Rolniczej imienia Augusta Cieszkowskiego. Oprac. red. Maria Moczko. Poznań 2006 Wydaw. Akad. Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego ss. 446, nlb. 2, il.

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

399. BUCHHOLZ-TODOROSKA Małgorzata: Państwowa Szkoła Sztuk Plastycznych w Gdańsku z siedzibą w Sopocie 1945–1949, między tradycją a nowoczesnością. [W:] Nowoczesność w sztuce i w myśli o sztuce na Pomorzu od XIX do XXI wieku. Pod red. Jacka Bielaka, Józefa Tarnowskiego. Gdańsk 2015 s. 207–218.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

400. PIĄTKOWSKA Renata: Studenci wyznania mojżeszowego w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (1923–1939). Studia – debiuty – kariery. *Biuletyn Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 661–721.

Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

401. [CZTERDZIEŚCI] 40 lat kształcenia na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. Red. nauk. Stefan Bosiacki, Marek

Stuczyński. Poznań 2015 Bogucki Wydaw. Nauk.; Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego ss. 90, tabl. 8, il.

Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie

402. CICIRKO Zofia, Polak Ryszard, Tarkowski Paweł: Filia Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej – wczoraj i dziś. *Rocznik Białkopodlaski*. T. 22: 2014 s. 293–306. Od 1970 r.

403. OD FILII do Filii. Zjazd Absolwentów z okazji Jubileuszu 45-lecia Filii Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej, 12–13 września 2015 r. Red. Teresa Jaślikowska-Sadowska. Biała Podlaska 2015 AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Filia ss. 297, il. AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Filia w Białej Podlaskiej. Lata 1970–2015.

Katolicki Uniwersytet Lubelski

404. PRZYLIICKI Krzysztof: Utracone na zawsze? Przedwojenne Muzeum Uniwersyteckie im. Księdza Kanonika Jana Władzińskiego. Lublin 2015 Wydaw. KUL ss. 72. Gmach Główny KUL, 18 X – 3 XI 2015 r.

Oficerska Szkoła Saperów we Wrocławiu

405. SMALEWSKI Jan Stanisław: Szkoła strachu. Autentyczny, unikatowy pamiętnik z przed pół wieku podchorążego Oficerskiej Szkoły Saperów z Wrocławia. Postomino 2015 Wydaw. Prywatne Magnolia ss. 460.

Wspomnienia autora (ur. 1946) z nauki w Wyższej Szkole Oficerskiej Inżynierii Wojskowej im. gen. Jakuba Jasińskiego we Wrocławiu.

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

406. PAŃSTWOWA Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Album jubileuszowy 2000–2014. Biała Podlaska 2015 Państ. Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II ss. 139, nlb. 1, il. Od 1989.

407. SIEDEM lat kształcenia rolniczego w Białej Podlaskiej. Wydawnictwo okolicznościowe z okazji I Zjazdu Absolwentów Kierunku Rolnictwo. [Aut.] Baranowska Alicja [i in.]. Biała Podlaska 2015 PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej ss. 51, il. Lata 2008–2015.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie

408. ŚWISTOWSKI Franciszek: X Zjazd Absolwentów Chełmskiej Szkoły Technicznej i Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Chełm 2015 Chełmskie Tow. Techn. im. Ewarysta Stobnickiego ss. 186, nłb. 1, il.

Rec.: Franecki Antoni, *Rocznik Chełmski*. T. 19: 2015 s. 526–528.

Politechnika Gdańska

409. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat studiów okrętowych w Politechnice Gdańskiej. Ojczyźnie, morzu wierni. Red. Miłosz Frąckowiak, Edmund Ledwoń. Gdańsk 2015 Wydaw. Politech. Gdańskiej ss. 238, il.

Toż. Supplement. Red. E. Ledwoń, Sławomir Mierzwiński, Andrzej Tomasik. Gdańsk 2015 ss. 102, il. Bractwo Okrętowe „Koga” Stow. Absolwentów Politech. Gdańskiej Wydz. Budowy Okrętów.

Politechnika Łódzka

410. KRYSIŃSKI Jan: Wspominając... Łódź 2015 Wydaw. Politech. Łódzkiej ss. 155, il.

Wspomnienia autora (ur. 1935) ze studiów na Politechnice Łódzkiej i pracy naukowej na niej, w tym pełnienia funkcji jej rektora w l. 1990–1996 i 2002–2008.

Politechnika Opolska

411. DWADZIEŚCIA lat Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej (1995–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Stanisława Szczepańskiego. Opole 2015 Politech. Opolska. Wydz. Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii ss. 391, il.

Zawiera też wspomnienia.

Politechnika Śląska

412. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Wydziału Inżynierii Sanitarnej (Środowiska) obecnie Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach 1955–2015. Gliwice 2015 Politechn. Śląska. Wydz. Inżynierii Środowiska i Energetyki. Inst. Inżynierii Wody i Ścieków ss. 244, il.

Politechnika Świętokrzyska

413. WYDZIAŁ Budownictwa i Architektury. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Marek Iwański [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 214, il. Politech. Świętokrzyska.

414. WYDZIAŁ Elektroniki, Automatyki i Informatyki. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Roman Stanisław Deniziak [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 202, il. Politech. Świętokrzyska.

415. WYDZIAŁ Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Maria Żygadło [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 212, il. Politech. Świętokrzyska.

416. WYDZIAŁ Mechatroniki i Budowy Maszyn. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Oprac. publ. Zbigniew Koruba. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 322, il. Politech. Świętokrzyska.

417. WYDZIAŁ Zarządzania i Modelowania Komputerowego. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Oprac. Artur Bartosik. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 179, il. Politech. Świętokrzyska.

Politechnika Warszawska

418. FIZYKA na Politechnice Warszawskiej. Od zakładów i katedr przez Instytut do Wydziału. Praca zbior. pod red. Jerzego E. Garbarczyka. Warszawa 2015 Wyd. Fizyki Politech. Warszawskiej ss. 252, il.

Politechnika Warszawska

419. KSIĘGA jubileuszowa stulecia odnowienia tradycji Politechniki Warszawskiej. Zespół red. Mirosław Nader [i in.]. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej ss. 330, il. XX–XXI w.

420. OKRUCHY wspomnień absolwentów Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej. Rocznik 1953–1958. Red. Jerzy Dąbrowski [i in.]. Warszawa 2015 Jerzy Dąbrowski ss. 504, il.

421. SELEROWICZ Witold: Instytut Aerodynamiczny przy Politechnice w Warszawie. Warszawa-Zelów 2015 Marland2 ss. 490, il. XX–XXI w.

422. [STULECIE] 100-lecie odnowienia tradycji Wydziału Inżynierii Lądowej. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza PW; Politech. Warszawska. Inst. Dróg i Mostów ss. 546, il. Politech. Warszawska. Wydz. Inżynierii Lądowej.

423. ZWYCZAJNY rocznik 1958. Wspomnienia ze studiów 1958–64 w 100-lecie Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Aut. tekstów Majka Bubiec (Wyszowska) [i in.]. 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej ss. 96, il.

Politechnika Wroclawska

424. KSIĘGA jubileuszowa Wydziału Chemicznego Politechniki Wroclawskiej 1945–2015. Teksty i oprac. Marek Burak, Krzysztof Dackiewicz, Elżbieta Wojaczyńska, Jacek Wojaczyński. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Wroclawskiej ss. 309, il.

Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie

425. KRUCKI Łukasz: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie (1953–1992). Gniezno 2015 Łukasz Krucki ss. 406, tabl. 8, il., sum.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

426. MAMCZAK-GADKOWSKA Irena: Czterdzieści lat studiów archiwistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. *Przegląd Archiwalno-Historyczny*. T. 2: 2015 s. 7–20.

427. NASZE tradycje. 25 lat Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM. Pod red. Bogumiły Kaniewskiej i Anny Piotrowicz. Poznań 2015 TetraStudio ss. 170, il.

Treść: Kaniewska B.: Nasz Wydział, czyli o niemożności wygłoszenia jubileuszowego referatu s. 9–15; Cz. 1. Moja historia Wydziału. [Wspomnienia ze studiów i pracy na Wydziale Filologicznym oraz Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej od l. 50. XX w.]: Balcerzan Edward: Nie tylko historia, także prehistoria s. 19–27; Pokrzywniak Józef Tomasz: Z perspektywy półwiecza s. 29–36; Meller Katarzyna: Mój Wydział, moja Polonistyka... (sprzed lat) s. 37–41; Mika Tomasz: Zaufać, zapamiętać, zrozumieć s. 43–50; Wesolowska Elżbieta: Filologia klasyczna: refleksja satyryczno-liryczna. W „prosimetrum” uczyniona s. 51–55; Zieliński Bogusław: Moja historia Wydziału, czyli sławistyczna relacja osobista w czterech odsłonach s. 57–63; Ratajczakowa Dobrochna: Jak powstawała poznańska teatrologia s. 65–67; Kozłowski Krzysztof: Książka i ludzie. Moja historia Wydziału s. 69–72; Cz. 2. Mistrzowie i następcy: Bering Piotr: Profesor Kazimierz Liman „vir vere bonus” s. 75–77; Fiecko Jerzy: Jarosław Maciejewski (23.12.1924–28.10.1987) s. 79–84; Kasprzak Elżbieta, Ratajczakowa D.: Galeria naszych mistrzów. Jerzego Ziomka nieformalny portret z pamięci (Portret formalny i naukowy zrobiła przed laty Ewa Wiegandtowa) s. 85–90; Kraskowska Ewa: Wspomnienie o Jerzym Ziomku s. 91–96; Kuczyńska-Koschany Katarzyna: Wspólnota i wolność, nie hierarchia s. 97–101; Migdał Jolanta: Wspomnienie o społecznym człowieku. [Wojciech Ryszard Rzepka] s. 103–108; Mikołajczak Mariola: Profesor Tadeusz Zdanczewicz s. 109–113; Mikołajczak Stanisław: Wspomnienia o Profesorze Zygmuncie Zagórskim s. 115–120; Ratajczak Wiesław: Pień, gałęzie, liście. O poznańskiej historii literatury s. 121–125; Walczak Bogdan: Wspomnienie o profesorach: Władysławie Kuraszkiewicz, Monice Gruchmanowej [1922–2001] i Tadeuszu Skulinie s. 127–137; Wikarjak Teodozja: Wspomnienia na 25-lecie Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM s. 139–142; Harmonogram obchodów 25-lecia Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM s. 143.

428. OLSZEWSKI Henryk: Ludzie uniwersytetu w mojej pamięci. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM ss. 485, nlb. 1. UAM w Poznaniu.
XX–XXI w.

Uniwersytet Jagielloński

429. BANACH Andrzej Kazimierz: Kilka uwag na temat inteligencji pochodzenia chłopskiego z czasów autonomii galicyjskiej na przykładzie studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. [W:] Człowiek – społeczeństwo – źródło. Studia dedykowane profesor Jadwidze Hoff. Pod red. Szczepana Kozaka, Dariusza Opalińskiego, Janusza Polaczka, Szymona Wieczorka, Wioletty Zawitkowskiej. Rzeszów 2015 s. 268–283.

430. BUSZEWICZ Elwira: Dawni mistrzowie. Kultura humanistyczna w kręgu Akademii Krakowskiej doby renesansu. Kraków 2015 Homini – Tyniec Wydaw. Benedyktynów ss. 327, nlb. 1.

431. COLLEGIUM Iuridicum. Red. Andrzej Chwalba. Kraków 2015 Księg. Akademicka ss. 180, il. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Treść: Siedziba prawników w okresie staropolskim: Sroka Stanisław A.: Studia prawnicze w dawnym Uniwersytecie Krakowskim s. 11–21; Szyma Marcin: Kościół św. Marii Magdaleny jako jedna z głównych budowli Okołu i jako kaplica uniwersytecka s. 21–29; Szyma M.: Gmach kolegium prawniczego i Dom Kanonicy do końca epoki nowożytnej s. 35–51; Sroka S. A.: Życie codzienne w murach kolegium s. 51–62; Sroka S. A.: Hojni sponsorzy s. 62–68; Sroka S. A.: Znani mieszkańcy kolegium s. 69–78; Collegium Iuridicum w okresie zaborów: Betlej Andrzej, Dworzak Agata: Przemiany gmachu Collegium Iuridicum w okresie zaborów s. 79–89; Sroka S. A.: Wydział Prawa od reformy Hugona Kołłątaja do przełomu lat 80. i 90. XIX wieku s. 89–94; Sroka S. A.: Siedziba Archiwum UJ w latach 1824–1887 s. 94–102; Sroka S. A.: Siedziba Wydziału Teologicznego UJ w latach 1852–1866 s. 102–104; Sroka S. A.: Drukarnia UJ w gmachu Collegium Iuridicum w latach 1860–1866 s. 104–106; Sroka S. A.: Stróże w Collegium Iuridicum s. 106–109; Sroka S. A.: Co dalej z Collegium Iuridicum? s. 110–111; Sroka S. A.: Siedziba Studium Rolniczego UJ w latach 1890–1911 s. 111–116; Collegium Iuridicum w XX–XXI wieku: Betlej A., Dworzak A.: Przekształcenia Collegium Iuridicum po 1918 r. s. 117–124; Sroka S. A.: Siedziba Archiwum Państwowego w okresie II wojny światowej s. 124–126; Sroka S. A.: Siedziba uniwersyteckich katedr s. 126–144; Bałus Wojciech: Collegium Iuridicum jako siedziba Instytutu Historii Sztuki s. 145–156.

432. FRANASZEK Piotr: „Jagiellończyk”. Działania Służby Bezpieczeństwa wobec Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach osiemdziesiątych XX w. Kraków 2012 IPN-KŚZpNP; Dante ss. 349, nlb. 2, tabl. 102, il., sum. IPN-KŚZpNP. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

433. GAŚSIOROWSKI Stefan, Krawczuk Wojciech: Collegium Kazimierzowskie. Na granicy dwóch światów. Kraków 2015 Księg. Akademicka ss. 90, tabl. 24, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego). XIV–XXI w.

434. KOZŁOWSKA-BUDKOWA Zofia: Studia z dziejów kultury średniowiecznego Krakowa. Wybór Stanisław Szczur; red. t. Wanda Lohman. Kraków 2015 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa ss. XX, 337, nlb. 1, il. Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa. (Biblioteka Krakowska; nr 161).

Z treści: Cz. 3: Uniwersytet: Ostatnie małżeństwo Kazimierza Wielkiego s. 141–151; Założenie Uniwersytetu w Krakowie w roku 1364 i jego rola w rozwoju kultury w Polsce s. 152–171; Kiedy król zaczął budować Uniwersytet na Kazimierzu? s. 172–179; W sprawie Uniwersytetu Kazimierzowskiego (przegląd nowych ustaleń, dyskusji i hipotez) s. 180–195; Odnowienie Jagiellońskie Uniwersytetu Krakowskiego (1390–1414). [Aneks źródłowy] s. 196–290; Uniwersytet Jagielloński w dobie Grunwaldu s. 291–312; Najdawniejsze krakowskie mowy uniwersyteckie s. 313–321; Kodeks Mikołaja Tempelfelda s. 322–328.

435. KRONIKA Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok akademicki 2008/2009 i 2009/2010. Red. nacz. Andrzej Kazimierz Banach. Kraków 2015 UJ ss. 475, nlb. 1, il.

436. MACHAJ Dawid: Zawsze wierny? Sytuacja wyznaniowa w Uniwersytecie Krakowskim w XVI i XVII w. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 95–135.

437. NIEMIEC Dariusz, Starzyński Marcin: Collegium Minus. Kraków 2015 Księg. Akademicka ss. 195, tabl. 20, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

438. OWCZARSKA Małgorzata: Uniwersytet Krakowski w europejskim dyskursie politycznym początku XV w. [W:] *Bellum iustum versus bellum sacrum. Uniwersalny spór w refleksji średniowiecznej*. Konstancja 1414–1418. Red. Zbigniew Rau i Tomasz Tulejski. Toruń 2014 s. 125–163.

439. PIĘKNO darowane. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius. Pod red. Jolanty Pollesch i Macieja Zdanka. Kraków 2014 Muzeum UJ; Archiwum UJ ss. 376, nlb. 2, il., sum.

Wystawa, Collegium Maius UJ, 7 V – 6 VIII 2014 r., z okazji jubileuszu 650-lecia uczelni.

Treść: Stopka Krzysztof: Słowo wstępne s. 6–7; Ozóg Krzysztof: Słowo wstępne s. 8–9; Stopka K.: Fundatorzy, mecenasi i nadania dla Uniwersytetu Krakowskiego w okresie staropolskim s. 10–37; Chwalba Andrzej: Mecenasi i dary dla Uniwersytetu Jagiellońskiego od XIX wieku do czasów współczesnych s. 38–59; Nota redakcyjna s. 62–63; „Piękno darowane”. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius. Katalog wystawy s. 64–331; Biogramy darczyńców, którzy ofiarowali obiekty zamieszczone w niniejszym katalogu s. 333–344; Lista darczyńców – osób i instytucji – na podstawie ksiąg inwentarzowych Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 345–356; Bibliografia s. 357–370.

440. SOŁTAN-LIPSKA Aleksandra: Mazowszanie na Uniwersytecie Krakowskim w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. [W:] *Dzieje Mazowsza*. T. 2: Lata 1527–1794. Praca zbior. pod red. Jana Tyszkiewicza. Pułtusk 2015 s. 459–486.

441. SONDEL Janusz: Przywileje fundacyjne Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz przywilej nadania szlachectwa jego profesorom (z historyczno-prawnym) komentarzem. Kraków 2015 Universitas ss. 354, tabl. 15, il. XIV–XVI w.

442. STANKO Przemysław: Pilźnianie na Uniwersytecie Krakowskim w XV–XVI wieku. Przyczynek do intelektualnych karier mieszkańców Pilźna. [W:] *Dzieje miasta Pilźna*. T. 1. Pod red. Bogdana Stanaszka. Pilźno 2013 s. 27–70.

443. [STO pięćdziesiąt] 150 lat Katedry i Kliniki Pediatrii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Red. Rita Pagacz-Moczarska. Kraków 2015 Katedra Pediatrii UJ Collegium Medicum ss. 95, nlb. 1, il.

444. STOPKA Krzysztof: Uniwersytet Jagielloński w Wolnym Mieście Krakowie (1815–1846). [W:] *Wolne miasto Kraków 1815–1846. Ludzie – wydarzenia – tradycja*. Red. nauk. Piotr Hapanowicz, Mariusz Jabłoński. Kraków 2015 s. 70–83.

445. STUS Marek: Pałac Larischa. Kraków 2015 Księg. Akademicka ss. 147, tabl. 16, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

446. WITT Bronisław: Uniwersytet Kazimierzowski, czyli o początkach nietławnej drogi uczniów Salomona. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 28–36.

447. WŁODARSKI Bartosz: Szkoła Nauk Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego 1920–1949. Kraków 2015 Księg. Akademicka ss. 349, tabl. 23, il., sum. (Societas; 76).

448. ZDANEK Maciej: Studenci Uniwersytetu Krakowskiego w najstarszej zachowanej księdze oficjalatu krakowskiego (1410–1412, 1421–1424). [W:] *Memoria viva. Studia historyczne poświęcone pamięci Izabeli Skierskiej (1967–2014)*. Red. Grażyna Rutkowska i Antoni Gąsiorowski. Poznań-Warszawa 2015 s. 445–458.

Uniwersytet Lwowski

449. KAČMAR Volodimir: Teologinij fakul'tet L'vivs,kogo univrsitetu: struktura ta diál'níst'. [W:] Zagadnienia religijne i narodowościowe we współczesnych badaniach polskich, słowackich i ukraińskich na terenie Euroregionu Karpackiego. Aspekt historyczny, prawny, socjologiczny, filozoficzny i etyczny. Cz. 1. Pod red. Krzysztofa Rejmana, Waclawa Wierzbienca. Jarosław 2015 s. 77–96.

450. [KAHNÍČ Volodimir Stepanovič] Kakhnych Volodymyr: The creation and development of the department of criminal procedure and criminal law of the Lviv University. *Roczniki Administracji i Prawa*. R. 15: 2015 z. 2 s. 119–128, streszcz. XVIII–XX w.

451. PIAKARSKI Michał: Muzykologia na Uniwersytecie Lwowskim i jej twórca Adolf Chybiński. *Przegląd Wschodni*. T. 13: 2014 z. 1 s. 91–109. Od 1912 r.

452. UNIWERSYTET Jana Kazimierza we Lwowie. Red. Adam Redzik. Kraków 2015 Wysocki Zamek ss. 1302, il.

Treść: Wstęp s. 29–48; Redzik A.: Zarys historii Uniwersytetu Jana Kazimierza (perspektywa ustrojowa i ogólnouniwersytecka) s. 49–296; Wolczański Józef: Wydział Teologiczny s. 297–390; Redzik A.: Wydział Prawa s. 391–558; Sroka Łukasz Tomasz: Wydział Humanistyczny. Współpr. A. Redzik s. 559–676; Duda Roman, Wróblewski Andrzej Kajetan, Redzik A.: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy s. 677–790; Wojtkiewicz-Rok Wanda: Wydział Lekarski s. 791–894; Mudryj Marian: Spór o ukraiński uniwersytet we Lwowie na przełomie XIX i XX stulecia i Ukraiński (Tajny) Uniwersytet (1921–1925) s. 895–920; Redzik A.: Uniwersytet Lwowski w latach 1939–1946 s. 921–1086.

453. WIADERNA-KUŚNIERZ Renata: Prawo rzymskie na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie w okresie międzywojennym (1918–1939). Toruń-Słupsk 2015 Adam Marszałek; Akad. Pomorska ss. 516, il.

Uniwersytet Łódzki

454. KAŹMIERSKA Kaja, Waniek Katarzyna, Zysiak Agata: Opowieść Uniwersytet. Łódź akademicka w biografiach wpisanych w losy Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 452, il.

455. KOŁODZIEJ Karolina, Kronenberg Maciej: 70 lat Uniwersytetu Łódzkiego w przestrzeni miejskiej Łodzi (1945–2015). Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 132, tabl. 32, il.

456. ŁÓDZKIE przestrzenie i praktyka teorii. 70 lat Katedry Teorii Literatury Uniwersytetu Łódzkiego (1945–2015). Red. Jarosław Pluciennik, Anna Zatora. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 25, il. UŁ.

457. PUŚ Wiesław: Zarys historii Uniwersytetu Łódzkiego 1945–2015. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 387, il. Rec.: Stobiecki Rafał, *Rocznik Łódzki*. T. 63: 2015 s. 229–233.

458. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Pod red. Agnieszki Liszewskiej i Anny Pikulskiej-Radomskiej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 248, il.

459. SZKOŁY naukowe i kierunki badań na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Tradycja i współczesność. Pod red. Jolanty Grotowskiej-Leder i Eugeniusza Kwiatkowskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ ss. 358, nlb. 2, il.

460. WITKOWSKA-Urban Ewa: Działalność organizacyjna i naukowo-dydaktyczna pedagogów i psychologów na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1949–1962. *Rocznik Łódzki*. T. 63: 2015 s. 107–128.

461. KRUSZYŃSKI Marcin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w latach 1944–1989. Zarys dziejów uczelni w warunkach PRL. Lublin 2015 IPN-KŚZpNP. Oddz. ss. 439, il. IPN-KŚZpNP. Oddz. w Lublinie. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

462. POCZĄTKI Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej we wspomnieniach studentów i pracowników 1944–1955. Pod red. Ryszarda Szczygła. Lublin 2015 Wydaw. UMCS ss. 303, il.

463. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat ośrodka geograficznego w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Red. Ewa Skowronek, Elżbieta Kardaszewska, Małgorzata Flaga. Lublin 2015 Wydaw. UMCS ss. 338, il. Wydz. Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS.

464. TAK było. 70 lat lektoratów języków obcych w UMCS (1945–2015). Red. Danuta Dziełanowska, Janusz Maliszewski, Teresa Ochab. Lublin 2015 Wydaw. UMCS ss. 149, il.

465. WRONA Janusz, Zaporowski Zbigniew: 70 lat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. *Studia z dziejów Uczelni*. Lublin 2015 Wydaw. UMCS ss. 458, il., sum.

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

466. COLLEGIUM Anatomicum w Poznaniu – o historii, sztuce i nauce. Pod red. Macieja Zabla i Ewy Sumelki. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Medycznego im. Karola Marcinkowskiego ss. 481, nlb. 1, il. Uniw. Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Z treści: Sumelka E.: Budowa, 1920–1929 s. 17–27; Sumelka E.: Pałac Sztuki na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu 16 maja – 30 września 1929 roku s. 28–41; Sumelka E.: Przeprowadzka, 1930–1939. Zakłady nauk podstawowych w nowych siedzibach s. 42–47; Sumelka E., Zabel M.: II wojna światowa, 1939–1945 s. 48–59; Sumelka E.: Odbudowa gmachu i życia uczelnianego po II wojnie światowej, 1945–1950 s. 60–73; Sumelka E.: Collegium Anatomicum Akademii Medycznej po 1950 roku – katedry, zakłady, daty s. 74–77; Dzisiejsze zakłady nauk podstawowych w Collegium Anatomicum s. 78–284; Collegium Anatomicum w życiu Uczelni s. 286–467.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

467. GŁUCHOWSKI Jan: Moja Alma Mater. UMK 1962–2012. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK ss. 366, il.

Wspomnienia prawnika.

468. SUPRUNIUK Anna, Supruniuk Mirosław A.: Uniwersytet z Łaski Bożej. Lata 1945–1946 w historii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w prasie i radio. Ze wspomnieniem Andrzeja Tomczaka. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK ss. 548, nlb. 1, il. Archiwum UMK.

Uniwersytet Opolski

469. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego. Red. Maria Katarzyna Lasatowicz, Daniela Pelka. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego ss. 164, il. Uniw. Opolski.

Zał. w 1990 r.; zawiera też wspomnienia.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

470. [CZTERDZIESTOPIĘCIOLECIE] 45-lecie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Księga pamiątkowa. Pod red. Marzeny Błazewicz-Woźniak. Lublin 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 248, il. Wydz. Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

471. JACKOWSKA Izabella, Dolatowski Zbigniew, Gustaw Waldemar: 10-lecie Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Księga pamiątkowa. Lublin 2015 Uniw. Przyrodniczy ss. 123, il.

Od 2005 r.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

472. JAWORSKI Paweł, Kotecki Andrzej: Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 253, nlb. 2, il. Uniw. Przyrodniczy we Wrocławiu. (Monografie; 185).

Uniwersytet Szczeciński

473. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat Instytutu Nauk o Morzu Uniwersytetu Szczecińskiego 1990–2015. Pod red. Stanisława Musielaka i Anna Cedro. Szczecin-Książnica Pomorska 2015 Uniw. Szczeciński ss. 268, il. Uniw. Szczeciński. Wydz. Nauk o Ziemi. Inst. Nauk o Morzu.

474. KRÓL Joanna, Magiera Elżbieta: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego (1985–2015). Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wydz. Humanist. US Minerwa ss. 428, il.

Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

475. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie 1955–2015. Zespół red. Małgorzata Bąkowska [i in.]. Szczecin 2015 Wydaw. Uczelniane ZUT ss. 217, il.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

476. [DWUDZIESTOLECIE] 20-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (1995–2015). Księga jubileuszowa. Pod red. Janusza Hellera i Andrzeja Szmyta. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 300, nlb. 2, il.

Prezentacja władz wydziału, działalności katedr oraz Międzynarodowego Centrum Biznesu i Administracji Publicznej.

477. [DWUDZIESTOLECIE] 20-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (1995–2015). Nauki Ekonomiczne na Warmii i Mazurach. Pod red. Janusza Hellera i Andrzeja Szmyta. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 221, nlb. 3, il.

Treść: Heller J., Szmyt A.: Wstęp s. 15–19; Niedzielski Eugeniusz, Gornowicz Mirosław: Nauki ekonomiczne na Warmii i Mazurach w ujęciu historycznym s. 21–28; Historia powstania Wydziału Nauk Ekonomicznych – fakty i wspomnienia s. 29–44; Organiściak-Krzykowska Anna: Nauka i współpraca międzynarodowa s. 45–79; Nasalski Zbigniew, Wierzejki Tomasz: Działalność dydaktyczna Wydziału s. 80–95; Bogdański Marcin: Wydział w kształtowaniu kapitału ludzkiego w regionie s. 96–114; Oliński Marian, Siwkiewicz Jerzy: Współpraca z otoczeniem zewnętrznym s. 115–134; Wspomnienia i refleksje dziekanów Wydziału Nauk Ekonomicznych. [Wyd.] J. Heller. [Wspomnienia E. Niedzielskiego, Henryka Lelusza, Romana Kisiela, M. Gornowicza, J. Hellera] s. 135–176; Wspomnienia i refleksje absolwentów. Wybór i red. J. Heller s. 177–220.

Uniwersytet Warszawski

478. TAMIL in Warsaw. Celebrating the 40th anniversary of Tamil studies at the University of Warsaw (2012/2013). Ed. by Danuta Stasiak and Jacek Woźniak. Warszawa 2014 Dom Wydawniczy Elipsa ss. 198.

Zakład Azji Południowej.

Uniwersytet Wileński

479. DĄBROWSKI Przemysław: Nauczanie nauki administracji i prawa administracyjnego na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 1 s. 299–322.

480. KANIA Agnieszka: Okoliczności powstania Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919/1920). *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 12: 2015 s. 161–177.

481. MALICKA Danuta: Studium Historii Prawa Litewskiego (1934–1939) przy Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Zarys działalności. *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 145–154.

482. TARKOWSKI Mikołaj: Wydział Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w latach 1919–1939. Gdańsk 2015 Wydaw. Gdańskiej Szkoły Wyższej ss. 344, il.

Uniwersytet Wrocławski

483. JASIŃSKA Kamilla, Łagojda Krzysztof: Skreśleni przywrócenii – podsumowanie projektu „Skreśleni”. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 163–173.

Dot. osób pozbawionych po 1933 r. stopni naukowych uzyskanych na Uniwersytecie we Wrocławiu.

484. KSIĘGA pamiątkowa Jubileuszu 200-lecia utworzenia Państwowego Uniwersytetu we Wrocławiu. T. 4: Uniwersytet Wrocławski w kulturze europejskiej XIX i XX wieku. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej, Wrocław, 4–7 października 2011 r. Commemorative book for the 200th anniversary of the establishment of the State University in Wrocław. T. 4: Wrocław University in the European culture of the 19th and 20th centuries. Papers from the international scientific conference, Wrocław, 4–7 October 2011. Red. Jan Harasimowicz. Wrocław 2015 Wydaw. Univ. Wrocławskiego ss. 848, il. (Acta Universitatis Wratislaviensis; nr 3527).

Z treści: Gaber Klaus: „Nobilitas literaria Silesiae” vor Gründung der Universität. Breslau als Hochburg gelehrter Studien der Frühen Neuzeit s. 15–30; Herzig Arno: Der preussische Staat und die Neugründung der Universität Breslau 1811 s. 31–38; Wendebourg Dorothea: Die Gründung der evangelisch-theologischen Fakultät der Universität Breslau s. 39–48; Koredczuk Józef: Prawnicze tradycje Viadriny na Uniwersytecie Wrocławskim s. 49–56; Bończuk-Dawidziuk Urszula: Wkład Johanna Gustava Gottlieba Büschinga (1783–1829) w tworzeniu bazy materialnej i koncepcji naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Wrocławskiego s. 57–67; Galik Elżbieta: Działalność Akademickiego Królewskiego Archiwum Prowincjonalnego we Wrocławiu w strukturach Uniwersytetu Wrocławskiego 1811–1822 s. 69–79; Popiński Krzysztof: Formy organizacyjne życia studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811–1945 s. 83–90; Borzyszkowski Józef: Florian Ceynowa i jego młodokaszubscy następcy a Uniwersytet Wrocławski s. 91–99; Schmolders Claudia: Zweierlei Vorfahren. Über August Schmolders und Günter Schmolders als Mitglieder des Lehrkörpers zwischen 1844 und 1940 s. 101–106; Kulczyńska Marta Katarzyna: „Artes serviunt vitae, sapientia imperat”. Z rodzinnej sagi rodu uczonego Kulczyńskich s. 107–111; Körfer Tobias Norbert: Die Geschichte der Traditionspflege der Universität zu Breslau durch die Universität zu Köln ab 1951 s. 113–123; Popińska Jolanta: Formy organizacyjne życia studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1945–1989 s. 125–131; Tomiczek-Grzywna Martyna: Formy aktywności studentów podejmowane po 1989 roku s. 133–140; Pośpiech Remigiusz: „honoris Causa” dla muzyki. Kompozytorzy i dyrygenci jako honorowi doktorzy Uniwersytetu Wrocławskiego s. 147–154; Kunicki Wojciech: Przestrzeń Uniwersytetu Wrocławskiego w literaturze niemieckiej s. 155–166; Giblak Beata: Uniwersytet Wrocławski we wspomnieniach Maxa Herrmanna-Neissego s. 167–173; Steinrässer Inge: Das Kulturerbe der schlesischen Zisterzienser und die neu gegründete Universität zu Breslau s. 185–192; Joachimiak Grzegorz: Z historii uniwersyteckich zbiorów posekularyzacyjnych. „I Trastulli d’Apollo” jako rękopis uzupełniający kolekcję tak zwanych krzeszowskich tabulatur lutniowych z XVIII wieku s. 193–206; Drożdżewska Agnieszka: Zbiory biblioteki dawnego Instytutu Muzycznego przy Uniwersytecie Wrocławskim. Historia i znaczenie s. 215–220; Schnelling-Reinicke Ingeborg: Quellen zur Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität Breslau und zum Staatsarchiv Breslau im Geheimen Staatsarchiv preussischer Kulturbesitz s. 221–230; Bończuk-Dawidziuk U., Palica Magdalena: Kolekcja zabytków starożytnych architekta Eduarda Schauberta (1804–1860) ze zbiorów dawnego wrocławskiego muzeum uniwersyteckiego s. 231–238; Błaszczyk Tomasz: Problemy z ortodoksją na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Wrocławskiego w XIX wieku s. 241–249; Samerski Stefan: Der Papsthistoriker Franz Xaver Seppelt (1883–1956) und die Kirchengeschichte in Breslau. Streiflichter s. 259–264; Chrobak Werner: Hubert Jedin (1900–1980), Privatdozent und Diözesanarchivar in Breslau, profilierter Kirchenhistoriker in Rom und Bonn s. 265–274; Widok Norbert: Berthold Altaner – światowej sławy patolog wrocławski s. 289–295; Haas Reimund: Rheinische Kirchenrechtsgeschichte in Köln und Bre-

slau – Prof. Dr. Dr. Franz Gescher (1884–1945) s. 297–305; Meyer Dietrich: Die evangelisch-theologische Fakultät der Universität Breslau in der Kaiserzeit (1871–1918) s. 307–317; Schott Christian-Erdmann: Der Systematische Theologe Rudolf Hermann (1887–1962) und seine Breslauer Schüler im III. Reich und nach 1945 s. 335–341; Stolle Volker: Breslauer Professoren im lutherischen Widerstand gegen die preussische Kirchenunion s. 343–351; Scholtz Gunter: Die Philosophie an der neu gegründeten Universität Breslau s. 353–361; Alechnowicz-Skrzypek Iwona: Pierwsze doktoraty filozoficzne kobiet na Uniwersytecie Wrocławskim s. 381–387; Koczanowicz-Dehnel Iwona: Wrocławski okres (1897–1916) w działalności naukowej Louisa Williama Sterna s. 399–408; Mommsen Peter: Theodor Mommsen in Breslau 1854–1858 s. 429–439; Demidziuk Krzysztof: Hans Seger i Martin Jahn – twórcy śląskiej szkoły archeologicznej s. 441–452; Wójcik Marek L.: Sfragistyka wrocławska w latach 1811–1945 s. 453–461; Seng Eva-Maria: August Grisebach und die Neuausrichtung der deutschen Kunstgeschichte Anfang des 20. Jahrhunderts s. 463–472; Kaczmarek-Lińw Klara: Dagobert Frey in Breslau. Schlesien und Polen im Spannungsfeld zwischen Kunstgeschichte und Politik s. 493–502; Irngang Winfried: Die wissenschaftliche und berufliche Karriere deutscher und österreichischer Historiker der Universität Breslau nach 1945 s. 503–510; Kopeć Mieczysław: Tradycje naukowe Uniwersytetu Wrocławskiego. Wojciech Kóka i jego badania archeologiczne s. 517–519; Neuhoff Wiesława: Dzieje Katedry Historii Sztuki na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–1957 s. 527–539; Kos Jerzy Krzysztof: Między Poznaniem i Wrocławiem. Zofia Ostrowska-Kęłbowska (1931–2010) jako inicjatorka badań nad sztuką nowoczesną na Śląsku s. 547–551; Szajda Marek: Profesor Jerzy Krókowski. Filolog – wychowawca – taternik s. 553–559; Geck Karl Wilhelm: Otto Kinkeldey und Max Schneider. Zwei Kretzschmar-Schüler als Initiatoren des Fachs Musikwissenschaft s. 575–583; Kałamarz Wojciech: Książd profesor Hieronim Feicht CM jako niestrudzony krzewiciel polskiej muzyki w okresie powojennym s. 593–608; Wolański Andrzej: Profesor Jerzy Woronczak w służbie muzykologii polskiej s. 609–611; Sokołowski Jan: Językoznawstwo słowiańskie na Uniwersytecie Wrocławskim (1945–2010) s. 613–621; Jarosz Józef: Eugen Kölbing – ein Vierteljahrhundert im Dienste der Breslauer „Alma Mater” s. 623–630; Żarski Krzysztof: Kontynuacja czy degeneracja? Profesora Karla Weinholda w PRL życie po życiu s. 631–637; Więśław Witold: „Mathematica Wratislaviensis” (1702–2011). Some historical remarks s. 641–646; Girlich Hans Joachim: Zur Genealogie bedeutender Mathematiker an der Universität zu Breslau 1811–1945 s. 647–653; Duda Roman: The beginnings of new mathematics in Wrocław after 1945 s. 665–667; Wolfshmidt Gudrun: Kirchhoff und Bunsen, einflussreiche Professoren der Universität Breslau (Wrocław), und ihr Beitrag zur Entwicklung der Spektralanalyse s. 669–676; Żlobicki Wiktor: Clara Immerwahr i Fritz Haber. O pierwszej kobiecie z tytułem doktorskim na Uniwersytecie we Wrocławiu i jej mężu – nobliście s. 677–680; Torge Reimund: Julius Franz: A selenographer of the University of Wrocław s. 681–686; Bussemer Peter, Müller Steven: Erwin Schrödinger und die Farbenlehre s. 687–695; Winnewisser Brenda P.: Hedwig Kohn and the University of Breslau, 1907–1938 s. 703–712; Tomaszewski Witold: Czterdzieści lat z Uniwersytetem Wrocławskim s. 713–716; Denk Ernst-Otto: „Deus fluvii Viadrus” – Symbol der Oder in der Tradition der Universitäten Frankfurt an der Oder und Breslau s. 719–724; Bergman Paweł: Antropologia we Wrocławiu w latach 1811–1945 s. 733–741; Keil Gundolf: Joseph Klapper und die Fachprosaforschung s. 743–755; Bruziewicz-Miklaszewska Barbara: Uniwersytecka stomatologia we Wrocławiu przed 1945 rokiem. Jej rozwój i ludzie s. 757–768; Beddies Thomas: Karl Bonhoeffer und die (Universitäts-) Psychiatrie in Breslau (1893–1912) s. 769–774; Gąsior-Chrzan Barbara, Chrzan Barbara Renata: Uniwersytecka Klinika Dermatologiczna we Wrocławiu w latach trzydziestych XX wieku s. 775–778; Einhorn Ignacy, Włodarczyk Tamara: Od emancypacji do prześladowań. Uczeń pochodzenia żydowskiego na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811–1935 s. 779–787; Kranich Kai: Unwürdige Doktores? Über die Entziehung von Doktorgraden an der Universität Breslau während der NS-Diktatur s. 789–798; Steffen Katrin: Ludwik Hirsfeld und Wrocław: Ein Wissensraum von Neuanfang und Kontinuität s. 799–805; Smereka Joanna: Moritz Sadebeck (1809–1885) – naukowy entuzjasta w służbie państwowej s. 807–813; Biała Jadwiga: Wkład profesorów Uniwersytetu Wrocławskiego w rozwój meteorologii s. 815–822; Staško Stanisław, Migoń Piotr, Łoboda Jan, Puziewicz Jacek: Geografia i geologia na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–2010 s. 823–830; Seaward Mark R. D.: Symbiosis in action: Three decades of scientific partnership between Wrocław and Bradford Universities s. 831–834; Malicka-Błaszkiwicz Maria, Otlewski Jacek: Faculty of Biotechnology: History and perspectives s. 835–842.

485. PISARSKI Grzegorz: Dziadokłodycy studenci Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1829–1921. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 34–48.

Dziadowa Kłoda k. Oleśnicy.

486. PISARSKI G.: Studenci ze wsi ziemi kłódzkiej na Królewskim Śląskim Uniwersytecie im. Fryderyka Wilhelma we Wrocławiu w latach 1880–1920. Cz. 2. Stan na trzy semestry roku 1900. Zesz. Muzeum Ziemi Kłódzkiej. [Z.] 13: 2015 s. 71–86.

Cz. 1. *Tamże*. [Z.] 12: 2013.

Warmińskie Seminarium Duchowne „Hosianum”

487. COR diocesis. 450 lat Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” (1565–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Kopiczko i Pawła Rabczyńskiego. Olsztyn 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. UWM ss. 733, il.

Z treści: Prejs Roland: Seminaria duchowne w postanowieniach Soboru Trydenckiego i praktyce Kościoła w XVI–XVIII w. s. 25–33; Kopiec Jan: Miejsce seminarium duchownego w potrydenckiej reformie Kościoła (na przykładzie diecezji wrocławskiej) s. 35–43; Kopiczko A.: Seminaria duchowne w Polsce. Spór o pierwszeństwo s. 45–52; Kopiczko A.: Kolegium w Braniewie (do kasaty zakonu jezuitów) s. 53–64; Kopiczko A.: Seminarium Duchowne w Braniewie w latach 1565–1780 s. 65–85; Kopiczko A.: Seminarium Papieskie w Braniewie s. 87–94; Zysk Justyna: Życie i działalność rektorów kolegium braniewskiego s. 95–105; Skien-dziul Sylwia: Regensi Seminarium Duchownego w Braniewie w okresie jezuickim s. 107–120; Achremczyk Stanisław: Wkład braniewskiego „Hosianum” w kształcenie elit Rzeczypospolitej szlacheckiej s. 121–143; Markarczyk Irena: Wznowienie działalności Seminarium Diecezjalnego w Braniewie po pierwszej wojnie szwedzkiej s. 145–156; Zawadzki Wojciech: Absolwenci gimnazjum jezuickiego w Braniewie w szeregach duchowieństwa zakonnego s. 157–194; Nowicki Tomasz: Absolwenci Alumnatu Papieskiego w Braniewie zaangażowani w duszpasterstwo parafialne na Pomorzu s. 195–212; Kościelak Sławomir: Kolegium Braniewskie w relacjach z domami Prowincji Polskiej Towarzystwa Jezusowego w Prusach Królewskich w XVI–XVIII wieku s. 213–234; Ornatk Adam Stefan: Biskup Joseph von Hohenzollern (1776–1836) i wyższe seminarium duchowne w Królestwie Pruskim s. 255–270; Jodkowski Marek: Materialne podstawy działalności Seminarium Duchownego w Braniewie w pierwszych dziesięcioleciach XIX wieku s. 271–291; Kopiczko A.: Regensi Seminarium Duchownego „Hosianum” w latach 1780–1945 s. 293–320; Krebs Magdalena: Praca Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Warmińskim Seminarium Duchownym w Braniewie w latach 1893–1945 s. 321–328; Šaltauskaitė Vilma: Elementy dyscypliny duchowości jezuickiej w regułach instytucji wychowujących duchownych w XIX wieku (Wilno – Petersburg, Wornie – Kowno) s. 329–342; Bielinowicz Adam: Przygotowanie alumnów do nauczania religii i katechezy parafialnej, prowadzone w WSD „Hosianum” w latach 1949–2015 s. 371–381; Kozicki Paweł: Formacja duchowa w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie po 1945 roku s. 383–391; Ropiak Sławomir: Nauka śpiewu kościelnego w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach 1949–2015 s. 393–415; Kulesz Zbigniew: Psychologia w procesie przygotowania do kapłaństwa. Praktyczna adaptacja wytycznych Kościoła w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku s. 431–444; Parol Aleksandra: Działalność Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” w świetle „Warmińskich Wiadomości Archidiecezjalnych” s. 445–465; Parol A.: Wydział Teologii UWM w latach 1999–2011 w świetle „Warmińskich Wiadomości Archidiecezjalnych” s. 467–470; Garwoliński Tomasz: Powojenne dzieje Biblioteki Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie s. 471–502; Rabczyński P.: Rektorzy powojennego „Hosianum” s. 517–546; Jezierski Jacek, Parzych-Blakiewicz Katarzyna: Sylwetka naukowa biskupa Juliana Wojtkowskiego w świetle bibliografii za lata 1950–2014 s. 547–556; Wykowski Bogumił: Ks. Jan Jakub Jestadt – nauczyciel akademicki i duszpasterz w diecezji warmińskiej w świetle akt partyjnych i Wydziału do Spraw Wyznań s. 557–592; Kopiczko A.: Posługa Sióstr Obliczanek s. 593–599; Leszczyńska Kamila Joanna: Praca Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach 1991–2010 s. 601–611; Skowroński Antoni: Historia i współczesność Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Elckiej w kontekście Jubileuszu 450-lecia Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie s. 613–633; Puchalski Grzegorz: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej (1992–2015) s. 635–654; Aneks źródłowy s. 655–723.

Wojskowa Akademia Polityczna

488. MIKULA Wojciech Stanisław: Katedra Historii Wojen i Historii Wojskowości Wojskowej Akademii Politycznej w latach 1957–1990. Przyczynek do dziejów szkolnictwa wojskowego w PRL. Pruszków 2015 Wydaw. M.M. ss. 62, il.

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku

489. WIATROWSKI Zygmunt, Gawroński Adam: Absolwenci pedagogiki o swoich studiach i losach profesjonalnych. Opracowanie z okazji 20-lecia Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Włocławek 2015 Wyższa Szkoła Humanist.-Ekonom. ss. 253, il.

Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych

490. SZKOŁA Orląt. Album pamiątkowy wydany z okazji 85-lecia najstarszej uczelni lotniczej w Polsce. Red. nauk. Józef Zieliński. Warszawa 2010 Dowództwo Sił Powietrznych ss. 160, il.
Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku

491. TOMASZEWSKA Dorota: Kryzys słupskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (WSP) w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych XX wieku. *Słupskie Studia Historyczne*. Nr 20: 2014 s. 257–291.

Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie

492. CHOJNACKI Juliusz C., Jackowski Edward: Kortowo naszej młodości 1963/68. Materiał na 40. zjazd absolwentów Wydziału Rybackiego z 1968. Szczecin-Darłowo 2015 Krantom Roman Kravchuk ss. nlb. 2, 73, il.
Wspomnienia ze studiów w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie.

IV. BIOGRAFIE

1. Zbiory życiorysów

493. [CZEŃSTOCHOWSKA-Jędrzejak Magdalena]: Małachowiacy – zwyczajni i niezwykli 1180–2014. Zebrała i oprac. ... Warszawa 2015 Fotoskład; na zlec. Marka Chojnackiego ss. 303.
ILO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku – słownik biograficzny.

494. IN MEMORIA aeterna. Pracownicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II spoczywający na Cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie. Oprac. Marek Pawelec. Lublin 2015 Wydaw. KUL ss. 115, nlb. 2, tabl. 1, il. KUL.

495. KRZANOWSKI Adam, Ociepka Anna: Krośnieńscy nauczyciele. Jan Krzanowski (1921–1984) i Tadeusz Sarapuk (1931–1994). Krosno 2015 Armagraf ss. 139, il. (Portrety Krośnian).

496. KSIĘGA jubileuszowa Uniwersytetu Szczecińskiego 1985–2015. Oprac. Leszek Wątróbski. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski ss. 183, nlb. 1, tabl. 24, il.
Słownik biograficzny.

497. OCHENDUSZKO Tadeusz: Leksykon kadry kierowniczej gimnazjów galicyjskich w okresie autonomii. Rzeszów 2015 Koraw; we współpr. z Regionalnym Stow. Pamięci Hist. „Ślady” ss. 197, nlb. 1, il.
Słownik biograficzny.

498. PAMIĘCI uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły w Pyszącej. *Śremski Notatnik Historyczny* Nr 15: 2015 s. 5–205.

Treść: Budzyń Krzysztof: Słowo od byłego ucznia s. 5; Budzyń K.: Szkoły tysiąclatki s. 6–9; Budzyń K.; Z dziejów nowej szkoły w Pyszącej 1965–2015 s. 10–61; Stamm Anna: Szczepan Szczepaniak (1901–1966), urodził się w Pyszącej, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, emigrant zarobkowy we Francji s. 62–66; Zamaraska Krystyna; Droga życiowa mojego ojca kpt. Czesława Klaczyńskiego (1901–2004) ostatniego powstańca wielkopolskiego ziemi śremskiej s. 67–85; Budzyń K.: Mój pierwszy nauczyciel, Stanisław Ratajczak (1902–1989) s. 86–109; Ratajczak S.: Moje wspomnienia z pracy pedagogicznej i związkowej na terenie byłego powiatu śremskiego s. 111–122; Merczyńska Danuta: Moja praca w szkole w Pyszącej s. 123–128; Staszak Łucja: Będę pamiętać... s. 129–132; Ciesielska Urszula: Kazimierz Genderka (1935–2008), kierownik i dyrektor szkoły w latach 1964–1986 s. 133–139; Ciesielska U.: Moje wspomnienia z pracy w szkole w Pyszącej s. 140–146; Budzyń K.: Moje czasy szkolne i pozaszkolne. Pierwsi nauczyciele w nowej szkole (lata 1964–1972) s. 147–168; „Z Pyszącej w daleki świat”. Z Grażyną Józwiak-Bednarski rozmawiał K. Budzyń s. 169–187; Frankiewicz Paulina: Wspomnienia uczennicy z lat 1999–2006 s. 188–190; Cubal Karolina: Wspomnienia uczennicy z lat 2005–2013 s. 191–193; Budzyń K.: Jolanta Pajsert, dyrektor szkoły w latach 1986–2014 s. 194–197; Szlachta Wojciech: Jak trafiłem do szkoły w Pyszącej s. 198–200; Budzyń K.: Szkoła Podstawowa w Pyszącej. Kadra i uczniowie (stan 1 września 2015) s. 201–202; Budzyń K.: Słownik biograficzny Pyszącej s. 203–205.

499. PIETRZAK Janina: Z Kresów do Augustowa. *Rocznik Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 265–273.
Sylwetki nauczycieli przesiedlonych po II wojnie światowej.

500. PROFESOROWIE lwowscy na Politechnice Śląskiej. Pod red. Damiana Reclawa, Wiesława J. Bąby. Gliwice 2015 Muzeum w Gliwicach ss. 503, il.

501. PROFESOROWIE Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. T. 1: 1364–1780. Pod red. Waclawa Uruszczaka. Kraków 2015 Wydaw. UJ ss. XXIX, nlb. 1, 451, nlb. 2, il.
Rec.: Olszewski Henryk, *Czasopismo Prawno-Historyczne*. T. 67: 2015 z. 2 s. 330–334.
T. 2. 2014.

502. SŁOWNIK biograficzny zasłużonych nauczycieli Płocka i powiatu płockiego. Zespół red. Bożenna Tomaszewska [i in.]. Płock 2015 Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego ss. 112, il. Zarząd Oddz. Zw. Nauczycielstwa Pol. Komisja Hist. w Płocku.
XX–XXI w.

503. ZWIĄZEK Nauczycielstwa Polskiego w Wielkopolsce. Biogramy. Poznań 2015 Zarząd Okręgu Wielkopolskiego Zw. Nauczycielstwa Pol. ss. nlb. 2, 192, il.
Słownik biograficzny, XX–XXI w.

2. Poszczególne biografie

504. LINETTY Jakub: **Antoni z Napachania** 1494–1561 rektor Akademii Krakowskiej. Napachanie 2015 Stow. Forum Antoniego z Napachania ss. 103, il.

505. BIELICZYŃSKI Stanisław]: Fragmenty z życiorysu Stanisława **Bieliczyńskiego**, dotyczące pracy dydaktyczno-pedagogicznej i społecznej od chwili podjęcia jej w zawodzie nauczycielskim. *Bieżeńskie Zeszyty Historyczne*. Nr 28: 2014 s. 168–221.

Lata 1922–1948.

506. GROCHOWSKI Leonard: Profesor Tadeusz **Bieńkowski** (1932–2015). Historyk wychowania, nauki i kultury w świetle koleżeńskich wspomnień. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 11–15.

507. MUSZAŁSKI Andrzej Bobola: Maria **Biernat** [1911–1992] – założycielka płockich Igiełek. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 67–69.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa, obecnie Zespół Szkół Odzieżowych nr 8 w Płocku, zał. w 1945 r.

508. RYCHLIK-RADOCHOŃSKA Helena: Nasza pani kierowniczka. Pamięci Jadwigi **Chmielewskiej** [1902–1977]. Tarnów-Nehrybka 2014 S-can Wydaw., Katarzyna i Dariusz Kobylański; Stow. Inicjatyw Lokalnych „Jawor” ss. 102, nlb. 2, il.

509. ZBIGNIEW **Czarnuch** [ur. 1930]: jego misją jest edukacja. Seine Mission ist die Vermittlung von Bildung. Koncepcja, wybór i red. Catherine Griefenow-Mewis; tł. Grzegorz Załoga. Witnica 2015 Pol.-Niem. Stow. Educatio ss. 72, il.

Tekst równol. pol., niem.

510. CELER Bogumiła: Konferencja naukowa „Sławomir **Czerwiński** i wychowanie Państwowe”, Kalisz, 14–15 kwietnia 2014 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 57: 2014 nr 3/4 s. 187–191.

511. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Jan **Ćwikowski** [1879-?]. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 46–55.

512. APANEL Anna Maria, Kotarski Piotr: Wiktor **Dega** – wybitny lekarz i pedagog (1896–1995) – wspomnienie w dwudziestą rocznicę śmierci. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 143–150.

513. KOŃCZEWSKI Grzegorz: Karol **Dokuczyc**, nauczyciel z Michałk (1910–1940). *Rocznik Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 329–341.

514. PLEZIA Wiesław: Władysław **Gdula** (1880–1956) – nauczyciel i malarz. Sylwetka i drobek artystyczny. *Strzyżowski Rocznik Muzealny*. T. 1: 2015 s. 307–338.

515. MILUŚKA-STASIAK Jadwiga: Stefan January **Giller** (1833–1918) poeta, nauczyciel i działacz społeczny. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyjaciół Nauk ss. 109, nlb. 1, il. (Kaliszanie; 10).

516. DUTKIEWICZ Marek: Doktor Jan **Góral** (24 III 1936 – 24 I 2013). *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 15: 2014 s. 345–347.

517. TERTEKA Małgorzata: Życie codzienne Marii Krystyny **Habsburg** (1923–2012). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 119–141.

Habsburgowie z Żywca.

518. MĄDRY Wojciech: Stanisław Adolf **Hoffmann** (1896–1972) filolog klasyczny i wychowawca młodzieży, nauczyciel łaciny w gimnazjum w Śremie w latach 1931–1939. *Śremski Notatnik Historyczny*. Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 108–117.

519. MICHALSKI Grzegorz: Tadeusz **Jalmużna** (1939–2006) – polski historyk wychowania. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 167–176.

520. PAMIĘCI Profesora Stanisława **Jastrzębskiego**. Red. Julian Dybiec. Kraków 2015 Bik-studio Krzysztof Marek Szwaczka ss. 77, il.

Treść: Majkowska Rita: Wprowadzenie s. 7–8; Dybiec J.: Prawda – Dobro – Piękno s. 9–10; Biliński Piotr: Stanisława Jastrzębskiego (1941–2014) droga do Nowodwórka s. 11–16; Dziwisz Stanisław: List na uroczystość pogrzebową Stanisława Jastrzębskiego s. 17–20; Mowy pogrzebowe Stanisława Kurdziela i Tomasza Malickiego s. 21–38; Jastrzębski Stanisław: Dzieje młodzieżowego teatru szkolnego w gimnazjach ogólnokształcących Krakowa z pierwszej połowy lat międzywojennych – (fragmenty pracy magisterskiej) s. 39–77.

521. ŚLĘCZKA Ryszard: Andrzej **Kliś** (1951–2011) – nauczyciel akademicki i historyk wychowania. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 177–184.

522. WIECZOREK Andrzej: Ppłk dypl. Włodzimierz Mieczysław **Kowalski** 17.04.1889–8.08.1969. Nauczyciel, żołnierz, powstaniec wielkopolski. Gołańcz 2014 Gołaniecki Ośr. Kultury – Region. Izba Tradycji; Pejzaż ss. 407, nlb. 1, il.

523. WAKSMUNDZKI Jacek: Porucznik rezerwy Jan **Kozaczka** [1888–1942]. Pedagog i komendant Obwodu Nowotarskiego Związku Strzeleckiego. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 273–276.

524. SADOWICZ Aleksandra: Wspomnienie o Marii **Kudasik** [1910–2010]. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 221–232.

525. WALEWANDER Edward: Profesor Teresa **Kukolowicz** [1925–2014], człowiek uniwersytetu. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 17–20.

526. JANKOWSKA Teresa: Odwaga w niebezpieczeństwie. Każde dziecko było dla niej skarbem. Sługa Boża Stanisława **Leszczyńska** [1896–1974]. Warszawa 2014 Fidei ss. 101, nlb. 2. (O Świętych Trochę Inaczej; 64).

527. BORZYSZKOWSKI Józef: Teresa **Lilla** (1931–2015) – nauczycielka, katechetka, gospodyni plebanii parochowskiej, opiekunka tamtejszej nekropolii. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 396–404.

528. SZYBIAK Irena: Samuel Bogumił **Linde** – organizator i rektor Liceum Warszawskiego, pedagog i działacz edukacyjny. [W:] Bibliotheca Lindiana. Samuel Bogumił Linde (1771–1847) pierwszy dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. W 165. rocznicę śmierci. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, 19–20 listopada 2012 r. Red. nauk. Maria Cubrzyńska-Leonarczyk; współpr. Halina Mieczkowska. Warszawa 2015 s. 197–206.

529. MRÓWCZYŃSKI Grzegorz: Był moim dziadkiem. Wspomnienie o Leonardzie **Maciejowskim** [1887–1982]. Chylce-Kolonia 2015 Grzegorz Mrówczyński ss. 89, il.

530. RADZISZEWSKA Maria: Eugenia Bernadeta **Malewska** (1935–2015). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 151–156.

531. CHMIELEWSKI Witold: Pamięci Profesora Stanisława **Mauersberga** w pierwszą rocznicę ostatniego pożegnania. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 57: 2014 nr 1/2 s. 120–132.

Sprawozdanie z Sympozjum poświęconego pamięci prof. zw. dr. hab. Stanisława Mauersberga (1924–2012), Białystok 26 XI 2013 r.

532. SAPIA-DREWNIAK Eleonora: Teodor **Musiol** [1910–1995] – organizator nauki i szkolnictwa wyższego na Opolszczyźnie. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 155–166.

533. ULIASZ Stanisław: Profesor Józef **Nowakowski** (1926–2014). *Strzyżowski Rocznik Muzealny*. T. 1: 2015 s. 286–289.

Uzup.: Serwato Krystyna: Bibliografia publikacji prof. dra hab. Józefa Nowakowskiego [za l. 1956–2014]. *Tamże* s. 290–306.

534. BOŻYK Izabela: Sylwetka Marii **Opielińskiej** [1902–1975] – nauczycielki, dyrektorki, działaczki ZNP i TON. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 190–211.

535. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Zofia **Orłowska** [1905–1995] – nauczycielka i wychowawczyni na uchodźstwie. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 120–135.

536. Irena **Piotrowska** (1924–2011) nauczyciel i wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Rypinie. *Rocznik Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 395–396.

537. ĆMOCH Zdzisław: Eugeniusz **Religa** (1909–1995) – międzywojenny nauczyciel i żołnierz. *Rocznik Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 181–189.

538. FARON Bolesław: Profesor. O Janie **Rostockim** [1905–1971] opowieść biograficzna. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 6–45.

539. ŻYCIE i działalność Prezydenta RP na uchodźstwie Kazimierza **Sabbata** na tle misji polskiej emigracji niepodległościowej na Zachodzie. Pod red. Pawła Gotowieckiego. Ostrowiec Świętokrzyski 2015 Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości ss. 304, il.

Z treści: Rozdz. 1. Kazimierz Sabbat – syn Ziemi Świętokrzyskiej, harcerz, działacz społeczny: Bastrzyk Stanisław: Wpływ otoczenia wiejskiego na kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży u progu niepodległości (na przykładzie środowiska rodzinnego Kazimierza Sabbata) s. 25–34; Jaremczak Paulina: Dzieciństwo, młodość, studia oraz wpływ środowiska rodzinnego i harcerskiego w latach 1913–1939 na przyszłego prezydenta Polski na uchodźstwie Kazimierza Sabbata s. 35–41; Massalski Adam: Kazimierz Sabbat (1913–1989) – wybitny działacz harcerski s. 43–54; Miszczuk Marian: Działalność Kazimierza Sabbata w harcerstwie w latach 1940–1946. Geneza powstania ZHP poza granicami Kraju s. 55–86.

540. BOGUNIA-PACZYŃSKI Andrzej: O nauczycielu z Tyczyna i dwóch jego synach. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 151–176, sum.
Stanisław Wiktor **Saloni** (1864–1935).

541. ZEMEŁA Krzysztof: Marta **Schunerth-Baltruszajtis** [1887–1962] – skarżyska siłaczka. Skarżysko-Kamienna 2015 PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna ss. 167, nlb. 1, il.

542. DUDA Daniel: Kapitan ż.w. Ludwik **Smolski** – bohater atlantyckich konwojów, dyrektor polskiego Liceum Morskiego w Landywood w Wielkiej Brytanii (1919–1979). *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 81–83.

543. WOJTKOWSKA Anna: Prawnik, nauczyciel, społecznik. Alicja Maria **Szelązek** (1926–2013). *Rocznik Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 411–432.

544. BROŻEK Anna: **Twardowski** jako pedagog – Twardowski o pedagogice. [W:] Kazimierz Twardowski [1866–1938] we Lwowie. O wielkim myślicielu, nauczycielu i obywatelu. Red. Anna Brożek. Bydgoszcz 2015 s. 105–124.

545. ADAMSKA Zofia: Nieznany Tadeusz **Twarogowski** (1915–1989). Przyczynek do biografii. *Rocznik Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 297–231.

546. WASIAK Marek: Jerzy **Wasiak** (1924–2012). Więcej niż pedagog. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 141–149.

547. ORYL Marek: Nauczyciel, wychowawca, żołnierz – wspomnienie o Zygmuncie **Werdenowskim** [1900-?]. *Biezuńskie Zeszyty Historyczne*. Nr 29: 2015 s. 269–273.

548. DĄBROWSKI Przemysław: Wileńska działalność społeczno-kulturalna i oświatowa Stanisława **Węślaskiego** (1896–1942) – przyczynek do biografii. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 191–204.

549. ZYGMUNT Jerzy **Wiatrowski**. Działalność zawodowa, naukowa i społeczna. Opracowanie okolicznościowe z okazji nadania godności Członka Honorowego WTN. Pod red. Zdzisława Jana Zasady. Włocławek 2015 Lego Oficyna Wydawnicza Włocławskiego Tow. Nauk. ss. 86, nlb. 2, il. Włocławskie Tow. Nauk..

Treść: Włosiński Marian: Słowo wstępne s. 7–9; Zasada Z. J.: Prof. zw. dr hab. Zygmunt Jerzy Wiatrowski [ur. 1928]. Działalność zawodowa, naukowa i społeczna s. 11–49; Czas odnaleziony w listach okolicznościowych. Wyboru dokumentów dokonała Dorota Szklarska s. 51–70; Czas zatrzymany w kadrze. Wyboru fotografii dokonała D. Szklarska s. 71–86.

550. KLAJA Paweł: Hipolit **Witowski** [1808–1888] z Morochowa – powstaniec listopadowy, popularyzator nauki i pedagog. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 264–288.

551. KELLER Konrad: Anna **Wróbel** [1912–1988]. Nauczycielka i miłośniczka ziemi śląskiej. Lubomia-Katowice 2015 Gm. Lubomia; Drukarnia Archidiec. ss. 137, nlb. 1, il.

552. MARCZUK Józef: Bolesław **Zimmer** [1914–2002] – lubelski pedagog, działacz harcerski i oświatowy. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 185–197.

553. KRĘTKOWSKA Beata: Z Płocka na ziemię ciechanowską. Wanda **Żebrowska-Kacprzakowa** [1889–1968] – zapomniana działaczka społeczna i oświatowa. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 48–57.

554. HAJKOWSKA Monika: Narcyza **Żmichowska** (1819–1896). Pisarka, działaczka społeczna, nauczycielka. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*. T. 34: 2015 z. 1 s. 141–156.

V. DZIEJE OŚWIATY POZASZKOLNEJ

1. Oświata dorosłych

555. [DZIESIĘĆ] 10 lat MU3W. Milanowski Uniwersytet Trzeciego Wieku 2005–2015. Zespół red. Jolanta Louchin, Ewa Kubacka, Michał Inkielman. Milanówek 2015 Milanowski Uniw. Trzeciego Wieku ss. 160, il.

Lata 2005–2015.

556. [DZIESIĘĆ] 10 lat zachwywania się urokiem nauki i świata. X-lecie Konińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku 2005–2015. Z. 2. Zespół red. Urszula Adamska, Maria Serafin, Andrzej Dusza. Konin 2015 Setidawa MBP ss. 131, il.

Lata 2005–2015.

557. GŁOGOWSKA Celina: Kursy maturalne nr 1 w Alessano (1945–1946) – pierwsze Państwowe Gimnazjum i Liceum 2 Korpusu Polskiego we Włoszech. [W:] Słowianie na emigracji. Literatura, kultura, język. Red. nauk. Bronisław Kodzis, Maria Giej. Racibórz 2015 s. 525–536.

558. KROPLEWSKI Jarosław: Działalność oświatowo-wychowawcza w Polskiej Marynarce Wojennej w latach 1918–1947 (na tle rozwoju i funkcjonowania Polskiej Marynarki Wojennej oraz centralnych instytucji oświatowo-wychowawczych Wojska Polskiego). Gdynia 2015 Zespół Red.-Wydawniczy MW; Nar. Archiwum Cyfrowe ss. 261, il.

559. PAMIĘĆ historyczna w nieformalnej edukacji dorosłych. Pod red. Katarzyny Marciniak. Poznań 2015 Wydaw. Przestrzeń Wyobrażona ss. 136, il., sum.

560. ROZWÓJ polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku. T. 5: Edukacja dorosłych w Polsce i na Ukrainie (XIX–XXI w.). Red. Anna Haratyk, Nadiya Zayachkivska. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe ss. 206, nlb. 1, il.

Z treści: Haratyk A.: Wstęp s. 7–13; Jędrychowska Barbara: Czas niezatracony – edukacja dorosłych Polaków na syberyjskim zesłaniu (XIX wiek) s. 17–26; Walasek Stefania: Formy pracy z dorosłymi na Wileńszczyźnie (1905–1939) s. 27–41; Gercúk Дмитро: Народний університет „Самосвіта” у Львові (1930–1939 рр.): організаційно-змістові аспекти діяльності s. 43–54; Mišišin Їрина: Андрагогічні аспекти діяльності товариства українськ’их греко-католицьк’их робітниць „Будуєніст” у Львові (1929–1939 рр.) s. 55–62; Mojsejčuk Mariâ: Vivovannâ molodi galic’koï Gucul’sini v „Kamenârah” s. 63–72; Zaáčkivs’ka N., Āremčuk Nataliâ: Mihajlo Galušins’kij âk teoretik organizator osviti doroslih u Galičini (20-ti rr. XX st.) s. 73–87; Piwowarczyk Mirosław: Nowoczesne formy kształcenia pracowników społecznych na przykładzie Studium Pracy Społecznej we Lwowie s. 99–121; Gandecka Kamila: Rozwój jeleniogórskich szkół podstawowych dla dorosłych w latach 1945–1956 s. 123–136.

T. 1 pt.: Rozwój polskiej i ukraińskiej myśli pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku. Wrocław 2011.

2. Biblioteki

561. ANDRYSIAK Ewa, Obała Ewa: II Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych „Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych”, Kraków, 12–13 czerwca 2014 r. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*. [Vol.] 21: 2015 s. 109–113.

562. FLUDA-KROKOS Agnieszka: Sprawozdanie z działalności krakowskich gimnazjów jako źródło do badań dziejów bibliotekarstwa szkolnego w 1. połowie XX wieku (na przykładzie II Państwowego Gimnazjum i Liceum im. św. Jacka). [W:] *Oblicza współczesnej bibliologii. Konteksty i transgresje*. Red. nauk. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki. Łódź-Warszawa 2014 s. 63–77.

563. HALEC Janina Małgorzata: Biblioteka Towarzystwa Czytelni Ludowych w Lesznie w latach 1890–1950. *Rocznik Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 137–152.

564. KACZMAREK Iwona: Biblioteki szkolne w Łodzi w dwudziestoleciu międzywojennym. Przegląd działalności. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*. [Vol.] 20: 2015 s. 33–57, sum.

565. KOLEKCJE w zbiorach bibliotek pedagogicznych. Pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik. Kraków 2015 WN UP ss. 159, nlb. 1, il., sum. (Forum Bibliotek Pedagogicznych; nr 2).

Z treści: Walczak Krzysztof: Idea kolekcji w dziejach i współczesnej działalności polskich bibliotek pedagogicznych s. 7–13; Golly-Nowak Maria: Historyczne kolekcje w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. Gdańskiej Macierzy Szkolnej w Gdańsku s. 32–48; Andrysiak Ewa: Księgozbiory historyczne w zasobach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu s. 49–66; Celer Bogumiła: Zbiory specjalne Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu i ich wykorzystanie w dydaktyce i badaniach regionalnych s. 67–77; Baranowski Karol, Mojska Katarzyna: Biblioteka Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie jako kolekcja w zbiorach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie s. 78–87; Fluda-Krokos A.: Kolekcja sprawozdań szkolnych w zasobach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie jako źródło do badań s. 88–106; Chylak Justyna, Laskowski Marcin: Księgozbiór mroczński i stare druki Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Łodzi s. 107–117; Kacprzak Joanna, Tomaszewska-Peich Hanna: Od starej książki pedagogicznej do elektronicznych baz oświatowych w zbiorach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie s. 118–130; Golec Wanda, Wodyńska Maria: Kolekcja historyczna w zbiorach Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej w Siedlcach – zasoby sprzed 1945 r. s. 131–140.

Rec.: Iwańska-Cieślik Bernadeta, *Przegląd Biblioteczny*. 83: 2015 z. 4 s. 623–626.

VI. DZIEJE RUCHU NAUCZYCIELSKIEGO

I. Opracowania ogólne

566. CHMIELEWSKI Witold: Zrzeszenie Nauczycieli Polaków w Wielkiej Brytanii wobec kraju (1941–1946). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 126–147, sum.

567. CZMOCH Marian: Tajna Organizacja Nauczycielska na Ziemi Łosickiej. Wyd. 2. popr. i uzup. Łosice 2015 Tow. Przyj. Ziemi Łosickiej ss. 164, il.
Wyd. 1. 2014.

568. DOLAT Krystyna, Sieradzon Małgorzata: 110 lat ZNP w Powiecie Kutnowskim. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 19: 2015 s. 367–382.

569. DOROSZEWSKI Jerzy: W 110-lecie Związku Nauczycielstwa Polskiego. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 7–23.

570. GUMUŁA Teresa: Aktywność wydawnicza Związku Nauczycielstwa Polskiego (1905–2015). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 72–98.

571. KAHL-ŁUCZYŃSKA Edyta: Adaptacja oświatowej działalności Związku Nauczycielstwa Polskiego do nowych podstaw ideowopolitycznych edukacji w Polsce Ludowej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 148–166.

572. KARZCZ-TARANOWICZ Eugenia: Geneza stowarzyszeń nauczycielskich na ziemiach polskich. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 24–40.
Od 2 poł. XIX do 1 poł. XX w.

573. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Oblicze ideowe nauczycielskiego ruchu związkowego na Białostocczyźnie w pierwszych latach odbudowy kraju. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 167–189.

574. MACHURA Janusz: Historia „Bytomskiej Nauczycielskiej Solidarności”. Bytom 2015 MOZ NSZZ „S” POiW ss. 147, il.

575. OŚKO Stanisław: Związek Nauczycielstwa Polskiego w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej, Politechnice Radomskiej, Uniwersytecie Techniczno-Humanistycznym w latach 1955–2015. Rys historyczny. Radom-[Kielce] 2015 Wydaw. Pedagog. ZNP ss. 128, il.

576. PAJĄK Barbara: Jubileusz Związku Nauczycielstwa Polskiego. [W:] Czechowice-Dziedzice. Echa historii. Red. Barbara Pająk. Czechowice-Dziedzice 2015 s. 143–151.

577. RYŚ Jan, Ślęczka Ryszard: Nauczycielski ruch związkowy do odzyskania niepodległości w 1918 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 41–56.

578. STEFANIAK Ryszard: Tajna Organizacja Nauczycielska w Częstochowie. [W:] Częstochowa w czasie II wojny światowej. Materiały z konferencji naukowej, 8 maja 2015 roku, Sala Secesyjna Rady Miasta Częstochowy. Red. Ryszard Stefaniak, Rafał Piotrowski. Częstochowa 2015 s. 77–90.

579. WYKUSZ Sylwia: ZNP wobec totalitaryzmu w Polsce w latach 1948–1953. [W:] Tendencje wolnościowe i ich ograniczenia na ziemiach polskich od XIX do XXI wieku. Monografia naukowa. Pod red. Marka Truszczyńskiego, Janusza Gołoty. Ostrołęka 2015 s. 185–195.

580. ZWIĄZEK Nauczycielstwa Polskiego w czasach przełomów i transformacji (1936–2014). Praca zbiorowa. Pod red. Bolesława Grzesia. Warszawa-Kielce 2015 Wydaw. Pedagog. ZNP ss. 613, il.

Z treści: Grześ B.: Uwagi wstępne s. 15–20; Grześ B.: Związek Nauczycielstwa Polskiego w latach 1936–1980 (przełom, konspiracja, ujawnienie, odbudowa i odnowa) s. 23–204; Banaszkiewicz Felicja Lucyna: W burzliwych latach osiemdziesiątych. Odnowa – zawieszenie – kontynuacja, ZNP 1980–1989 s. 207–289; Cierpka Zbigniew: Związek Nauczycielstwa Polskiego w obradach Okrągłego Stołu (6 lutego–5 kwietnia 1989 roku) s. 293–308; Gęsicki Janusz, Kosiorowska-Gęsicka Grażyna, Sierakowski Wojciech, Uryga Danuta: Związek Nauczycielstwa Polskiego po przełomie ustrojowym 1989 roku s. 311–402; Różycki Stanisław: Zarys historii Federacji Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki (1983–2005) s. 405–430; Łepik Ryszard: Związek Nauczycielstwa Polskiego w ruchu związkowym s. 433–517; Grześ B.: Podsumowanie całości s. 518–520.

2. Pamiętniki nauczycieli

581. BUCHCIC Waldemar: „Z życiem głupia gra”. Wybór i układ tekstów Monika Zagórowska. Nowy Sącz 2015 Miejs. Ośr. Kultury; Drukarnia Kwadrat ss. 101, nlb. 3, il.

Wspomnienia autora (1948–2013) o działalności harcerskiej i pracy pedagogicznej w Nowym Sączu i regionie.

582. KOWALSKI Bohdan: Śladami dedykacji. Stargard Szczeciński-Insko 2015 PHU Pares II; Stow. Inskie Lato Filmowe ss. 292, il.

Urywki wspomnień autora (ur. 1937) z pracy polonisty w stargardzkich szkołach i współorganizowania Inskiego Lata Filmowego.

583. [KWAŚNIEWSKI Lucjan]: Wspomnienia Lucjana Kwaśniewskiego z działalności w POW i wojny 1920 r. [Wyd.] Tomasz Andrzej Nowak. *Zeszyty Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 321–345.

Podówczas wiejski nauczyciel (1894–1975).

VII. ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

1. Harcerstwo

584. BOJKO Krzysztof: Harcerstwo polskie na Litwie Kowieńskiej w latach 1918–1945. Warszawa-Wilno 2015 Niezależne Wydaw. Harcerskie; ZHP; ZHP na Litwie ss. 216, il. (Harcerska Biblioteka Kresowa; t. 4).

585. GRODECKA Ewa [Konstancja]: Pierwsze ćwierćwiecze harcerstwa żeńskiego. Materiały do historii. Cz. 1: 1911–1914. Kraków 2015 Impuls ss. 218, nlb. 10. (Przywrócić Pamięć).

Współwyd.: Miszczuk Marian: Ewa Konstancja Grodecka – jej życie i książki; Repr., oryg.: Warszawa 1937.

586. HAJDUK Łukasz: Scouting jako program wychowania młodzieży. Andrzej Małkowski i zakorzenienie idei Roberta Baden-Powella na polskim gruncie. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 117–129.

587. HARCERSTWO w obozach. Praca zbior. pod red. Stanisława Sedlaczka i Eugenjusza Ryszkowskiego. Kraków 2015 Impuls ss. 211, nlb. 17, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Warszawa 1928; Dot. międzywojnia.

588. HAUSNER Wojciech, Wierzbicki Marek: Sto lat harcerstwa. Warszawa 2015 IPN-KŚZp-NP ss. 342, nlb. 1, il. IPN-KŚZpNP. (Seria 18/89. Najnowsze dzieje Polski; t. 4).

589. JANOWSKI Andrzej: Harcerstwo wpisane w życiorys. Warszawa 2015 Niezależne Wydaw. Harcerskie ss. 277, nlb. 3, il.

Wspomnienia autora (ur. 1935) r. z działalności w harcerstwie na Warmii i Mazurach w l. 1949–1963 i własnym piarstwie na tematy harcerskie.

590. JAROWIECKI Jerzy: Prasa harcerska w Polsce w latach 1911–1939 (szkic przeglądowny). *Rocznik Historii Prasy Polskiej*. T. 18: 2015 z. 1 s. 5–40.

591. JAROWIECKI J.: Prasa Szarych Szeregów (Związku Harcerstwa Polskiego) w latach 1939–1945 (szkic problemowy). *Rocznik Historii Prasy Polskiej*. T. 18: 2015 z. 4 s. 37–56.

592. JUBILEUSZOWY zlot Związku Harcerstwa Polskiego w Spale. Jamboree National depolonne ũ Spała. 10–25 VII 1935. Fot. Jan Ryś. Kraków 2015 Impuls ss. 64, nlb. 4, il. (Przywrócić Pamięć).

Tekst równol. pol., fr.

593. KALENDARZ harcerski na rok 1924. Red. Stanisław Sedlaczek i Lech Grabowski. Kraków 2015 Impuls ss. 243, nlb. 36, il. (Przywrócić Pamięć).

Reprint, oryg.: Warszawa 1924.

594. KIERCZUK Marian: Z działalności Hufca ZHP Łódź-Bałuty „Promienistych” (1945–2015). Łódź 2015 ZHP. Komenda Hufca Łódź-Bałuty „Promienistych” ss. 426, il.

595. KOŚCIELNY Tomasz: Droga środowisk salezjańskich do Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej – refleksja historyczno-pedagogiczna. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 99–108.

Od 1919 r.

596. KOŚCIELNY Tomasz, Braszczyński Paweł Radosław: Trzecia konspiracja harcerska na Ziemi Kutnowskiej. 3 Kutnowska Drużyna Harcerzy w Woźniakowie koło Kutna. Orędzie moralne harcerstwa salezjańskiego. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 19: 2015 s. 151–184.
W l. 1987–1992.
597. KOZIMALA Irena: Struktura organizacyjna Zarządu Okręgu Lwowskiego Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1918–1939. [W:] Człowiek – społeczeństwo – źródło. Studia dedykowane profesor Jadwidze Hoff. Pod red. Szczepana Kozaka, Dariusza Opalińskiego, Janusza Polaczka, Szymona Wieczorka, Wioletty Zawitkowskiej. Rzeszów 2015 s. 400–411.
598. KRET Urszula: Kronika Okręgu Małopolskiego Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. 2014 rok. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 131–168.
599. KUSZELEWSKA Stanisława: O skautingu polskim. Kraków 2015 Impuls ss. 40, nlb. 16, il. (Przywrócić Pamięć).
Repr., oryg.: Moskwa 1916; Autorka żyła w l. 1894–1966.
600. LOREK Maria: Dzieje Harcerstwa Żeńskiego w Nowym Sączu w latach 1913–1949. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 62–91.
601. LUTOSŁAWSKI Kazimierz: Czuwaj! Sześć gawęd obozowych o typie skautowym. Kraków 2015 Impuls ss. 41, nlb. 7, il. (Przywrócić Pamięć).
Repr., oryg.: Kijów 1917; Autor żył w l. 1880–1924.
602. ŁESYK Michał: Harcerstwo męskie na Podgórzu w latach 1939–1950. Kraków 2015 Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP ss. 126, nlb. 8, il.
W Krakowie.
603. MIŁOBĘDZKI Paweł: Konspiracja harcerska poza Szarymi Szeregami w Małopolsce w latach 1939–1945. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 27–48.
604. ORDŻA-DAWID Aleksander: Pamiętnik wojenny harcerza 1918–1920. Kraków 2015 Impuls ss. 430, nlb. 6, il. (Przywrócić Pamięć).
Reprint, oryg.: Bydgoszcz 1934.
605. PISKORSKI Tomasz: W przededniu ofensywy harcerskiej na młodzież. Wytyczne pracy Głównej Kwatery Harcerzy na rok 1934. Kraków 2015 Impuls ss. 61, nlb. 11. (Przywrócić Pamięć).
Repr., oryg.: Warszawa 1933.
606. RAKOWSKI Bolesław: W kręgu harcerskiego ogniska. Wspomnienia z obozu harcerskiego Hufca Tarnobrzeskiego im. generała H. Dąbrowskiego w Woli Jasienickiej w roku 1936. *Tarnobrzskie Zeszyty Historyczne*. Nr 37: 2012 s. 61–88.
607. RZOŃCA Bartosz: Krakowska Chorągiew Harcerzy w latach 1945–1950. Kraków 2015 Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP ss. 161, nlb. 1, tabl. 8, il.
608. RZOŃCA Bartosz: Rozwój organizacyjny harcerstwa podgórskiego w latach 1911–1939. Cz. 1: Lata 1911–1931. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 15–26.
609. SEDLACZEK Stanisław: Harcerstwo. Zarys podstaw ideowych i organizacji. Próby. Kraków 2015 Impuls ss. 189, nlb. 7, il. (Przywrócić Pamięć).
Współwyd.: Mischczuk Marian: Stanisław Marian Sedlaczek [1892–1941] – rodzina, nauka, działalność społeczna, pierwsze kroki skautowe.
Przedr., oryg.: Lwów 1939.

610. SKAUTING i harcerstwo. Wybór pism charakteryzujących ruch młodzieży i system wychowawczy. Oprac. Aleksander Kamiński. Kraków 2015 Impuls ss. 272, nlb. 16, il. (Przywrócić Pamięć).

Współwyd.: Miszczuk Marian: Aleksander Kamiński w walce o harcerstwo 1945–1949. Tekst książki oparto na maszynopiśmie autorskim z 1946 r.

611. SKOTNICKI Tadeusz: Jak zawiązać pracę harcerską. Dla wszystkich, którym nie jest obojętny rozwój harcerstwa. Kraków 2015 Impuls ss. 39, nlb. 5. ZHP. (Przywrócić Pamięć).

Przedr., oryg.: Warszawa 1917.

612. SOLARZ Adam: Harcerki jeleniogórskie 1945–1950. Jelenia Góra 2015 Adam Solarz ss. 116, il.

613. SZMYD Gerard: Skauting polski. Ustrój organizacyjny, cele i zasady. Kraków 2015 Impuls ss. 21, nlb. 3, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Lwów 1918.

614. WROŚNIĘCI w Śląski Beskid. 50 lat harcerskiego Klimczoka. Red. Andrzej Osajda, Czesław Surma. Katowice 2012 Komenda Chorągwi Śląskiej ZHP; Stow. Ruchu Harcerskiego „Czuwaj” ss. 378, il.

615. „WYCHOWANIE przez specjalności harcerzy Warmii i Mazur”. Konferencja naukowo-instruktorska z okazji 70-lecia Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej ZHP im. Grunwaldu, 17 października 2015 r. Pod red. nauk. Haliny Płocha. Olsztyn 2015 ZHP. Chorągiew Warmińsko-Mazurska ss. 222.

616. Z DZIEJÓW harcerstwa na ziemi radomszczańskiej (1915–2015). Pod red. Tomasza Andrzeja Nowaka. Radomsko 2015 Muzeum Region. im. Stanisława Sankowskiego ss. 182, il.

Treść: Nowak T. A.: Dokumenty Patronatu Polskiej Organizacji Skautowej Radomsku s. 7–58; Mieczysław Grzegorz: Członkowie Patronatu ZHP (1919–1918) oraz III Drużyny im. Józefa Piłsudskiego w Radomsku (1917 r.) s. 59–68; Kopera Łukasz S.: Książd harcmistrz Antoni Bogdański (1891–1918) z Maluszyna – pierwszy Naczelny Kapelan ZHP s. 69–82; Stalka Marian, Zatoń Anna: Odnalezione i uzupełnione harcerskie biografie s. 83–94; Mossur Kacper: Komendanci oddziałów, okręgów, obwodów i hufców radomszczańskich w latach 1915–2014 s. 95–100; Zatoń A., Stalka M.: Poczec harcistrzyń i harcistrzów ziemi radomszczańskiej mianowanych w latach 1921–2014 s. 101–118; Dudek Paweł: Miejsko-Gminny Hufiec Radomsko w strukturach Chorągwi Piotrkowskiej (1975–1991) s. 119–154; Borek Małgorzata: Fotokronika ZHP w Radomsku s. 155–181.

617. Z KRONIKI obozu stałego letniego w Ojcowie. III Krakowskiej Drużyny Harcerzy im. Kazimierza Pułaskiego (1945). [Wyd.] Katarzyna Ryblewska-Marewicz. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 111–116.

2 VIII – 25 VIII 1945 r.

618. ZWIĄZEK Harcerstwa Polskiego w Turku i powiecie tureckim. 100. Rocznica powstania. Zespół red. Wanda Grzeszkiewicz, Emilia Kaźmierczak, Agnieszka Tomczyk, Franciszek Pyziak, Jerzy Wesołowski. Turek 2015 MBP im. Włodzimierza Pietrzaka ss. 180, il. (Bibliotheca Turcovianna; nr 22).

619. ŻYCHOWSKA Maria: O tym, jak harcistrz Franciszek E. Witkowski nie bał się władzy ludowej. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 71–85.

2. Inne

620. FEDERACJA Młodzieży Walczącej 1984–1990. Pod red. Marka Wierzbickiego. Warszawa 2015 IPN-KŚZpNP ss. 510, sum. IPN-KŚZpNP. (Monografie; t. 99).

Treść: Wierzbicki M.: Wstęp s. 7–10; Wierzbicki M.: Federacja Młodzieży Walczącej na tle politycznych, społecznych i kulturowych trendów epoki (1984–1990) s. 11–34; Noszczak Bartłomiej: Bez happy endu? Federacja Młodzieży Walczącej w Warszawie w latach 1984–1989/1990 s. 35–107; Wąsowicz Jarosław: Federacja Młodzieży Walczącej Region Gdańsk i Pomorze Wschodnie w latach 1984–1990 s. 108–166; Gawlikowski Maciej, Lewandowski Mirosław: Federacja Młodzieży Walczącej w Regionie Południowo-Wschodnim s. 167–233; Kamiński Łukasz: Międzyszkolny Komitet Oporu we Wrocławiu w latach 1985–1989 s. 234–251; Gieszczyńska Renata: Federacja Młodzieży Walczącej Warmii i Mazur w latach 1985–1990 s. 252–291; Wąsowicz J.: Federacja Młodzieży Walczącej Region Pomorze Zachodnie (Szczecin) w latach 1985–1990 s. 292–313; Czyżewski Andrzej: Federacja Młodzieży Walczącej w Łodzi – zarys problematyki s. 314–334; Śmietanka-Kruszelnicki Ryszard: Federacja Młodzieży Walczącej regionu świętokrzyskiego na tle oporu młodzieży wobec systemu i władzy komunistycznej w latach 1980–1989 s. 335–362; Zwiernik Przemysław: Federacja Młodzieży Walczącej w Poznaniu w latach 1989–1990 s. 363–370; Sychowicz Krzysztof: Federacja Młodzieży Walczącej w regionach białostockim i łomżyńskim s. 371–381; Wąsowicz J.: Sprawa operacyjnego rozpracowania o kryptonimie „Waleczni”. Służba Bezpieczeństwa wobec Federacji Młodzieży Walczącej w Bydgoszczy w latach 1988–1989 s. 382–398; Syska Zbigniew: Ośrodki Ruchu Młodzieży Niezależnej w Polsce w latach 1983–1990 s. 399–444; Aneks. Przegląd ogólnopolskiej dokumentacji Federacji Młodzieży Walczącej z lat 1985–1990. Wstęp, wybór i oprac. J. Wąsowicz s. 445–481.

621. HISTORIA Związku Młodzieży Wiejskiej w południowej Wielkopolsce. Pod red. Mirosława Łapy. Kępno 2015 Władysław Markiewicz ss. 156, il.

Treść: Początki ruchu chłopskiego s. 11–12; ZMW w niepodległej Rzeczypospolitej s. 12–13; Wielkopolski ZMW s. 13; Współpraca ze Stronnictwem Ludowym s. 14; Działalność ZMW na wsi s. 14–15; Ruch chłopski w czasie wojny s. 16; Socjalistyczne włączenie ZMW w struktury ZMP s. 17–18; Po „odwilży” – reaktywacja ZMW s. 18–19; Utworzenie ZMW w Kępnie s. 19–20; Pierwsza Kadencja ZMW w powiecie kępińskim s. 20–21; II Zjazd Powiatowy ZMW w Kępnie s. 22–23; 10 lat ZMW na Ziemi Kępińskiej s. 23; Działalność społeczno-polityczna kępińskiego ZMW s. 24; Działalność społeczno-zawodowa s. 25–26; Działalność kulturalno-oświatowa i sportowa na kępińskiej wsi s. 26–29; [Fotografie] s. 30–63; Wojewódzka Komisja Historyczna s. 65–68; Kronika działalności młodzieży województwa kaliskiego wydana przez Wojewódzką Komisję Historyczną przy Zarządzie Wojewódzkim Związku Młodzieży Wiejskiej w Kaliszu, Działacze Ruchu Młodzieżowego, Kalisz 1989 s. 69–71; [Fotografie] s. 72–81; Działacze Związku Młodzieży Wiejskiej z Rejonu Kępno s. 83–99; Działacze ZMW z Rejonu Jarocin s. 100–105; Działacze ZMW z Rejonu Krotoszyn s. 106–113; Działacze ZMW z Rejonu Ostrów Wielkopolski s. 114–118; Działacze ZMW z Rejonu Ostrzeszów s. 118–119; Działacze ZMW z Rejonu Pleszew s. 119–125; Działacze ZMW z Rejonu Wieruszów s. 125–129; Wspomnienia z tamtych lat... s. 133–155; Bibliografia s. 156.

622. JANOWSKI Włodzimierz: Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej w latach 1980–1981. Wybrane problemy. [W:] Vir bonus. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Władysławowi Horstowi. Red. Teresa Włodarczyk. Warszawa 2015 s. 228–245.

623. KYC Łukasz: Działalność Związku Młodzieży Polskiej w Krośnie i powiecie krośnieńskim (1948–1956). [W:] Krosno i powiat krośnieński w latach 1944–1956. Materiały z konferencji naukowych zorganizowanych przez Muzeum Podkarpackie w Krośnie w latach 2012–2013. Red. Czesław Nowak. Krosno 2015 s. 331–372.

624. MAŁOLEPSZY Eligiusz: Kultura fizyczna w działalności wiejskich organizacji młodzieżowych II Rzeczypospolitej. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza ss. 242, il.

625. MIŠIČIN Īrina Āroslavivna: Kul'turno-prsvitnā diāl'nist' Ukraĩns'kogo students'kogo soĩzu (1909–1939 rr.). *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochovie. Rocznik Polsko-Ukraĩnski*. [T.] 17: 2015 s. 73–84.

We Lwowie.

626. NOSZCZAK Bartłomiej: Etos gniewu. Antykomunistyczne organizacje młodzięzowe w Warszawie (1944–1989). Warszawa 2015 IPN-KŚZpNP ss. 894, nlb. 2, tabl. 64, il. IPN-KŚZpNP. (Warszawa Nie?Pokonana; t. 11).

627. PALCZYŃSKI Michał: Związek Walki Młodych i jego członkowie na Dolnym Ślasku w latach 1945–1948. Zarys problemu. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 309–338.

628. RĘDZIŃSKI Kazimierz: Stowarzyszenie Bratnia Pomoc studentów Politechniki Lwowskiej (1861–1918). *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochovie. Rocznik Polsko-Ukraĩnski*. [T.] 16: 2014 s. 423–443, sum.

629. ROMANOW Zenon: Freie Europäische Jugend – tajna organizacja bytowskiej młodzięzy kaszubskiej w 1950 r. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 102–118.

630. ROSTWOROWSKI Stanisław Jan: Agenda Paxu na KUL-u czyli Koło Społeczno-Postępowe Studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wrocław 2015 Nortom ss. 151, il.

631. STEFAŃSKA Dorota: Katolickie Stowarzyszenie Młodzięzy w Szadku w latach 1934–1939. *Biuletyn Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 205–223, sum.

632. SZCZEPAŃSKI Janusz: Aktyw Związku Młodzięzy Polskiej województwa warszawskiego w walce o Polskę komunistyczną (w świetle materiałów źródłowych Archiwum Akt Nowych). [W:] Vir bonus. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Władysławowi Horstowi. Red. Teresa Włodarczyk. Warszawa 2015 s. 218–227.

633. SZCZYGIEŁ Rafał: Represje UB wobec nielegalnych organizacji młodzięzowych w powiecie dębickim w latach 1948–1954. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 89–112.

634. SZCZYPKA Andrzej: Kwestia antysemityzmu w programach młodzięzowych organizacji niepodległościowych na Górnym Ślasku i w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1945–1956. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 12: 2013 nr 1 s. 267–272.

635. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Studenckiego Koła Naukowego Geowiert na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Monografia. Praca zbiorowa. Pod red. Tomasza Śliwy. Kraków 2015 Wydawnictwa AGH ss. 117, nlb. 1.

636. ŚWIĄTEK Adam: Akademickie Koło Kresowe (1922–1939). Kartka z dziejów studenckiego życia w Krakowie. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 59–91.

637. WOJTYLAK Marek: Niepodległościowe organizacje młodzięzowe w Łowiczu i powiecie łowickim po 1945 r. (na podstawie akt Instytutu Pamięci Narodowej). *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 274–279.

638. ZIMOCZ-PIASKOWSKA Izabela: Działalność Związku Młodzięzy Polskiej w liceach ogólnokształcących w Częstochovie (1948–1956). *Prace Naukowe Akademii J. Długosza w Częstochovie. Rocznik Polsko-Ukraĩnski*. [T.] 17: 2015 s. 113–127, sum.

Anna Gruca

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ

